

laški bilten

št. 94/15. februar 2023

PODELJENA AŠKERČEVA PRIZNANJA IN ZLATI MOŽNARJI ... STR. 3

JAVNA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE PRIREDITEV IN RAZVOJA KMETIJSTVA ... STR. 5

KONSTITUIRANJE NOVEGA OBČINSKEGA SVETA ... STR. 9

SOUSTVARJANJE RAZVOJA PODEŽELJA ... STR. 18

UREDITEV MUZEJA LAŠKO IN NAKUP OPREME ... STR. 23

50. BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT LAŠKE PIHALNE GODBE ... STR. 32

REJNIŠTVO ... STR. 41

MLADI PLESNI USTVARJALCI ... STR. 56

USPEHI STRELSKEGA DRUŠTVA DUŠAN POŽENEL REČICA ... STR. 59

INTERVJU: ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI ... STR. 64

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner,
Mojca Knez Jovan

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Mojca Knez Jovan

Grafična priprava in tisk:

Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.250 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako gospodinjstvo v občini. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva RS za kulturo pod zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

PLES – Maja Skrbinek

Naslednja številka predvidoma izide **17. aprila 2023.**

Prispevke in oglase je treba oddati do **29. marca 2023** na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan je gost na **Radiu Celje** vsak prvi torek v mesecu.

Naslednja oddaja bo 7. marca 2023.

Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip župan predstavil 1. marca 2023 [zadnja sreda v mesecu].

UVODNIK

Spoštovane bralke, cenjeni bralci Laškega biltena,

po muhasti zimi in mrzlem januarju smo zakorakali že globoko v najkrajši mesec v letu. Pred dnevi smo praznovali **Prešernov dan, slovenski kulturni praznik**. Dan, ko se spominjamo našega velikana poezije in vseh ostalih pesnikov, pisateljev in kulturnih ustvarjalcev. Na občinski proslavi ob prazniku kulture smo počastili vse tiste, ki so z dolgoletnim aktivnim delom zaznamovali kulturni utrip naše občine in dobitnikom podelili **priznanja Antona Aškercera in priznanja zlati možnar**. Na 8. februar prevečkrat samoumevno gledamo skozi prizmo dela prostega dneva. Premalo pa z vidika tega, kar kulturni praznik predstavlja in pooseblja. Slovenska kultura in jezik sta tista, ki nas delata drugačne od preostalih svetovnih narodov. Sta tista, ki nas povezujeta in zaznamujeta. Smo majhen a ponosen narod. V letih krize, ko na vzhodu divja vojna, ko se vse draži in ko marsikdo izkorišča našo neenotnost, nas morata slovenski jezik in kultura združevati, da bomo enotni stali in obstali.

V mesecu februarju se le sprehodite do **Muzeja Laško**. Najprej na razstavo, posvečeno **Jožetu Plečniku** in njegovemu delu. Ne pozabimo, da je njegov podpis viden tudi na treh arhitekturnih objektih v laški občini. Nato pa na otvoritev in ogled razširjenega dela muzeja. Le kaj se skriva na prenovljenem podstrešju?

Dan se že pošteno daljša in na plano ponekod kukajo prvi zvončki in trobentice. Narava, travniki in gozdovi so si med zimo odpočili, sedaj pa se bodo začeli počasi prebujati. Delo s prvimi sadikami na vrtovih in poljih že čaka. Za vse lokalne pridelovalce in njihove odjemalce bomo po letu premora ponovno pripravili in izvedli **Borzo lokalnih živil**. Pred vrati je tudi **pustni čas**. Čas, ko bomo skupaj s pustnimi maskami odgnali zimo. Vabljeni na obisk letošnje **pustne povorke**, kjer lahko svojo radoživost in ustvarjalnost izrazite tudi vi!

Verjamem, da bo leto 2023 leto kljub zahtevnim razmeram leto priložnosti. Leto postopnega okrevanja svetovnega **turizma**. National Geographic je objavil 25 navdihujočih globalnih destinacij za leto 2023 in v kategoriji »Narava« prvič mednje uvrstil tudi **Slovenijo**. Vendar pa turizem ni le narava. Turizem so doživetja, so zgodbe in smo ljudje. Ogromno imamo za pokazati in predstaviti tako domačim kot tujim obiskovalcem tudi v naši prelepi občini. Vsi skupaj lahko poskrbimo, da se bodo turisti pri nas ne le dobro počutili, temveč tudi z veseljem vračali. Pred pričetkom pomladi se bo tako odvijalo kar nekaj **čistilnih akcij**, s katerimi bomo ponovno poskrbeli, da bodo naši kraji po tem, ko skopnijo zadnje zaplate snega, ponovno lepi in čisti.

Naj za konec dodam, da **Laški bilten** je in ostaja pomemben medij, preko katerega poteka obveščanje občank in občanov tako o preteklih vsebinah kot o prihajajočih dogodkih in projektih, ki se odvijajo v občini Laško. V poplavi tiskanih in spletnih medijev, kjer je vsakodnevno poročano v veliki meri o slabih in negativnih novicah, ostaja bilten glasilo, zgrajeno na **pozitivnih zgodbah in dosežkih**. Na lokalnih dogodkih, katere ustvarjajo naša društva, zavodi, podjetja in mnogi posamezniki. In prav je tako. Prepričan sem, da boste tako člani uredniškega odbora kot vsi tisti, ki prispevate vsebine za glasilo, skrbeli, da bo tako ostalo tudi v prihodnje.

Vsem bralkam in bralcem želim prijeten preostanek zimskih mesecev. Nadaljevanje leta 2023 pa naj bo leto priložnosti. Čas majhnih zmag, pozitivnih podvigov in velikih uspehov.

Marko Šantej, župan

DOGODKI V NAŠI OBČINI

Vabljeni, da skupaj z nami promovirate vaše dogodke. Naj naše, vaše, moje in tvoje Laško postane kraj nepozabnih doživetij, kulturnega utripa za vsakogar. V kolikor v prihajajočih mesecih pripravljate predstave, razstave, koncerte, delavnice, ali boste morda pripravili posebno kulinarično ponudbo, razne delavnice, vas vabimo, da nam to sporočite. Poskrbeli bomo za promocijo na naši spletni strani, družbenih omrežjih, v obliki tedenskih e-novičk ter objavi v tiskanem mesečniku.

Za objavo potrebujemo: naziv prireditve, termin in lokacijo, kratek opis, navedbo organizatorja ter fotografijo. Podatke pričakujemo do vsakega 15., najkasneje 20. v mesecu na mail: tic@stik-lasko.si, ali spela.juhart@stik-lasko.si.

Občina Laško

NA PROSLAVI OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU PODELJENA PRIZNANJA

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika smo v Kulturnem centru pripravili proslavo, s katero smo se poklonili našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu.

Podeljena so bila občinska priznanja Antona Aškerca za najvišje dosežke na področju kulture in priznanja zlati možnar za izjemne dosežke in uspehe na področju etnografske dejavnosti.

Kulturni program so pripravili sekstet Laške pihalne godbe, Glasbena šola Laško-Radeče z baritonistom Tilnom Lapornikom in pevcem Luko Vindišarjem ter dramska skupina Lux Theatrum.

Slavostni govornik dr. Dan Podjed

V uvodu so nas s himno pozdravili člani Laške pihalne godbe, nato pa je nastopil slavostni govornik dr. Dan Podjed. Začel je s pesmijo o Laškem in njegovih ljudeh: »... Laško je mesto, ki ti želje izpolni ...,« pesem, ki ni imela glavnega naslova in jo je napisala umetna inteligenca, torej računalnik. Podjed se namreč posveča razmerju med ljudmi in tehnologijami ter razvoju trajnostnih izdelkov in storitev po meri ljudi. Govornik je izpostavil še, da živimo v prelomnem času, ko je človeška ustvarjalnost okrnjena in da moramo na to paziti ter kljub vsej tehnologiji ohraniti pristne, človeške odnose.

Priznanja Antona Aškerca je podelil župan Marko Šantelj, in sicer so bili letošnji prejemniki s področja glasbenega ustvarjanja in izobraževanja ter s področja ljubiteljskega zborovskega petja. To so:

Rudi Pavčnik, za dolgoletno delovanje na področju ljubiteljskega zborovskega petja. V Moškem pevskem zboru Laško je letos dopolnil že 54 let neprekinjenega pevskega delovanja. Kot odličen pevec je pomembno prispeval h kakovosti zbora

ter z njim sodeloval na številnih nastopih, prireditvah in tekmovanjih. Zaradi širokega glasovnega razpona je v določenih obdobjih v zboru pokrival tudi druge pevske glasove in s tem pomagal zagotavljati ustrezno razmerje med posameznimi glasovi. Poleg pevskega daru ga krasijo tudi številne osebne vrline, med njimi tovarištvo in povezovalnost, zlasti pa izrazit smisel za humor, ki pomeni pomemben prispevek k odličnemu vzdušju med pevci v zboru. Na področju pevske kulture je skoraj 20 let dejaven tudi v Kulturnem društvu Ofirovci in koledniki, s katerimi sodeluje na vseh prireditvah etnološkega značaja v Laškem. Kot drugi tenorist pa prepeva še v Mešanem pevskem zboru Jesen Laško.

Janja Brlec, ki je vrhunska citrarka in večkratna nagrajenka državnih in mednarodnih tekmovanj. Iz citer je z odliko diplomirala na Visoki šoli za glasbo in gledališče v Münchnu ter magistrirala na Mozarteum v Salzburgu. Ustvarja in predstavlja se s klasično glasbo, z avtorskimi skladbami, s tradicionalnimi slovenskimi melodijami, ustvarja pa tudi priredbe raznih glasbenih ustvarjalcev. Janja spada med naše najuspešnejše citrarje. Redno koncertira tako solistično kot v različnih komornih zasedbah, na številnih mednarodnih festivalih in koncertih ter v različnih zasedbah po Sloveniji in tujini. Že več let tudi poučuje citre na Glasbeni šoli Laško-Radeče in se trudi za ohranjanje tradicionalnega glasbila. Prav tako vodi seminarje, mojstrske tečaje, je članica strokovnih komisij na tekmovanjih, piše priredbe in sodeluje z različnimi glasbeniki. Izdala je učbenik za učenje citer. Poleg igranja citer Janja obvlada tudi petje in igranje klavirja. Preizkusila se je tudi kot zborovodkinja. Je tudi urednica Slovenskega citrarja, zbornika, ki ga izdaja Citrarsko društvo Slovenije.

Dejan Kušer je magistriral na ljubljanski Akademiji za glasbo. V času izobraževanja je imel čast prejemati znanje od številnih vrhunskih glasbenih pedagogov. Še danes se v klasični glasbi izpopolnjuje kot solist in v komornih zasedbah. Kot profesor harmonike znanje prenaša na mlajše generacije. Dejana je širša slovenska publika spoznala preko projekta »Spopad harmonik«, ki sta ga izvedla skupaj z Miho Debevcem. Z njuno združitvijo diatonične in klasične harmonike so postale glasbene možnosti tako rekoč neomejene, pripravila sta priredbe od klasične in popularne ter vse do etno glasbe z najrazličnejših koncev sveta. Izpostaviti je treba še izredne koncerte, ki jih je izvedel v zadnjih petih letih na področju občine Laško, v različnih sakralnih objektih. Dejan je postavil harmoniko na piedestal razumevanja

Župan Marko Šantelj in prejemniki Aškerčevih priznanj - Dejan Kušer, Janja Brlec in Rudi Pavčnik

akordične glasbe raznolikih žanrov tako občanom, kot tudi turistom. Vse nastope je pospremil s komentarji ter jih izvedel z igranjem na pamet.

Zlate možnarje sta podelila predsednica Programskega sveta Etno odbora Jureta Krašovca pri Zvezi Možnar Urška Knez ter predsednik Zveze Možnar Mitja Moškotevc. Prejeli so jih:

Drago Podrebršek je zaslužen, da je prišlo do tradicionalnega praznovanja rudarjev na god sv. Barbare v Sedražu. Bil je pobudnik, da se ustanovi rudarsko društvo in da se v Liša jašku v Govcah nad Sedražem uredi rudarski muzej. Izvedel je prvi pohod na Triglav v rudarski uniformi. Načrtuje krožno učno rudarsko pot na področju KS Sedraž. Njegov največji dosežek pa je pot SREČNO, pohodna pot, ki združuje štiri občine Laško, Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ter je luč sveta ugledala lansko leto.

Branko Pušnik že 40 let deluje v Strelskem društvu Celjska četa Mala Breza, v odrskih igrah, pri izvedbi starih običajev. V prireditve se vključuje kot piskrovec, kosec, rokodelec, lastnik starodobnih koles in starodobnega traktorja. Sodeluje pri pustni paradi, pripravil je razstavo Odprtje rudnika v Trobnem Dolu. Bil je med pobudniki nastanka poti Iz Slog v Log, ki poteka po poti ozkotirne železnice, ki je rudnik Trobni Dol povezovala z dolino, na njegovo pobudo so progo tudi očistili. Je tudi eden največjih zbirateljev možnarjev in starin, ki jih hrani v domačem muzeju. Aktiven je tudi v drugih društvih v občini Laško in je eden aktivnejših članov pri Konjerejskem društvu v Tevčah.

Vincenc Križnik – **Benc** pušča neizbrisno sled na področju ohranjanja in poznavanja etnološke dediščine občine Laško. Že skozi svoj osnovni poklic mesarja se je zavedel pomena ohranjanja izročila na področju kulinarike. Ni le zbiratelj, je preučevalec in poznavalec

Predsednik Zveze Možnar Mitja Moškotevc, predsednica Programskega sveta pri Zvezi Možnar Urška Knez s premjnikmi priznanj zlati možnar - Vinko Križnik, Drago Podrebršek in Branko Pušnik

Lux Theatrum

Tilen Lapornik

materialov, delovnih procesov in uporabnosti vsakega predmeta, ki se nahaja v njegovi zbirki. Z možnarji in Možnarjem je povezan že 40 let, ko je postal član trap sekcije, ki je obujala streljanje z možnarji. Zavezan je tudi ohranjanju rudarske dediščine in velja za največjega poznavalca rudnika Trobni Dol, njegove zgodovine in zgodb ljudi, ki so v njem delali. Tudi Benc je bil med pobudniki, kot Branko Pušnik, nastanka poti Iz Slog v Log. Z rudarsko dediščino ga povezuje tudi obnova kapele sv. Barbare, ki so jo obnovili na pobudo Izidorja Pečovnika Dorija in

Vinka Križnika. Že vrsto let je član Konjerejskega društva Vrh nad Laškim, zadnjih nekaj let je tudi član Turističnega društva Laško. Je človek, ki s svojo energijo in znanjem pripomore, da so zgodovinska ali etnološka dejstva o običaju, dogodku ali predmetu postavljena na pravo mesto.

Na dan proslave je svoje možnarje razstavil tudi v avli Kulturnega centra.

MKJ

Foto: Boris Vrabc

Sekstet Laške pihalne godbe

Luka Vindišar

OBVESTILO O OBJAVI JAVNEGA RAZPISA ZA SOFINANCIRANJE UKREPOV OHRANJANJA IN SPODBUJANJA RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA V OBČINI LAŠKO ZA LETO 2023

Obveščamo vas, da bo Občina Laško v mesecu februarju 2023 na spletni strani in na oglasni deski Občine Laško objavila Javni razpis za sofinanciranje ukrepov ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v občini Laško za leto 2023. Sredstva se bodo dodeljevala za naslednje ukrepe:

SKUPINSKE IZJEME ZA KMETIJSTVO:

UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo

- PODUKREP 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev
- PODUKREP 1.2: Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov

UKREPI DE MINIMIS:

UKREP 4: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetsko dejavnost na kmetiji

UKREP 5: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja.

OSTALI UKREPI:

UKREP 6: Podpora delovanju društev s področja kmetijstva, čebelarstva, gozdarstva in razvoja podeželja

Podrobne informacije o razpisu bo možno dobiti na spletni strani Občine Laško (www.lasko.si) ali v Oddelku za gospodarske dejavnosti, Mestna ulica 2, 3270 Laško, pri Edini Memić, tel. št. 03/733 87 36, e-naslov: edina.memic@lasko.si v času uradnih ur.

Edina Memić

Občina Laško na podlagi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO, 11/18-ZSPDLS, 30/18, 61/20-ZIUZE-OP-A in 80/20-ZIUOOPE), 5. člena Pravilnika o sofinanciranju prireditev in projektov v Občini Laško (Uradni list RS, št. 3/18) in Odloka o proračunu Občine Laško za leto 2023 (Uradni list RS, št. 135/22), objavlja

JAVNI POZIV ZA SOFINANCIRANJE PRIREDITEV IN PROJEKTOV V OBČINI LAŠKO ZA LETO 2023

1. **Naročnik javnega poziva:** Občina Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško
2. **Predmet javnega poziva:** iz proračuna Občine Laško se po tem pravilniku sofinancirajo:
 - prireditve, za katere Občino Laško zaprosijo izvajalci prireditev za sofinanciranje in dopolnjujejo kulturno, turistično in športno ponudbo občine;
 - večji projekti vlagateljev na področju organiziranja prostega časa, športa, vzgoje in izobraževanja otrok ter mladine, kulture, socialne, zdravstvene in humanitarne dejavnosti.
3. **Pogoji sofinanciranja:**

pravico do sofinanciranja največ dveh prireditev ali projektov v tekočem letu imajo:

 - društva in zveze društev, ki imajo sedež na območju občine Laško in so registrirana v skladu z Zakonom o društvih,
 - krajevne skupnosti na območju občine Laško,
 - javni zavodi s sedežem v občini Laško.
 - Društva, ki imajo sedež v občini Laško in se ne morejo prijaviti na noben razpis ali poziv v občini Laško, imajo pravico do prijave treh prireditev ali projektov.

Prireditve in projekti, ki bodo sofinancirani, morajo:

 - biti izvedeni na območju občine Laško,
 - biti odprtega značaja in dostopni širšemu krogu obiskovalcev,

- imeti pregledno in jasno konstrukcijo prihodkov in odhodkov ter zagotovljene druge vire financiranja,
- ne smejo biti sofinancirani iz drugih finančnih virov Občine Laško,
- imeti svojo prepoznavno vsebino in značaj,
- dopolnjevati kulturno, turistično in športno ponudbo občine Laško.

Izjemoma je lahko sofinancirana prireditve ali projekt, ki je izveden izven meja naše občine, če ima poseben pomen za promocijo občine.

4. **Merila in kriteriji:** za določitev višine sofinanciranja posameznih prireditev ali projektov bodo uporabljena naslednja merila:
 1. Kakovost, preglednost in inovativnost (0 – 40 točk)
 2. Preglednost, ekonomičnost in realnost finančne konstrukcije (0 – 15 točk)
 3. Pomen za promocijo in prepoznavnost občine Laško (0 – 20 točk)
 4. Celovita promocija prireditve ali projekta (0 – 10 točk)
 5. Tradicionalnost prireditve - čas odvijanja prireditve pred letom poziva (0 – 20 točk)

Višina sredstev se določi na podlagi doseženega števila točk in ocenjene vrednosti projekta ali prireditve komisije oziroma ocenjene vrednosti prijavitelja, če je le-ta manjša. Vrednost se izračuna tako, da se ocenjena vrednost prireditve ali projekta deli s številom doseženih točk.

5. **Višina sredstev za leto 2023:** 35.000,00 EUR
6. **Dokumentacija poziva:** dokumentacija poziva (obrazec za prijavo) je na voljo v prostorih Oddelka za družbene dejavnosti, pravne in splošne zadeve in na spletnih straneh Občine Laško (www.lasko.si).
7. **Način prijave in oddaje:**

Posamezna prijava mora biti izdelana izključno na obrazcih za prijavo dokumentacije poziva naročnika ter oddana najmanj 8 dni pred izvedbo prireditve ali projekta.

Izvajalci morajo dokumentacijo poziva oddati po pošti kot priporočeno pošiljko, lahko pa jo prinesejo osebno v vložišče Občine Laško. Razpisna dokumentacija se pošlje v zaprti kuverti z oznako »Za sofinanciranje prireditev in projektov

– ne odpiraj« na naslov OBČINA LAŠKO, ODDELEK ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI, PRAVNE IN SPLOŠNE ZADEVE, MESTNA ULICA 2, 3270 LAŠKO.

8. **Rok poziva:** poziv se začne z 12. 1. 2023 in konča s porabo razpoložljivih proračunskih sredstev.
9. **Posamezni izidi poziva:** vloge se praviloma obravnavajo enkrat mesečno do porabe sredstev. Popolna vloga se ovrednoti najkasneje v tridesetih dneh. O višini sofinanciranja prireditve ali projekta se izda odločba. Z izbranimi izvajalci bo župan Občine Laško sklenil pogodbo o sofinanciranju prireditve oziroma projekta.

Izplačilo se izvede po prejetem končnem poročilu o izvedeni prireditvi ali projektu, ki mora obvezno vsebovati fotokopije računov. Če vrednost računov ne dosega dodeljene vrednosti, se znesek ustrezno zniža.

10. **Dodatne informacije:** na telefonski številki: 03 733 87 20 (Jasna Kermelj).

Številka: 430-02/2023

Datum: 11. 1. 2023

Marko Šantej,
župan Občine Laško

OSKRBA S PITNO VODO V SAVINJSKI REGIJI – 2. SKLOP

V današnjih časih je življenjskega pomena, da prebivalci naše občine dostopajo do kakovostne pitne vode za uživanje, osebno higieno in za funkcioniranje v splošnem pomenu. Prav tako se z zdravo pitno vodo krepi možnost širitve turistične dejavnosti in s tem uresničevanje strategije turizma Občine Laško. Prisotnost ustrezne pitne vode pa zagotavlja tudi poseljenost v odročnejših krajih naše lokalne skupnosti.

Po sprejetih strateških dokumentih na področju vodooskrbe, sprejetih v preteklosti, je od približno 13 tisoč prebivalcev v občini Laško še vedno tri tisoč prebivalcev, ki imajo svojo lastno oskrbo z vodo in še niso vključeni v javni vodovodni sistem.

V zadnjih obdobjih so se izvedle novogradnje za območja: Zg. Rečica in Huda Jama, Pleš, Trojno, del Ojstrega, del Reke, Tevče, Vrh nad Laškim, Žigon, Selo nad Laškim, Dol pri Laškem, Brodnice Laziše, Škofce, Vodiško, Globoko, Jasenova Ravan, Mala Breza, Trobni dol, del Mačkovca, Bukovca, Trnovo, Radoblje, Zabrež, Konc, Brezno, Lahov graben, Jurklošter – šola, Sedraž – javni objekti, Stopce, Male in Velike Grahovše, Šentrupert proti občini Štore, del Jagoč in Brstnika, Bukovje. Obnovil se je vodovod v Spodnji Rečici, Kurjem Grabnu, po odsekih pa se obnavlja vodovod Rimske Toplice-Laško.

Oskrba s pitno vodo na območju občine Laško sodi med pomembne naložbe, ki dolgoročno in celostno rešujejo vprašanje zanesljive oskrbe s pitno vodo, tako za današnje kot prihodnje generacije.

Namen naložbe »Oskrba s pitno vodo v Savinjski regiji – 2. sklop« je zagotoviti zanesljivo oskrbo prebivalcev s kakovostno pitno vodo.

Nemotena oskrba s čisto pitno vodo bo pozitivno vplivala na zdravje ljudi in kakovost življenja na območju občine Laško. Sodobna infrastruktura prinaša tudi boljše pogoje za ustvarjanje novih razvojnih priložnosti.

Obseg projekta

Na območju Ojstrega, Tovstega, Zahuma in dela Brstnika poteka dokončanje primarnega voda v dolžini 9.230 m, poimenovanega »Oskrba s pitno vodo v Savinjski regiji - 2. sklop«. Poleg primarnega omrežja se bodo zgradili 30 m³ vodohran v Zahumu, črpališče pod Borovcem in 25 m³ vodohran na Borovcu na

koti 705 m, ki bo omogočal tudi širitev vodovodnega omrežja za Zg. Rifengozd in Doblato ter preostali del Brstnika.

V oktobru 2022 se je začel graditi sekundarni vod s hišnimi priključki v dolžini 3.542 m, ki se bo priključeval na primarni vod na istem območju.

Dela bodo zaključena v pomladnih mesecih letošnjega leta, na novo pa se bo priključilo 45 gospodinjstev oziroma 108 prebivalcev občine Laško.

Cilji projekta

Uresničitev projekta bo zagotovila **dolgoročno zanesljivo oskrbo z varno in zdravo pitno vodo**.

Glavni cilj projekta je izgradnja 9.230 metrov novega vodovoda, dveh vodohranov (Zahum in Borovec) in enega prečrpališča. Oskrba s kvalitetno in zdravstveno ustrezno pitno vodo bo tako v prvi fazi zagotovljena za 45 gospodinjstev (po izgradnji sekundarja in priključkov). Po izgradnji ostalega primarja v prihajajočih letih pa bo varen dostop do zdravstveno ustrezne pitne vode zagotovljen še za gospodinjstva Spodnjega in Zgornjega Rifengozda, dela Brstnika in Doblato, skupno še za 80 gospodinjstev.

Občina Laško s projektom zasleduje tudi naslednje cilje:

- Izboljšati javno oskrbo s pitno vodo.
- Zagotoviti ustrezno infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo na področjih, ki še niso vključena v javni vodovodni sistem.
- Zmanjšati izpostavljenost prebivalcev oporečni pitni vodi.
- Povečati zanesljivost in varnost oskrbe s pitno vodo ter učinkovitost upravljanja z vodovodnimi sistemi.
- S širitvijo vodovodnega omrežja in preskrbo z zdravstveno ustrezno pitno vodo omogočamo občanom kvalitetno življenje in obstoj na odročnejših območjih.

Izvajalci projekta

Izvajalec del, podjetje Vodotehnik, d. o. o., ki je bil izbran za izvedbo na javnem razpisu, je pod nadzorom podjetja Hidrovet, d. o. o., z delom pričel v začetku maja 2021.

Financiranje naložbe

Vrednost projekta »Oskrba s pitno vodo v Savinjski regiji – 2. sklop« na območju občine Laško znaša 806.468,07 evrov neto. Sredstva v višini 214.777,82 evrov neto, so bila zagotovljena s strani EU Kohezijskega sklada in pripadajočega dela Republike Slovenije. Ostala sredstva je prispevala Občina Laško.

Luka Picej

Občina Laško

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD

ODVAJANJE IN ČIŠČENJE ODPADNE VODE V POREČJU SAVINJE – OBČINA LAŠKO 1. FAZA

Konec decembra sta bili podpisani izvajalski pogodbi za izgradnjo kanalizacijske infrastrukture med Občino Laško, podjetjem AGM, d. o. o., in tudi Hidroplanumom, d. o. o., iz Žalca.

Izgradnja komunalne infrastrukture ima za svoj cilj odvajanje odpadne vode v skladu s slovensko in EU zakonodajo s ciljem varovanja in zaščite vodnih virov in zmanjšanja vplivov na okolje. V okviru projekta bo izvedena investicija v dograditev javne kanalizacije na območju aglomeracije ID 8550 Laško, ki je že priključena na obstoječo centralno čistilno napravo.

Na ustrezno čiščenje komunalnih odpadnih voda bo dodatno priključenih 430 prebivalcev občine.

Vrednost podpisanih pogodbenih del znaša 4,3 milijona evrov brez vključene DDV. Operacijo delno sofinancira Evropska unija iz kohezijskega sklada v višini 2,5 mio, delno Republika Slovenija, delno pa tudi Občina Laško iz svojega proračuna v letih 2023 in 2024.

V letu 2023 bo skupna priključenost prebivalstva na CCN Laško znašala 93,26 odstotno. Po zaključku 2. faze bo projekt dosegel pričakovano 98 % priključenost. 2. faza zajema izgradnjo fekalne kanalizacije v starem mestnem jedru.

V 1. fazi bo skupno zgrajenih 6.082 m kanalizacijskega omrežja, štiri črpališča in en zadrževalni bazen velikosti 120 m³ za nečiste vode na desno-obrežnem kolektorju na Rimski cesti. V letošnjem letu bo gradnja potekala na šestih lokacijah, in sicer v naseljih Laško, Lahomšek, Strmca, Marija Gradec in Radoblje. Celotna gradnja je razdeljena na 6 sklopov, kot sledi:

Sklop A: vzhodni del Strmce,
Sklop C: del Lahomška,

Sklop D: desni breg (del Rimske ceste, del Podšmihela, del Zdraviliške ceste),

Sklop E: Kopitarjeva ulica, Čopova ulica, del Ceste na Svetino, Taborje,

Sklop F: del Šercerjeve ulice, del Ceste na Lahomšek, Ceste na Gaberno,

Sklop H: Marija Gradec-Radoblje

Pogodbena pripravljala dela so se pričela takoj v januarju 2023, v mesecu februarju pa načrtujemo pričetek del na terenu.

Pri gradnji na območjih bo prihajalo do situacij, ki bodo za občane pomenile določeno motnjo. Strokovne službe Občine Laško in vsi, ki pri gradnji sodelujemo, si bomo prizadevali in aktivno razreševali probleme na terenu.

Pridobljena so gradbena dovoljenja, dela se bodo odvijala med 7.30 in 17.00.

Pred pričetkom del, kjer se bodo dela izvajala, bodo stanovalci in lastniki prejeli še dodatna podrobna navodila in kontakte, na katere se bodo v primeru vprašanj, lahko obrnili.

Luka Picej

PODPIS POGODB O SOFINANCIRANJU IZVAJANJA NALOG S PODROČJA ZAŠČITE IN REŠEVANJA ZA LETO 2023

25. januarja je bil v sejni sobi Občine Laško svečani podpis pogodb o sofinanciranju izvajanja nalog s področja zaščite in reševanja za leto 2023.

Kaj sploh so sile za zaščito, reševanje in pomoč? To so razpoložljive zmogljivosti države, lokalnih skupnosti, gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih ali drugih nesrečah.

Namenjene so za prvo pomoč in nujno medicinsko pomoč; pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem; prvo veterinarsko pomoč; gašenje in reševanje ob požarih; reševanje iz ruševin ter zemeljskih in snežnih plazov; reševanje ob poplavih in drugih vremenskih ujmah ter ekoloških in drugih nesrečah na morju, v rekah in jezerih; reševanje ob velikih nesrečah v prometu; reševanje ob rudniških nesrečah; reševanje v gorah; reševanje v jamah; reševanje na vodi in iz nje; varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi; varstvo pred snežnimi plazovi; izvajanje radiološke, kemijske in biološke zaščite ob uporabi jedrskega, kemičnega ali biološkega orožja in drugih sredstev za množično uničevanje ter ob nesrečah z nevarnimi snovmi; iskanje pogrešanih oseb ob naravnih in drugih nesrečah; reševanje ob vojaških in terorističnih napadih ter drugih oblikah množičnega nasilja, zagotavljanje osnovnih razmer za življenje.

Župan Marko Šantelj je pogodbe podpisal z Gasilsko zvezo Laško in prostovoljnimi gasilskimi društvi v občini Laško (PGD Laško, PGD Rečica, PGD Rimske Toplice, PGD Šentrupert, PGD Vrha nad Laškim, PGD Jurklošter, PGD Zidani Most, PGD Sedraž) Radio klubom Laško, Radio klubom Zidani Most,

Kinološkimi društvom reševalnih psov Celje in Komunalo Laško, d. o. o.

MKJ

PARTICIPTIVNI PRORAČUN

15. aprila se izteče rok za oddajo projektnih predlogov za Participativni proračun za leto 2023.

Participativni proračun je sistem razporejanja dela proračunskega denarja, tako da pri odločanju o njegovi porabi sodelujete prebivalke in prebivalci občine, ki sami določite, katere investicije so v skupnosti najnujnejše in kako želite prispevati k izboljšanju kakovosti življenja v naši občini.

Vse informacije so zbrane na občinski spletni strani www.lasko.si ter v prejšnji, decembrski številki Laškega biltena na strani 11.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ZIDANEM MOSTU

V začetku januarja se je v Zidanem Mostu pripetila železniška nesreča, ko je z enega od vagonov zdrsnila več sto ton težka transformatorska postaja, pri tem pa je odtrgalo kabino vagona in je le-ta zgrmela po nabrežju reke Save. Skoraj mesec dni po nesreči so s posebnim dvigalom, ki so ga pripeljali iz Avstrije, uspešno odstranili 380 ton težak transformator. Direktor družbe SŽ-Infrastruktura Matjaž Kranjc je dejal, da bodo pospravili območje nesreče in na progo namestili nove tire. V drugi polovici februarja bodo transformator nato naložili na isti vagon, ki ga je pripeljal v Zidani Most, in ga prepeljali v tovarno v Črnuče, kjer ga bodo predstavniki proizvajalca natančno pregledali.

Foto: RTV SLO
MKJ

BREZPLAČNO PRAVNO SVETOVANJE

Brezplačno pravno svetovanje za občane v Laškem organizirata Mlada moč občine Laško in Center starejših – Hiša generacij.

Mlada moč občine Laško je neodvisna lista zastopana v občinskem svetu. Brezplačno pravno svetovanje poteka **po dogovoru** z Lino Sadar, ki je dosegljiva na tel. št. **031 344 360** oz. preko e-naslova **info@bps.lasko.si**.

V Hiši generacij Laško pa skupaj s pravnikom organizirajo brezplačno individualno pravno svetovanje v **dopoldanskem času vsak prvi ponedeljek v mesecu**. Namenjeno je vsakomur, kar pomeni, da ni vezano na kraj bivanja, starost ipd. Potrebna je predhodna prijava na tel. št. **051 436 240** ali na e-naslov **center.starejsih@siol.net**.

IN MEMORIAM: JOŽE RAJH (29. 8. 1946 – 2. 1. 2023)

*Dober, plemenit človek, ki je z nami živel,
nam ne more biti odvzet,
kajti v našem srcu je zapustil svetlo sled
svoje dobrote in plemenitosti.*

(Thomas Carlyle)

2. januarja nas je globoko pretresla vest ob izgubi gospoda Jožeta Rajha.

Jože se je rodil 29. avgusta 1946 v Tevčah materi Angeli in očetu Jožetu kot prvi izmed treh otrok. Doma v toplem domu v Tevčah je tudi odrasčal. Oče je delal v rudniku Laško kot kovač, mama pa je doma gospodinjala. Jože je nato obiskoval prve štiri razrede osnovne šole na Vrhu nad Laškim, potem pa je šolanje nadaljeval v Laškem. Nato se je vpisal na tehniško šolo strojne smeri v Celju. V času šolanja je prejemal štipendijo Cinkarne Celje, kjer je nato našel tudi prvo zaposlitev.

Vmes je odslužil vojaški rok in se po vrnitvi iz vojske leta 1969 zaposlil v zunanjem obratu Rudnika Laško. Istega leta se poročil z ženo Jožico. Topel dom in družino sta si ustvarila v Laškem. Bil je ponosen in ljubeč oče Gregorju, Andreju in Tatjani. Otroke je ves čas vzgajal v duhu poštenosti in odgovornosti. Ko se je njihova družina razširila, je izredno rad čas posvetil svojim šestim vnukinjam in vnukom.

Tako kot doma pa se je tudi v službenem času Jože vseh aktivnosti loteval zavzeto in z veliko mero angažiranosti.

V letih, ko so v rudniku gradili novo tovarno izolacijskega materiala (TIM), je sodeloval pri izvajanju del. Po zagonu proizvodnje v novi tovarni je delal v novem podjetju TIM Laško in bil del vodstvene ekipe, med leti 1977 in 1978 tudi kot direktor TIM TOZD-a Gračnica.

Zavzeto je deloval tudi v lokalni skupnosti, kjer je pustil izjemen pečat. Leta 1978 je bil izvoljen za predsednika Skupščine občine Laško. Po izteku mandata leta 1982 je prevzel vodenje Krajevne skupnosti Laško in jo vodil do leta 1986. V vmesnem času (od leta 1981 do 1989) je bil direktor Kmetijske zadruga Laško. Nato je bil dve leti (1989-1990) zaposlen v Avtotehniko Celje. Srce pa ga je vlekel nazaj domov, nazaj v rodno Laško. Leta 1991 se je zaposlil v domačem podjetju – v trgovini Ježek. Leta 1996 je bil ponovno izvoljen za predsednika KS Laško. Leta

1998 je bil nato izvoljen na lokalnih volitvah za župana Občine Laško. Funkcijo župana je zavzeto in odgovorno opravljal dva mandata. S svojimi bogatimi izkušnjami in čutom za soljudi je uspešno vodil občino. V tistem času je zrastle nova osnovna šola v Debru, nova šola z vrtcem v Jurklostru. V tistem času je potekala izgradnja čistilne naprave, obnova Kislingerjeve hiše in še bi lahko naštevali. Bil je pobudnik ustanovitve Hiše generacij in pa Študentskega, mladinskega in otroškega centra Laško. Zrastli so novi stanovanjski bloki v Debru, poleg pa nov Gasilski dom.

Po zaključenem županovanju se je leta 2007 upokojil. Istega leta prejel tudi občinsko priznanje – ZLATI GRB OBČINE LAŠKO za vestno in požrtvovalno delo ter vsesplošni prispevek k razvoju in napredku mesta Laško, občine Laško in njene okolice.

Nekateri se v pokoju ustalijo, umirijo ali zmanjšajo aktivnosti na družabnem in družbenem področju. A ne Jože. Ker se je rad vračal v rodno, domačo vas Tevče, kjer mu je oče podaril staro kovačijo, sta si z ženo tam postavila prijetno in toplo leseno hiško. Kot da je dobil nov zagon, je nadaljeval z aktivnim delom v številčnih društvih. Bil je dolgoletni aktivni član in predsednik Moškega pevskega zbora Laško. Predsedoval je Gasilski zvezi Laško. Rad je zahajal v naravo, še posebej v planine, kjer se je sprostil in načrpal novo življenjsko energijo. Bil je dolgoletni član Planinskega društva Laško, predsednik gospodarskega odbora v planinskem društvu, na državnem nivoju pa član izvršnega odbora Gospodarske komisije PZS. Prejel je tudi zlati častni znak PZS.

Sredi načrtov za prihodnost pa ga je prehitela bolezen in mu lansko leto, 16. februarja, presekala njegovo pot.

Z izjemno voljo in življenjsko energijo je vztrajal in se boril, ko bi marsikdo drug že obupal, ali omagal. Kot bi želel vsem nam sporočiti, kaj vse se da z vztrajnostjo doseči. Minilo je poletje, jesen, božični prazniki, ko so mu stalno ob strani stali družinski člani, na čelu z ženo Jožico. Minilo je novo leto. Obrnil je nov list na koledarju življenja. Drugega januarja pa se je v tišini in spokoju za vedno poslovil.

Vse povedano predstavlja le majhen delček tistega, kar je Jože dejansko zapustil za sabo. Zapustil je neskončno spominov, ki ne bodo nikoli izbrisani.

Laško je izgubilo Domoljuba. Patriota. Ljubečega družinskega člana. Izgubilo je velikega človeka. In za velikimi ljudmi ostane velika praznina.

Župan Marko Šantec s sodelavci

KONSTITUIRANJE NOVEGA OBČINSKEGA SVETA

Prva seja Občinskega sveta Laško je potekala 4. januarja v Thermani Laško.

Konstitutivno sejo je vodil najstarejši član občinskega sveta **Marjan Kozmus**.

Konstitutivno sejo Občinskega sveta Občine Laško je vodil najstarejši član občinskega sveta **Marjan Kozmus**.

Na dnevnem redu je bilo najprej poročilo o izidu volitve, ki ga je podal

Franc Zdolšek je predal župansko verigo novoizvoljenemu županu **Marku Šanteju**.

predsednik Občinske volilne komisije **Laško Boštjan Grešak**. Na podlagi tega poročila in poročila mandatne komisije so bili potrjeni mandati vseh izvoljenih članov in članic občinskega sveta. Ugotovljeno je bilo, da je bil **Marko Šantej** izvoljen za občinskega svetnika in za župana, zato mu je zaradi nezdržljivosti funkcij mandat svetnika prenehal. Dotedanji župan **Franc Zdolšek** je novoizvoljenemu županu predal župansko verigo, oba sta nagovorila novi občinski svet, novoizvoljeni župan pa je tudi slovesno prisegel.

Župan Marko Šantej je po slovesni prisegi nagovoril občinske svetnice in svetnike.

Sledilo je še imenovanje **Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja**, ki jo sestavlja sedem članov: **Enej Kirn**, **Borut Karl**, **Janko Cesar**, **Matej Kodrun**, **Štefanija Pavčnik**, **Marjan Kozmus** in **Jože Senica**.

Novoizvoljene občinske svetnice in svetniki na konstitutivni seji.

NA DRUGI SEJI IMENOVANA DELOVNA TELESIA IN NADZORNI ODBOR OBČINE

Druga seja občinskega sveta, ki je potekala 25. januarja v Rimskih termah, je bila v znamenju imenovanj.

Občinski svet je najprej potrdil mandat **Nike Kunšek**, ki bo v občinskem svetu nadomestila **Marka Šanteja**.

Imenovana so bila delovna telesa: **Statutarna pravna komisija** (**Danijela Bevk Knez**, **Janko Cesar**, **Janja Sluga**, **Uroš Deželak**, **Jože Senica**), **Komisija za vloge in pritožbe občanov** (**Matej Pikel**, **Liza Škorja**, **Matej Kodrun**), **Odbor za gospodarski razvoj občine** (**Marjan Mačkošek**, **Tomaž Aljaž Vesenjak**, **Robert Medved**, **Boštjan Vrščaj**, **Boštjan Teršek**, **Daniel Pavčnik**, **Bojana Mastnak**), **Odbor za urejanje prostora in komunalne dejavnosti** (**Štefanija Pavčnik**, **Danijela Bevk Knez**, **Mario Vrbovšek**, **Matjaž Pikel**, **Uroš Lukić**, **David Knafelc**, **Matjaž Vrbeč**, **Franc Lesičar**, **Zvonko Gračner**), **Odbor za družbene dejavnosti in društva** (**Enej Kirn**, **Nika Kunšek**, **Nuša Konec Juričič**, **mag. Roman Tušek**, **Mitja Moškotevc**, **Andrej Medved**, **Rudolf Kavzer**) in **Odbor za razvoj kmetijstva in podeželja** (**Marjan Belej**, **Borut Karl**, **Katja Goluh**, **Marjan Kozmus**, **Tomaž Zeme**, **Anja Vanco**, **Gregor Vogrinc**).

V **Nadzorni odbor Občine Laško** so bili imenovani: **Boštjan Krašovec**, **Matej Centrih**, **mag. Dragica Čepin**, **Damjan Kovač**, **mag. Vesna Vodišek Razboršek**.

V Svet zavoda Glasbene šole Laško-Radeče sta bili imenovani **Barbka Rode** in **Mateja Škorja**.

Zaradi nezdržljivosti funkcij je župan Marko Šantej podal odstopno izjavo od članstva v Svetu zavoda Celjskih lekarn in v Svetu zavoda Zdravstvenega doma Laško. Tako sta bila kot nadomestna člana imenovana **Doroteja Špec** v Svetu zavoda Celjskih lekarn ter **mag. Franc Vindišar, dr. med.**, v Svetu zavoda Zdravstvenega doma Laško.

Tudi v novem mandatu se bodo občinski svetniki odpovedali sejinam novembrskih sej, ki bodo šle v dobrodelne namene.

Sprejet je bil tudi rokovnik sej v letu 2023, ki je objavljen na občinski spletni strani. Naslednja seja bo predvidoma 1. marca.

Župan je občinske svetnike seznanil, da je imenoval dva podžupana, in sicer **Eneja Kirna** za naloge s področja družbenih dejavnosti in pravnih zadev ter **Marjana Mačkoška** za naloge s področja gospodarskih dejavnosti, investicij in krajevnih skupnosti.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski

ski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavahkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

Foto: Damjan Kolšek

ENEJ KIRN EDEN IZMED DVEH IMENOVANIH PODŽUPANOV

Vsako novo leto prinese nov začetek in tako smo tudi v Občini Laško obrnili nov list v leto

2023. Januarja smo svetniki MMOL-a sodelovali že na dveh rednih sejah Občinskega sveta. Na prvi, konstitutivni seji, smo uradno potrdili novega župana **Marka Šanteja**, s tem pa se je sprostilo svetniško mesto, saj funkciji nista združljivi. Na 23. svetniško mesto je na drugi redni seji bila tako potrjena še **Nika Kunšek**.

Občinski svet sestavljajo delovna telesa, to so komisije in odbori. Ponosni smo, da je v vseh komisijah in odborih naš glas

zastopan z vsaj enim predstavnikom MMOL-a.

Svetniki in svetnice bomo tako za čim uspešnejše delovanje občine delovali na naslednjih področjih:

- **Danijela Bevk Knez:** Statutarno pravna komisija (predsednica) in Odbor za urejanje prostora in komunalne dejavnosti
- **Tomaž Aljaž Vesenjak:** Odbor za gospodarski razvoj občine
- **Nika Kunšek:** Odbor za družbene dejavnosti in društva
- **Enej Kirn:** Odbor za družbene dejavnosti in društva (predsednik) in Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (predsednik)
- **Katja Goluh:** Odbor za razvoj kmetijstva in podeželja
- **Mario Vrbovšek:** Odbor za urejanje prostora in komunalne dejavnosti
- **Borut Karl:** Odbor za razvoj kmetijstva in podeželja in Komisija za mandatna vprašanja volitve in imenovanja
- **Liza Škorja:** Komisija za vloge in pritožbe občanov

Z novim županskim mandatom je v svoj ožji del ekipe župan **Marko Šantej** imenoval tudi dva nova podžupana. To sta **Marjan Mačkošek**, Gibanje svoboda in predstavnik MMOL-a **Enej Kirn**. Slednji bo kot pravnik deloval na področju pravnih zadev, hkrati pa tudi na področju družbenih dejavnosti, kamor bo s svojimi dosedanjimi izkušnjami na pravnem področju ter področju delovanja kulturnih in športnih društev gotovo marsikaj doprinesel.

Verjamemo, da bomo svoje delo opravljali uspešno in korektno, zastopali interese celotne občine. Vse vabimo, da naše delo spremljate tudi na družbenih omrežjih, kjer vas bomo ažurno obveščali o dogajanju v občini.

Liza Škorja,

Mlada moč občine Laško

SVOBODA!

GIBANJE SVOBODA V OBČINI LAŠKO

Iztekle se je super volilno leto 2022, ki je bilo za **Gibanje Svoboda** nadvse uspešno. Vsem, ki ste nam na preteklih volitvah in referendumih namenili svoj glas in s tem izrekli zaupanje in podporo, se za to zahvaljujemo. To odgovornost sprejemamo in trudili se bomo vaše zaupanje tudi upravičiti.

V letošnjem letu je na novo pot krenila tudi naša Občina in tako je svoje delo pričel nov občinski svet. Na ustanovni seji so bili potrjeni trije izvoljeni občinski svetniki Gibanja Svoboda: **Janja Sluga, Marjan Mačkošek in Matej Kodrun**. Občinski svet je za člane delovnih teles potrdil: v Statutarno-pravno komisijo svetnico Janjo Sluga (članica), v Komisijo za vloge in pritožbe svetnika Mateja Kodruna (član), v Odbor za gospodarski razvoj občine svetnika Marjana Mačkoška (predsednik), v Odbor za ure-

janje prostora in komunalno dejavnost Matjaža Vrbka (član), v Odbor za družbene dejavnosti in društva Rudolfa Kavzerja (član) in v Nadzorni odbor mag. Dragico Čepin (članica). V svete krajevnih skupnosti so bili potrjeni: Rudolf Kavzer in Dragica Čepin v Svet KS Laško, Roman Cerovšek in Matej Gorišek v Svet KS Marija Gradec in Klavdija Lah v Svet

KS Rečica. V Komisijo za mandatna vprašanja in imenovanja v delovne organe občine je bil potrjen Matej Kodrun.

Za enega izmed dveh podžupanov naše občine je bil za področje gospodarstva imenovan **Marjan Mačkošek**, ki nas je že seznanil, katere bodo prioritete naloge delovanja.

Gibanje Svoboda v Občini Laško zastopa Lokalni iniciativni odbor, ki ga vodi **Matej Kodrun**, v kratkem bomo ustanovili **Lokalni odbor Gibanje Svoboda Laško**. Ta se bo trudil za dobro delo v lokalnem okolju in uresničevanje programskih izhodišč, ki smo jih predstavili pred volitvami. Z namenom oblikovanja skupnih stališč pa se bo sestajal tudi pred sejami svetov krajevnih skupnosti in občinskega sveta.

Imamo mnogo idej in veliko delovne vneme. Želimo si, da bi skupaj sooblikovali okolje, v katerem tudi prebivamo, zato vabimo vse, ki delite te naše poglede, da se nam pridružite. Veseli vas bomo!

Rudi Kavzer, LIO GS Laško

Foto: Damjan Kolšek

SVETNIKA SD V OBČINSKEM SVETU OBČINE LAŠKO 2022-2026 STA UROŠ LUKIČ IN MARJAN KOZMUS

Na 2. seji Občinskega sveta smo v svetniški skupine SD predlagali naslednje pobude in vprašanja:

1. da se pri projektih, ki so umeščeni v načrt razvojnih projektov, spremlja njihova realizacija po časovnici
2. kakšno časovnico ima kolesarska pot Tremerje-Laško. Obstoječe cestišče do odcepa na regionalno cesto Svetina-Laško je v katastrofalnem stanju.
3. javne zavode pozvati, da se v večini oskrbujejo z lokalno pridelano hrano. Morda bi bilo smiselno narediti skupni sestanek s pridelovalci in porabniki (vrtci, šole) in to v najkrajšem možnem času, ker so pridelovalci vezani na sezonsko pridelavo.
4. sprejeti odlok o občinskem prostorskem načrtu za enoto urejanja ŠO-1 »Ureditev turistično rekreacijskih površin pri Planinskem domu Šmohor«

5. da se v program razvoja občine Laško, vključijo še naslednji projekti oziroma jih je potrebno pripraviti, da so lahko konkurenčni na javnih razpisih, ali pa, da se sofinancirajo tudi iz integralnega proračuna Občine Laško:

- KS Laško: za kvalitetno oskrbo s pitno vodo, vodovod Rifengozd
- KS Šentrupert: za kvalitetno oskrbo s pitno vodo, vodovod Šentrupert-Mačkovec-Gorica
- KS Rečica: skrb za kvalitetno vzgojo in izobraževanje z izgradnjo telovadnice pri PŠ Rečica
- KS Marija Gradec: modernizacija širokopasovnega omrežja
- KS Zidani Most: modernizacija širokopasovnega omrežja
- KS Vrh nad Laškim: za izboljšanje prometne infrastrukture, obnovitev ceste Vrh nad Laškim-Grahovše-Trobni dol
- KS Sedraž: pločniki, razsvetljava
- KS Jurklošter: pločnik Jurklošter-Kartuzija
- KS Rimske Toplice: stanovanjska politika - izgradnja doma upokojencev

V Občinski organizaciji Socialnih demokratov Laško spremljamo tudi delovanje društev v občini Laško in ob po-

membnih jubilejih finančno pomagamo. V tem letu smo izbrali Moški pevski zbor Laško, ki praznuje 95-letnico obstoja in nemotenega delovanja. V ta namen smo jim nakazali donacijo v višini 300 evrov.

Marjan Kozmus, vodja svetniške skupine SD

Foto: Damjan Kolšek

SPOŠTOVANE/I OBČANKE IN OBČANI OBČINE LAŠKO,

naš namen je, da vas obveščamo o dogajanjih in kaj, kot vaši predstavniki delamo, da bi vam bilo življenje v naši Občini čim bolj prijetno in da bi imeli vsi skupaj boljše prihodnost v okolju, v katerem živimo.

Za nami sta prvi dve seji Občinskega sveta Laško. Na prvi smo potrdili občinske svetnice in svetnike ter župana. Prav tako nas je pozdravil odhajajoči župan ter nam zaželel uspešno delo v naslednjem obdobju. Na drugi seji, ki je potekala 25. 1. 2023 pa smo potrdili člane odborov ter dva podžupana. Županu, dvema podžupanoma ter občinski upravi vsekakor želimo čim uspešnejše delo. Ekipa, ki nas bo vodila, je polna novih idej in verjamemo, da jim bo uspelo realizirati projekte za prihodnost naše skupnosti. Naša naloga je, da podpremo vse pozitivne premike in projekte. Tukaj in na tem mestu vas prosimo, da nas obveščate, predlagate in ponudite ideje, ki vam bodo olajšale življenje, ter našo sredino predstavili zunanjemu obiskovalcu kot atraktivno destinacijo, tako za življenje, za razvoj gospodarstva, kulture, turizma, zgodovine in predvsem sredino, v katero

se spleča vlagati za prihodnost. Na drugi seji smo pod točko vprašanja izpostavili zdravstveno oskrbo občank in občanov, kajti po neuradnih informacijah naj bi se pod to vlado pripravljala reorganizacija zdravstva. Neuradno naj bi izgubili v laški občini dežurnega zdravnika, le-ta naj bi bil prisoten samo ob delovnih dneh od 8.00 do 20. ure, tako da bi ostali v nočnem času, ob sobotah, nedeljah in praznikih, brez zdravnika. Ta ideja za nas ni sprejemljiva in temu ostro nasprotujemo. Glede na to, da urgentni center v Splošni bolnišnici Celje že sedaj ne uspe obravnavati vseh pacientov v razumskem roku, nas resnično skrbi, kaj se bo zgodilo z nami, če ukinejo dežurnega zdravnika

ka v ZD Laško. Predlagali smo, da se to temo uvrsti na naslednjo sejo kot posebno točko, in da se vsi opredelijo do te ideje, ter, da se s sklepom potrdi obstanek dežurnega zdravnika. Prav tako smo povprašali, kaj bo z prizidkom k Zdravstvenemu domu Laško, kajti projekt smo pogojno podprli v prejšnjem mandatu, s pripombo o povečanju parkirnih mest za obiskovalce, v načrtu je bilo samo 12 parkirnih mest, mi jih želimo najmanj 50.

Pred nami bo vsekakor turbulenten mandat, kjer bomo soočeni z namero po dvigu cen komunalnega odvoza odpadkov, dvigu cene za vodo, dvigu cene za odpadne vode in na koncu koncev tudi dvigu cene vrta. Žal je to posledica zunanjih vplivov, veliko pa tudi odločitev pri vodenju države, če namreč stihijsko obravnavajo posamezne skupine, si prej kot slej soočen s tem, da moramo znižati plače (ukinitev Zakona o dohodnini), dvigniti davke (nadomestilo za stavbno zemljišče, davek na premoženje, davek na oddajanje stanovanj itd.).

Naše delo pri tem je, da se posvetujemo z vami, da vaše predloge posredujemo v realizacijo, da kritično, a dobronamerano predstavimo stališča do posameznega vprašanja in da vam med drugim predstavimo naše delo v tem tiskanem mediju, ki je po našem mnenju zelo pozitiven projekt, saj se v Laškem biltenu zbirajo vsi dogodki, ki vplivajo na naše življenje v Občini Laško.

Robert Medved

HVALA ZA ZAUPANJE

Spoštovane občanke in občani Občine Laško. Najlepše se vam zahvaljujemo za zaupanje, ki ste nam ga izrazili na lokalnih volitvah. Glede na prejete glasove nam po veljavnem sistemu pripadata dve mesti v občinskem svetu. V VE 2 je bil izvoljen **mag. Roman Tušek**, v VE 3 **Jože Senica**. Tako je N.Si v Občinskem svetu zastopana z enakim številom svetnikov kot v prejšnjem mandatu. Svetnika se bova zavzemala predvsem za nadaljnje izboljšanje infrastrukture v ce-

Mag. Roman Tušek

Jože Senica

lotni občini, zagovarjala in predlagala bova projekte, ki smo jih navedli v programu pred volitvami.

V januarju je imel Občinski svet dve seji. Prva seja je bila 4. 1. 2023 in je bila konstitutivna. Na tej seji so bili skladno s statutom in poslovníkom potrjeni mandati občinskih svetnikov, slovesno je zaprisegel novi župan in imenovana je bila Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. V tej komisiji je s strani N.Si predstavnik Jože Senica.

Druga seja je bila 25. 1. 2023. Na tej seji je bil potrjen mandat nadomestne članice občinskega sveta, imenovani so bili člani delovnih teles občinskega sveta, člani nadzornega odbora občine Laško in člani nekaterih svetov zavodov. Jože Senica je član Statutarne pravne komisije, mag. Roman Tušek je član Odbora za družbene dejavnosti in društva. Na tej seji je bil sprejet sklep, da se, tako kot doslej, ena sejnina nameni v dobrodelne namene in sprejet je bil tudi rokovnik sej občinskega sveta.

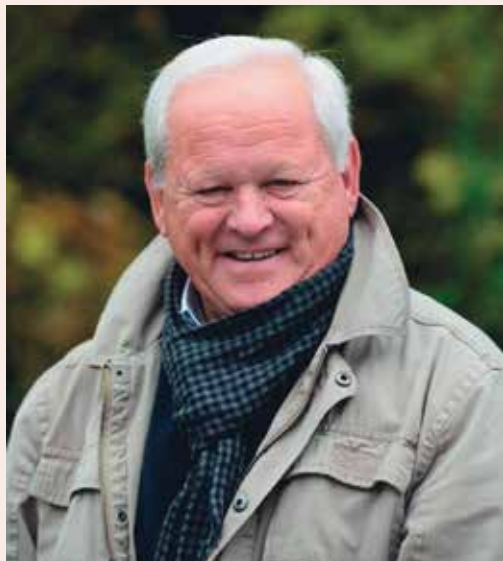
Ob tej priložnosti vabimo vse simpatizerje N.Si, da se včlanite v stranko.

Vse dobro,

*Jože Senica in
mag. Roman Tušek*

KS LAŠKO

Znanec iz sosednje ulice

Za Jožeta bi bilo zdaj skoraj boljše dejati, da je znanec iz bližnjega mesta, saj danes živi v Zagorju. V decembru je vstopil v klub 80+ in ob tej priložnosti smo se spomnili nanj kot starega Laščana ter mu v Laškem na predvečer rojstnega dne priredili prisrčno podoknico. Ob sodelovanju članov uredniškega odbora pri Krajevni skupnosti Laško in Godbi na pihala pod vodstvom Ivana Medveda smo doživeli prijeten večer, ki si ga bo vsak od udeležencev zagotovo zapomnil. Hvala vsem za prijetne trenutke, Jožetu pa ob tej priliki še enkrat iskrene čestitke in vse najboljše ob jubileju. Še na mnogo let.

Jože Krašovec se je rodil 13. decembra 1942 sredi vojne vihre na partizanskem ozemlju Planina pri Sevnici na Kozjanskem. Medvojni čas je z materjo preživel pri starih starših na Planini, kasneje pa v Šentjurju pri Celju. Po vojni in vrnitvi očeta iz taborišča Dachau se je družina preselila v Laško. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je končal leta 1957 in se vpisal na celjsko učiteljsko. Po petletnem šolanju je odšel na študij na Visoko šolo za telesno kulturo v Ljubljano, sedanjo Fakulteto za šport, kjer je leta 1966 diplomiral. Pred tem je bil kot republiški štipendist

dve leti zaposlen kot učitelj športne vzgoje v osnovni šoli v Sevnici.

Leta 1968 se je zaposlil kot specialni športni pedagog za gibalno in umsko prizadete otroke v takratni osemletni šoli s prilagojenim programom v Laškem, kjer so med prvimi v Sloveniji pričeli s korektivno psihomotorično vadbo otrok iz celotne občine Laško. Leta 1973 je bil imenovan za ravnatelja Osnovne šole Primoža Trubarja Laško z vsemi podružničnimi šolami. Leta 1978 pa je prevzel dolžnosti direktorja Vzgojno izobraževalne organizacije - VIO občine Laško, v katero so bile vključene vse osnovne šole, vrtci in glasbena šola.

V letu 1986 je bil izvoljen za predsednika Skupščine občine Laško in delegata v Republiško skupščino. To dolžnost je opravljal do leta 1990. V tem času si je prizadeval ter sodeloval pri nastajanju boljših pogojev za življenje in razvoj Laškega. Tu lahko omenimo prizadevanje za razširitev prodajnih prostorov takratne samopostrežne trgovine v centru Laškega, izgradnjo Izletnikovega avtobusnega postajališča pri železniški postaji, pričetek in novo organiziranost obratovanja hotela Hum, obnovo hotela Savinja in dograjen Grad Tabor v sedanji podobi in tako ustvarjeni boljši pogoji za razvoj turizma, dokončno ureditev neposredne okolice novozgrajenega mostu čez Savinjo, izgradnjo nove pošte in vozlišča telefonske centrale, skupna prizadevanja in napore pri ohranjanju proizvodnje in delovnih mest v Dekorativni in Boru ter pri preoblikovanju organiziranosti Komunale.

Po letu 1990 pa do upokojitve leta 2006 je prevzel odgovorna dela in naloge v občinski upravi, vezane na zagotavljanje organizacijskih, kadrovskih in materialnih pogojev za delo in razvoj na področju vzgoje, izobraževanja in športa v občini.

V vsem tem času je bil tesno vpet in aktiven v različnih družbeno političnih organizacijah in odborih v krajevni skupnosti.

V teh obdobjih je bil aktiven in je neposredno vodil ali usmerjal izgradnjo osnovnošolskega prostora v občini. Zgra-

jena je bila nova velika telovadnica in nov šolski trakt v centralni osnovni šoli v Laškem, nov trakt v centralni osnovni šoli v Rimskih Toplicah, novo zgrajeni podružnični šoli v Sedražu in Jurkloštru, novo zgrajena šola in vrtec v Debru, pridobljeni prostori za glasbeno šolo v Kulturnem centru.

Na področju športa so bila redno zagotovljena sredstva za delovanje športnih društev in klubov in zgrajena nova športna igrišča v vseh krajevnih skupnostih.

V športu je bila, poleg poklicne opredelitve, njegova aktivna vloga kot igralec v rokometu in nogometu, kot trener in predsednik pa v košarkarskem klubu, ki se je kasneje razvil v uspešni Košarkarski klub Zlatorog. Že od mladosti pa mu je bilo v športu najljubše smučanje, zlasti učenje in vzgoja mladih. 1964. leta je pri Smučarski zvezi Slovenije uspešno opravil izpit in pridobil republiški naziv Učitelj smučanja RS, nekaj let kasneje pa še naziv Učitelj smučanja z mednarodno licenco ISIAS. Leta 1976 je bil pobudnik in ustanovitelj ter dolgoletni predsednik Področnega zbora vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja - PZ ZVUTS LAŠKO, ki je kot strokovno združenje v občinah Laško, Sevnica in Krško povezovalo smučarske kadre s Smučarsko zvezo Slovenije s ciljem skrbeti za načrtni razvoj in vzgojo novih strokovnih kadrov. Z ustanovitvijo Smučarskega kluba ZLATOROG leta 1979 je bilo omogočeno, da so bili vsa leta izvedeni številni smučarski tečaji za vse starostne kategorije otrok in izvedena občinska smučarska tekmovanja za Zlatorogov pokal ter vzgojeni številni novi strokovni kadri. ZUTS in klub še danes uspešno opravljata svoje poslanstvo.

Ob vsem naštetem torej ni razloga, da se Jože Krašovec ne bi znova in znova občasno vračal v Laško, kjer je preživel pretežni del svojih dni in se srečal s svojimi vrstniki, ki jih še vedno najde za prijeten klepet. Naj bo tako še vrsto let.

*Martin Kokotec,
KS Laško*

Tik pred zdajci

Kot po navadi smo tudi lani ob koncu leta hiteli s posodobitvijo nekaterih cestnih odsekov in tako skušali prehiteti naravo. Predvsem zima nas je strašila s pošiljkami snega. Pa vendar nam je tudi tokrat uspelo in asfaltirali smo nekaj pomembnih cest, in sicer na severni strani

Maliča, od občinske meje pa do domačije Krejan, v Kuretnem od domačije Košir pa do Šterbanove kapele, z nadaljevanjem odcepa do Lapornikovih ter na Strmci do domačije Terškovič, po domače na Tire. Že sredi leta pa so nov asfalt dobili tudi krajan, ki živijo ob nekdanji prvotni cesti iz Strmce v Kuretno, in sicer

na relaciji Rezec-Koblič. Vsi ti odseki so za krajane, ki živijo na teh območjih izjemnega pomena. S to posodobitvijo jim je bistveno olajšan dostop do občinskega središča. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi tega projekta, se zahvaljujemo za pomoč, krajanom pa želimo srečno vožnjo.

Poslovil se je Jože Rajh

Jože se je rodil 29. avgusta 1946 materi gospodinjki ter očetu kovaču iz Tevč. Mladost in šolska leta je preživel v Tevčah. Po šolanju in služenju vojašine se je zaposlil. Kjerkoli je delal, je delal marljivo in vestno in kmalu prevzel vrsto zahtevnih del in vodilnih funkcij. Na področju gospodarstva je deloval v Rudniku Laško, Tovarni izolacijskega materiala TIM Laško ter v Kmetijski zadrugi Laško (direktor od 1981-1989). Vmes je opravljal vrsto družbeno političnih funkcij kot predsednik Občinske skupščine (1978-1982), predsednik Sveta Krajevne skupnosti Laško (1982-1986 in 1996-1998),

dva mandata je bil tudi župan Občine Laško (1998-2002, 2002-2006). Vedno pa je bil prisoten na področju kulturne-

ga in društvenega življenja v občini. Bil je član Moškega pevskega zbora Laško (od 1966), več kot polovico dobe je bil predsednik zbora, dolga leta je bil član Planiškega društva Laško, kjer je bil več let predsednik gospodarskega odbora. Prav tako je bil predsednik Gasilske zveze Laško, v času osamosvajanja pa je deloval kot poveljnik Celjske brigade. Z vestnim in požrtvovalnim delom je bil vzor sodelavcem in kot osebnost spoštovan med krajanji. Za svoje delo je prejel tudi več priznanj, leta 2007 mu je lokalna skupnost podelila eno od najvišjih priznanj »zlati grb« Občine Laško.

*Martin Kokotec,
KS Laško*

KS REČICA

Nov Svet KS Rečica je v svoj mandat vstopil v začetku decembra 2022, ko smo se člani na konstitutivni seji poslovili od predsednice Urške Knez in pozdravili novega predsednika – čast je pripadla **Darku Lahu**. Podpredsedniško mesto je sprejel **Ivan Kušer**, tokrat pa se je zapolnilo še mesto tajnice, ki ga je zasedla **Klavdija Lah**. Kljub temu, da vsi navedeni prihajajo iz Zgornje Rečice, bo za

vse krajanje pravično poskrbljeno. Že na ustanovni seji smo se dogovorili, da bodo člani Sveta krajanom na voljo tudi za osebno izražanje želja, predlogov, kritik ali pohval, in sicer **vsak prvi torek v mesecu med 19.00 in 21.00 v Sindikalnem domu v Hudi jami**. V primeru, da bo na ta dan praznik, se dobimo naslednji torek. Namen je, da bo na vsakem srečanju vsaj po en zastopnik posamezne volilne enote, kako bo ideja v praksi zaživela, pa bo odvisno tudi od vašega interesa. Naslednje uradne ure bodo 7. marca. Vabljeni.

Člani Sveta smo se še drugič srečali v začetku januarja. Med drugim smo se dogovarjali o projektih, ki bodo potekali v prvi polovici leta 2023. V kratkem bo objavljen **razpis za sofinanciranje prireditvev in projektov v KS Rečica**, pa tudi **razpis za priznanja** (zlati in srebrni znak KS Rečica), ki bodo podeljena na julij-

ski prireditvi ob praznovanju krajevnega praznika. V začetku aprila je predvidena **tradicionalna čistilna akcija**, na katero nameravamo povabiti vsa društva, aktivna v naši skupnosti. Ker datum akcije še ni znan, ga bomo objavili na FB strani ter ga sporočili društvom, ki ga bodo razširila med svoje člane. Nadaljnje projekte, kot je tradicionalna postavitve mlaja in prvomajska prireditev na Šmohorju, bomo podrobneje napovedali v naslednji številki.

Ivan Kušar je poročal o problematiki cest, ki verjetno žanje splošno zanimanje. V letu 2023 so v načrtu sanacije naslednjih odsekov:

- Asfaltiranje odseka ceste v Zg. Rečici na relaciji Maček-Lah.
- Asfaltiranje odseka ceste Komočar-Frece (v kolikor bo pravočasno urejen prenos lastništva).
- Sanacija odseka makadamske ceste Ferme-Šmohor.

Obenem bo v letu 2023 KS podala predlog za odmero in prenos lastništva za cestna odseka Rupnik-Plahuta in Podrenovca-Šitnikar. Več odsekov občinskih cest na našem območju je močno potrebnih preplastitve, na kar bomo redno opozarjali odgovorne.

Za konec pa še k zabavnemu delu poročanja. ŠD Rečica je konec decembra organiziral **turnir v namiznem tenisu**. Udeležilo se ga je štirinajst članov društva, samih predstavnikov močnejšega spola. Po napetih soočenjih so slavili naslednji Rečičani: tretje mesto je osvojil **Dani Selič**, drugo mesto **Klemen Špitaler**, prvo mesto pa kar podpredsednik KS, **Ivan Kušer**. Čestitamo vsem!

*Katja Goluh
Foto: arhiv ŠD Rečica*

KS JURKLOŠTER

Erninih 90 let

16. januarja je naša sokrajanka Erna Burin praznovala 90 let, zato smo se krajan Lahovega Grabna odločili, da jo na predvečer njenega jubileja obiščemo.

Čeprav je bila nedelja turobna in nič kaj prijazna, smo vzeli pot pod noge in jo mahnilo v Jepihovec. Na koncu se nas je nabralo prav lepo število. Vse od najmlajših pa do malo manj mladih.

Pred hišo gospe Erne smo zapeli vse najboljše. Našega obiska je bila izredno vesela in nas je zato postregla s potico in vinom. Sprva smo vztrajali zunaj, a smo si zaradi vetra kmalu premislili in se Erni pridružili kar v njeni kuhinji. Tam smo s poskočno devetdesetletnico zapeli še nekaj pesmi. Nedeljsko popoldne je tako Erni kot tudi nam minilo v zelo veselem vzdušju.

Erni pa seveda želimo še veliko veselih, zadovoljnih in zdravih let.

Gregor Stopinšek

KS RIMSKE TOPLICE

Na čelu KS Rimske Toplice odslej Mitja Knez

Krajevna skupnost Rimske Toplice je na konstitutivni seji izglasovala novega predsednika. Predsednik KS Rimske Toplice je postal 33-letni Mitja Knez, ki je nasledil dosedanjega predsednika Matjaža Kneza.

Ob Mitji Knezu so novoizvoljeni člani Sveta KS Rimske Toplice še Amadej Vidmar, Bojana Kustura, Jože Klepej, Marina Pozaršek, Matjaž Bezgovšek, Žiga

Jelenc in Klemen Žagar, ki je postal podpredsednik. Mitja Knez, predsednik KS Rimske Toplice: »Rad bi se zahvalil dosedanjemu predsedniku Matjažu Knezu za opravljeno delo in predanost svoji funkciji. Obenem bi se rad zahvalil tudi vsem, ki so nas izvolili v Svet KS Rimske Toplice. Z dosedanjim delom in zaupanjem so prepoznali, da smo ekipa, na katero lahko računajo. Obljubljam, da bo prav vsak delal po svojih najboljših močeh. Naredili bomo vse, da uspešno realiziramo tisto, kar si bomo zastavili. Smo super ekipa, z jasnimi cilji. Delati dobro za KS.« Člani KS Rimske Toplice so se nemudoma

seznanili z odprtimi projekti in tekočo problematiko. Odvil se je tudi prvi skupni sestanek z društvu v Rimskih Toplicah, na katerem smo izmenjali želje in poglede za prihodnost.

Vsem krajanom in krajkankam sporočamo, da bomo znova uvedli **uradne ure**. V naših prostorih nad knjižnico, vam bomo na voljo vsak prvi **ponedeljek v mesecu**, in sicer med **16. in 17. uro**. Za vsa vprašanja pa smo vam na voljo tudi na elektronskem naslovu: ks.rimsketoplice@gmail.com

Krajevna skupnost Rimske Toplice

Uredba o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje

Vlada je v oktobru preteklega leta sprejela *Uredbo o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje*, ki ureja posamezne cilje in ukrepe za nekatere posamezne plastične proizvode in za odpadke, ki nastanejo iz teh proizvodov. Uredba določa nove obveznosti za organizatorje prireditelj, upravljalce avtomatov za pijačo in ponudnikov pijače in hrane. Določa cilje in ukrepe za nekatere plastične proizvode za enkratno uporabo in ribolovno orodje, ki vsebuje plastiko, cilje in ukrepe zmanjšanja porabe ter zahteve pri oblikovanju nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, pravila in obveznosti proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO), cilje ločenega zbiranja odpadkov iz nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo, zahteve za poročanje o danih plastičnih proizvodih za enkratno uporabo in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, zahteve za poročanje o nastalih odpadkih iz nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in ribolovno orodje, ki vsebuje plastiko ter ukrepe in stroške za ozaveščanje.

Cilj vseh ukrepov je zmanjšanje onesnaževanja okolja z odpadki iz teh proizvodov ter njihova smotrna zasnova in raba.

Za plastične proizvode za enkratno uporabo je predpisan sistem proizvajalčeve razširjene odgovornosti (sistem PRO) za naslednje izdelke:

- lončke za pijačo (vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški),
- posode za živila,
- lahke plastične nosilne vrečke, zavitke in ovoje,
- vsebnike pijač, ki vsebujejo pijače do treh litrov,
- balone,

- vlažilne robčke,
- tobačne filtre s filtri in filtri, ki se tržijo za uporabo s tobačnimi izdelki in
- ribolovno orodje.

Proizvajalci, ki dajo na trg v Sloveniji plastične proizvode za enkratno uporabo, bodo morali v okviru sistema PRO javnim sistemom za čiščenje javnih površin plačevati sorazmeren del stroškov čiščenja okolja zaradi odvrženih smeti, ki izvirajo iz teh proizvodov, ter naknadnega prevoza in obdelave teh smeti.

Vsi proizvajalci plastičnih proizvodov, ki so predmet te uredbe, razen proizvajalcev, ki dajejo na trg tobačne izdelke, bodo morali izvajati ozaveščanje o razpoložljivih alternativnih proizvodih za ponovno uporabo, sistemih za ponovno uporabo in možnostih ravnanja z odpadki navedenih plastičnih proizvodov ter o dobrih praksah na področju ustreznega ravnanja z odpadki, kot tudi ozaveščanje o negativnem vplivu smetenja in drugega neustreznega odstranjevanja odpadkov na okolje, zlasti morskemu, in na zdravje ljudi in živali ter vplivu neustreznih načinov odstranjevanja odpadkov na kanalizacijsko omrežje.

V uredbi je določen tudi nacionalni cilj zmanjšanja porabe plastičnih lončkov za pijačo in plastičnih posod za živila za enkratno uporabo do leta 2026 najmanj 20 %, glede na leto 2022, merjeno v številu teh proizvodov, danih na trg v Sloveniji. Za namene recikliranja plastenk je določen minimalen cilj ločenega zbiranja odpadnih plastenk, in sicer od 1. januarja 2025 naprej najmanj 77 % in do 1. januarja 2029 naprej najmanj 90 %.

*Tomaž Novak, direktor
(vir: gov.si)*

Poročilo o kakovosti pitne vode v Občini Laško za leto 2022

Javno podjetje Komunala Laško, d. o. o., je na podlagi pogodbe z Občino Laško, izvajalec gospodarske javne službe (GJS) oskrbe s pitno vodo v Občini Laško.

V letu 2022 smo na vodovodnih sistemih v našem upravljanju k uporabnikom distribuirali 1.226.209 m³ pitne vode. Vodo smo v letu 2022 pridobivali iz spodaj navedenih izvirov in vrtin, z navedeno izdatnostjo, in sicer iz:

Zajetja Lurd ZB1, ZB2, ZB4 (5,43 l/s), Zajetja Ogeče Z1, Z2, Z3 ZRT (8,21 l/s), Zajetja Borovke Z1,Z2, Z3, Z4, Z5 (7,41 l/s), Zajetja Rudnik Jožefa, Govce (24,2 l/s), Zajetja Kal H3, H5, H6, H7, Z1pri H3, Podomevškov Z1 (11,17 l/s), Zajetje Beli studenec (0,73 l/s), Zajetje Gozdnik (0,12 l/s), Zajetje Mrzlek (0,32 l/s), Zajetje Polana (0,42 l/s), Zajetje Jurklošter šola (2,6 l/s), Zajetje Voluš (0,17 l/s), Zajetje Trije studenci 1,2 (1,341 l/s), Za-

Tabela prikazuje število vzorčenj na posameznem vodovodnem sistemu

Interni ID	Ime sistema	Število vzorčenj državni monitoring (NLZOH) mikrobiologija	Število vzorčenj državni monitoring (NLZOH) kemija	Število vzorčenj notranji nadzor (NLZOH) mikrobiologija	Število vzorčenj notranji nadzor (NLZOH) kemija
0 1	Laško	10	10	*36	36
0 2	Huda Jama	2	2	3	3
0 3	Brezno	0	0	3	3
0 4	Trije Studenci	4	4	6	6
0 5	Rimske Toplice	4	4	7	7
0 6	Jurklošter	2	2	2	2
0 7	Polana	0	0	2	2
0 8	Šentrupert	2	2	*3	3
0 9	Tovsto	0	0	2	2
1 0	Poreber	0	0	2	2
1 1	Šmohor	0	0	2	2
1 2	Zidani Most	2	2	2	2

Tabela vzorčenj (NLZOH v letu 2022)

Opomba *(1x vzorec neustrezen, povečano število kolonij pri 22 °C)

jetja Globočaj 1,2,4 (2,71 l/s), Trije studenci Vrtina 1 in 2 ca(4,00 l/s), Zajetje Tovsto (0,08 l/s), Zajetje K1 Zidani most (1,42 l/s).

Distribucija vode je potekala preko 71 vodohranov, 32 črpališč in po približno 375 km cevovodov. Avtomatska dezinfekcija se je izvajala v osmih postajah za dezinfekcijo pitne vode. Za zagotavljanje požarne varnosti je bilo na razpolago 206 delujočih in redno pregledanih hidrantov.

Kot izvajalec GJS vzdrževanja vodovoda smo na podlagi Pravilnika o pitni vodi izvajali notranji nadzor pitne vode. V ta namen smo v letu 2022 izvedli vzorčenje z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), ki je zajemalo notranji nadzor in državni monitoring.

Iz tabele je razvidno, da sta bila v letu 2022 dva vzorca vode neskladna, vendar na osnovi pojasnil in priporočil za ukrepanje v primeru ugotovljenih neskladnosti (vir NLZOH) v letu 2022, ni bilo potrebno izdati nobenega obvestila za prekuhavanje pitne vode, ker odstopanja niso imela velikega zdravstvenega pomena in niso predstavljala tveganja za zdravje.

Za potrebe dodatne stalne kontrole pitne vode na sistemih javnega vodovoda v občini Laško smo poleg navedenega – zakonsko obveznega vzorčenja, izvajali tudi interno vzorčenje v laboratoriju Pivovarne Laško Union, d. o. o.

Kot izvajalec GJS vzdrževanja vodovoda smo za zagotavljanje varnosti pitnih vod v letu 2022 uspešno opravili recertifikacijsko presojo po standardu codex alimentarius CAC/RCP 11-1969 Rev. 4-2003 - HACCP

V letu 2022 je bila voda v javnem vodovodu občine Laško zdravstveno ustrezna in varna za potrošnike.

V primeru pojava neustrezne pitne vode bomo uporabnike javnega vodovoda občine Laško obveščali preko Radia Celje, spletne strani Občine Laško in JP Komunale Laško, ter preko oglasnih desk.

Komunala Laško, d. o. o.

Ravnanje z odpadki v letu 2022

Proces ravnanja z odpadki v občini Laško je bil v preteklem letu primerno obvladovan. Količine zbranih odpadkov so bile v okviru načrtovanih, cilj ni bil dosežen pri odpadnih nagrobnih svečah, kjer je bila planirana količina presežena. Več podatkov in trend si lahko ogledate s spodnji tabeli.

STRUKTURA ODPADKOV (t) /LETO	R 2019	R2020	R 2021	R 2022	Plan 2023
komunalni iz gospodinjstev	1.896.400,00	1.987.920,00	1.896.480,00	1.855.220,00	1.830.000,00
biološki	77.500,00	66.320,00	66.600,00	49.720,00	80.000,00
embalaža	950.240,00	995.874,00	1.032.210,00	1.070.600,00	1.075.000,00
kosovni iz gospodinjstev	424.700,00	303.520,00	278.540,00	273.680,00	270.000,00
sveče	22.290,00	25.620,00	28.800,00	32.280,00	30.000,00
ločene frakcije		227.281,00	217.375,20	247.090,00	240.000,00
gradbeni			328.530,00	314.020,00	300.000,00
SKUPAJ	3.371.130,00	3.606.535,00	3.848.535,20	3.842.610,00	3.825.000,00
SKUPAJ odloženo	812.385,00	802.004,00	761.257,00	745.115,00	735.000,00
% odloženih odpadkov po letih	0,24	0,22	0,20	0,19	0,19

V preteklem letu smo odložili manj kot 20 % vseh zbranih odpadkov.

V letošnjem letu je cilj širitev sistema zbiranja in odvoza biološko razgradljivih odpadkov. Cilj je pokriti primestna naselja z gostejšo poselitvijo, ob predpostavki, da se bo vsaj 75 % naselja vključilo v odvoz.

V preteklem letu smo z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano izvedli načrtovane sortirne analize zbranih odpadkov. Analize kažejo, da so med mešanimi komunalnimi odpadki še vedno prisotne frakcije, ki v zabojnik za mešane komunalne odpadke ne sodijo (papir, papirna in kartonska embalaža, biološko razgradljivi odpadki). Te frakcije je potrebno še bolj striktno ločeno zbirati, saj bomo le tako lahko strmeli k izboljševanju stanja v okolju.

Vse občane želimo ponovno opomniti, da lahko vse tiste odpadke, ki jih ne morete razvrstiti v individualne posode ali na ekološki otok, brezplačno prepustite na Zbirnem centru Strensko. Več podatkov o zbirnem centru lahko pridobite s skeniranjem QR kode.

Že nekaj let ločeno zbiramo odpadno jedilno olje. V letošnjem letu je prišlo do realizacije že pred časom zastavljenih obljub. Na zbirnem centru smo uredili zbiralnico za odpadno jedilno olje, kjer ločeno zbiramo olje za OŠ Laško in OŠ Rimske Toplice. Sredstva od zbranega jedilnega olja bodo namenjena osnovnim šolam (podobno, kot zbiralne akcije starega papirja).

Še vedno se pojavljajo težave s smetenjem in neprimernim (divjim) odla-

ganjem odpadkov. Na tem segmentu si želimo predvsem boljšega sodelovanja z medobčinskim inšpektoratom. Ekološki otok pri trgovini TUŠ v Rečici, ekološki otok na parkirišču pod Občino, ekološki otok pri Laščanki ter ekološki otok pod knjižnico so lokacije, kjer se kršitve največkrat pojavljajo. V teh primerih bo potrebno poiskati trajno rešitev, da do ponovnih težav ne bo prihajalo.

V letošnjem letu bomo nadomestili vozilo za prevoz kontejnerjev in pripravili javno naročilo za zamenjavo še dveh smetarskih vozil. Zamenjava bo realizirana v prihodnjem letu.

Generalni cilj v procesu ravnanja z odpadki v občini Laško je predvsem zmanjšanje negativnih vplivov na okolje ter slediti zastavljenim ciljem.

Andrej Ilijevec

Vzdrževanje kanalizacije

V preteklosti smo že večkrat obveščali vse lastnike objektov, ki imajo možnost priključitve na javno kanalizacijo, o priključitvi na javno kanalizacijsko omrežje, za kar so jim bile s strani Občine Laško vročene tudi odločbe, ki so zahtevale obvezno priključitev.

Pozivamo vse tiste, ki tega še vedno niste storili, da to storite v čim krajšem možnem času kot je bilo zahtevano po odločbi s strani Občine Laško in s tem prispevate k čistejšemu okolju in večji ekološki ozaveščenosti v občini Laško.

Na tistih območjih, kjer pa ni zgrajena javna kanalizacija, smo v mesecu juliju 2022 začeli že s tretjim krogom praznjenja greznic, na podlagi Elaborata o oblikovanju storitev povezanih z nepre-

točnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, ki ga je sprejel Občinski svet 22. 6. 2016.

Komunala Laško mora kot izvajalec javne službe v skladu z 10. členom Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS št. 98/15) zagotoviti prevzem blata iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav enkrat na tri leta.

V kolikor pa potrebujete interventno praznjenje, nas kontaktirajte na tel. št. 734 44 00.

Bojana Mastnak

Zimska služba v občini Laško 2022-2023

Komunala Laško izvaja zimsko službo na vseh kategoriziranih občinskih cestah, javnih površinah ter nekaterih gozdnih cestah javnega pomena ter nekategoriziranih odsekov družbenega pomena, kar skupaj obsega 475 km cest, 9 km pločnikov ter 35.000 m² parkirišč.

V času izvajanja zimske službe ima Komunala Laško na terenu devet lastnih plužno posipnih enot in 17 pogodbenih podizvajalcev s 24 plužno posipnimi enotami.

Prioritete pri izvajanju zimske službe določa občinski odlok in so razvrščene v tri skupine:

- I. Lokalne ceste, kjer se odvija avtobusni promet in prevoz otrok, ceste k zdravstvenim domovom, gasilskim domovom, vzgojno izobraževalnim ustanovam ter drugim javnim ustanovam, glavne lokalne ceste skozi naselja in prehodi za pešce.

II. Pomembnejše javne poti, pločniki in javne površine.

III. Ostale javne poti, pomembnejše povezave, kjer se odvijajo šolski prevozi in izvaja odvoz odpadkov, gozdne ceste javnega pomena ter druge javne površine.

Normativ za pričetek akcije je na cestah I. in II. PRIORITETE, ko zapade 10 cm, na cestah III. PRIORITETE, ko zapade 15 cm. V izjemnih primerih močnega sneženja je možno odstranjevanje že prej, vendar le toliko, da je zagotovljena prevoznost. Ob zadnjem močnem sneženju so bile v akciji vse razpoložljive plužno posipne enote. Zaradi podrtja drevja so bili posamezni odseki cest za krajši čas zaprti. Za en dan smo imeli popolnoma zaprte tri odseke na območju KS Jurklošter zaradi obilice novozapadlega snega višine preko enega metra. To so bili odseki: SVETA TROJICA-POLANA (rešeno z uporabo buldožerja), JE-

Podrto drevo na relaciji Pojarje-Mišji Dol

Snežne razmere na relaciji Šmohor-Spodnja Rečica

PIHOVEC-JEŠIVEC (rešeno z uporabo rovokopača), SELE-LOKAVEC (rešeno z uporabo buldožerja).

Podrto drevje smo odstranili na lokacijah: Pojarje, Vislana, Rečica, Stopce, Marija Širje, Gorelce in Blatni Vrh.

V decembru 2022 in januarju 2023 smo porabili cca. 550 m³ gramoza in 330 ton soli. Trenutne zaloge soli in peska zadoščajo še za vsaj dve akciji, a jih bomo po potrebi pravočasno dopolnili. Na cesti Laško-Šmihel je prišlo do udara, ki je bil delno saniran in zavarovan, tako da promet sedaj poteka normalno. Cesta Gaberno-Trojno je začasno zaprta zaradi udara, ki je posledica obstoječega plazua, a je urejen obvoz po lokalnih cestah. Udar bo saniran takoj, ko bodo to dopuščale vremenske razmere.

Borut Škegro

SOUSTVARJAJTE RAZVOJ PODEŽELJA Z NAMI

Partnerstvo LAS Raznolikost podeželja

Lokalna akcijska skupina (LAS) Raznolikost podeželja združuje in povezuje območje občin Celje, Laško, Štore in Vojnik. LAS temelji na partnerstvu predstavnikov iz javnega, zasebnega in gospodarskega sektorja.

Lokalno partnerstvo z aktivno vključitvijo vseh nosilcev razvoja podeželja omogoča izvajanje projektov, ki naslav-

ljajo potrebe in izzive na podeželju kot so npr. socialna vključenost vseh prebivalcev na podeželju, spodbujanje zaposlovanja ter podjetništva na podeželju, razvoj osnovnih storitev, dvig kakovosti življenja, zagotavljanje infrastrukturnega razvoja na podeželju, razvoj koncepta pametnih vasi, okoljske in podnebne rešitve na podeželju, spodbude ekološkemu kmetovanju idr.

LAS Raznolikost podeželja je bil ustanovljen leta 2015 kot ena izmed 37 lokalnih akcijskih skupin v Sloveniji. V programskem obdobju 2014-2020 se je na podlagi uresničevanja razvojnih ciljev iz Strategije lokalnega razvoja območja oblikovalo 29 projektov in pridobilo 1.676.528,35 EUR nepovratnih sredstev

za izvedbo projektov in delovanje LAS. Poleg tega je LAS za štiri projekte sodelovanja z LAS iz Slovenije in tujine na razpisih pridobil še dodatnih 303.327,99 EUR.

Na območju občine Laško so nastali novi turistični produkti in storitve (Okusi Laškega, Laška hiša, Čebelarski center ...) in razvila nova športna infrastruktura (fitnes na prostem v Laškem, pumptrack v Debru in sistem izposoje koles v Hudi Jami).

Načrti za prihodnost

V Lokalni akcijski skupini Raznolikost podeželja smo pričeli s pripravo strategije LAS za obdobje do 2027.

K sodelovanju vabimo dosedanje in nove člane, posameznike in predstavnike najrazličnejših organizacij z območja občin Celje, Laško, Štore in Vojnik. Sodelovanje v LAS je prostovoljno in odprtega tipa, dostopno vsem. Pismo o nameri, s katerim želite izkazati interes po sodelovanju lahko oddate na las@raznolikost-podezelja.si.

Kako lahko sodelujem?

LAS bo za svoje območje pripravil strategijo razvoja, v kateri bodo vključene razvojne ideje po pristopu od spodaj

navzgor. Tisti, ki želite izpostaviti težave in priložnosti vašega lokalnega okolja, ste vabljeni, da se udeležite animacijskih delavnic. V marcu 2023 bomo v vsaki izmed sodelujočih občin v popoldanskem času izvedli delavnico, na kateri boste lahko predstavili vaše ideje, ki bodo prispevale k razvoju območja. Sodelujete lahko vsi, ki prihajate z območja občin Celje, Laško, Štore in Vojnik. Ideje lahko posredujete tudi po e-pošti na las@raznolikost-podezelja.si.

Zbrane vsebine bomo analizirali in jih tematsko umestili v strategijo. Predstavitev osnutka strategije bo predvidoma maja 2023. Na predstavitvi boste imeli

možnost razprave o načrtovanih ukrepih in ciljnih strategije. Priprava strategije bo zaključena do konca julija 2023, v začetku leta 2024 pa lahko pričakujete prvi javni poziv za sofinanciranje projektov.

Podrobne informacije o terminih in lokacijah delavnic so na voljo na spletni strani www.las-raznolikost-podezelja.si. Vse dodatne informacije lahko prejmete po e-pošti las@raznolikost-podezelja.si, ali na telefonsko številko 03 425 64 66.

Vabljeni k sodelovanju, saj bomo le z vključitvijo prebivalcev z območja uspešno pridobili dobre ideje in zagotoviti trajnost projektov.

Ekipa LAS Raznolikost podeželja

DELAVNICA MEDENE KULINARIKE

V četrtek, 8. decembra 2022, smo se čebelarji in čebelarke Čebelarkega društva Laško skupaj z našimi zunanji sodelavci udeležili kulinarčne delavnice s poudarkom na uporabi različnih vrst medu v kuhinji. V preteklosti so med uporabljali kot edino sladilo, potem ga je zamenjal sladkor, danes pa se trend uporabe medu kot sladila, predvsem z vidika zdravega prehranjevanja, vrača. Prav tako ga vse pogosteje srečamo kot dodatek jedem, in to ne samo sladnicam (potice, razni štruklji, pečena jabolka, sladice iz medenega testa ...), ampak tudi mesu, testeninam, rižotam in drugim glavnim jedem ter prilogam.

Peturno delavnico medene kuhinje iz ponudbe usposabljanj Čebelarke zveze Slovenije je izvedla strokovnjakinja za to področje, prof. Marija Arh Ivanšek, v učilnici za gospodinjstvo OŠ Antona Aškerca v Rimskih Toplicah. Gospa Ma-

rija je zbranim najprej predstavila, kako se različne vrste medu med seboj občutno razlikujejo po aromi, kar lahko s pridom izkoristimo pri kombiniranju z izbranimi živili. Kostanjev med ima na primer nekoliko bolj grenak okus in s to svojo lastnostjo zmanjšuje sladkost, zato je zelo zaželen pri pripravi mesnih jedi, še posebej divjačine in govedine. Tudi pri pripravi sladice svojo pravo aromo izrazi, če ga dodamo pirini ali rženi moki, saj dobro ublaži njun izrazit okus. Akacijev med je po drugi strani zaradi svoje nežne in nevtralne arome zelo priljubljen v vseh vrstah sladice, ki jim doda sladkobo in kot okus ne prevlada. V splošnem velja, da temne vrste medu (kostanjev, gozdni, smrekov, hojev) sodijo v močnejše jedi, ki dopuščajo izrazitejšo prevlado okusa, medtem ko se svetlejšje vrste medu (cvetlični, lipov, akacijev) bolj podajo v nežnejša peciva, pa tudi v solate, prigrizke in juhe.

Po uvodnem delu delavnice smo se lotili praktičnega dela. Izbrani meni, ki je vseboval vse hode, od predjedi do glav-

nih jedi in sladice, je vključeval: sadno-zelenjavno solato, presno solato rdeče pese, kremno juho iz zelene s profiteroli, file postrvi z medeno glazuro in mandlji, medaljone svinjske ribice v omaki, narastek prosene kaše s slanino in porom, sortirano korenje in korenčkov pire, praženec (šmorn) z makom in borovničevim medenim prelivom ter makove potičke na skutni kremi s pehtranom in peno s cvetnim prahom. Pripravljene jedi smo na zaključku delavnice tudi okušali in bili nad njihovo okusnostjo navdušeni. Z nasmehom na ustih in polnimi želodci smo se poslovili od gospe Marije z zahvalo za posredovano znanje in z željo, da se še kdaj snidemo na podobni delavnici. V Čebelarkega društvu Laško se zahvaljujemo vodstvu OŠ Antona Aškerca v Rimskih Toplicah za brezplačni najem prostora, Čebelarke zvezi Slovenije in vsem udeležencem delavnice za izjemno kulinarčno izkušnjo in prijetno družbo. Naj medi, tudi vse dobro med ljudmi.

*Franci Šolar,
predsednik ČD Laško*

OKUSI LAŠKEGA VABIJO

V tednu od 16. do 21. januarja 2023 je v okviru projekta **Diši po domačem** na Tržnici BTC City v Ljubljani zadišalo po okusih Laškega. Obiskovalcem so bile predstavljene kulinarične in rokodelske zgodbe kolektivne blagovne znamke Okusiti Laško, ki trenutno vključuje 43 ponudnikov pridelkov in živilskih izdelkov, 11 rokodelskih ponudnikov, 11 ponudnikov jedi in pijač, postreženih na gostinski način, ter v kategoriji ambasadorjev znamke enega ponudnika. To je Restavracija Pavus grad Tabor Laško, ki je nosilka prestižnega naziva Hiša gastronomije.

Kmetija Pr'Kofetl, Kmetija Pertinač, Kmetija Tomič ter Medeni butik in čokoladnica Škorja so obiskovalcem tržnice skozi zgodbe izdelkov, ki so jim bili na voljo, predstavili bogastvo prehranske dediščine našega območja in njenih posodobljenih interpretacij. Silva Kajtna Požnenel s Kmetije Pr'Kofetl, kjer gojijo, nabirajo, sušijo in pakirajo zelišča ter industrijsko konopljo za čaje in čajne mešanice, je vsem zainteresiranim razkrila posebnosti posameznih čajev, ki so jih obiskovalci lahko okušali ob spremljavi okusov domačih marmelad. Milena Pertinač s Kmetije Pertinač, kjer iz domačih sestavin pripravljajo raznovrstne odlične testenine, je izpostavila tudi ponudbo brezglutenskih testenin, ki na prehranskem področju močno prispevajo k prepoznavnosti destinacije Laško kot Evropske destinacije odličnosti na področju

dostopnega turizma. Ekološka kmetija Tomič iz Rimskih Toplic, kjer pridelujejo in predelujejo sibirske borovnice, znane tudi kot *Haskap jagode*, se je predstavila s ponudbo sokov in domače marmelade iz teh izjemnih plodov, ki se umeščajo med t. i. superživila. Obiskovalci so bili navdušeni tudi nad raznovrstno ponudbo Medenega butika in čokoladnice Škorja, predstavljene so bile bogate izkušnje na področjih čebelarstva in pivovarske dediščine laškega območja, ki se združujejo z novimi oblikami uporabe v čokoladnih specialitetah. Z degustacijo certificirane dimljene postrvi se je predstaviti znamke Okusiti Laško pridružila tudi Ribogojnica Prima iz Velikega Širja pri Zidanem Mostu.

Thermana Laško je obiskovalcem tržnice v okušanje ponudila Laško medenko, destinacijsko slaščico iz lokalnih sestavin. Obiskovalci so občudovali tudi njihov pogrinjek Spoštujmo lokalno hrano ter se seznanili z njihovo celotno certificirano ponudbo ter prizadevanji v razvoju zelene gastronomije. Laška piknik košarica z lokalnimi dobrotami ter programa Medeno razvajanje in Pivovski

velnes so še dodatno prispevali k velikemu zanimanju za obisk naše destinacije. Podrobnejši opis predstavitev v Ljubljani si lahko preberete na spletni strani: lasko.info/okusiti-lasko/zanimivosti/.

V skladu s Strategijo gastronomije Občine Laško je v okviru LAS operacije Aktiviranje urbanih območij načrtovana izvedba natečaja za oblikovanje značilnih jedi z laškimi pivji. Natečaj bo v drugi polovici februarja objavljen na spletnih straneh Občine Laško in v Medijskem središču na destinacijski strani lasko.info. Vse zainteresirane prijazno vabimo k sodelovanju.

Prav tako vas vabimo k spremljanju kulinaričnih in rokodelskih zgodb na FB strani Okusiti Laško ter sledenju zanimivih fotografskih in video objav ponudnikov znamke, ki so se odzvali povabilu LAS Raznolikost podeželja k sodelovanju pri izbranih aktivnostih iz projekta Iz laške špajze. Prispevki predstavljajo najpristnejša izročila naše destinacije.

STIK Laško,
upravljaavec KBZ Okusiti Laško
Marina Bezgovšek, koordinatorica

USPEŠNO POVEZOVANJE PRIDELOVALCEV IN POTROŠNIKOV

Uživanje sveže in kakovostne hrane ni nekakšen mimobežni trend sodobnega življenjskega sloga. V zadnjih letih se je pokazalo, da je pomembno, kaj jemo in od kod hrana prihaja! Kratke agroživilske verige igrajo pri tem pomembno vlogo,

vplivajo namreč na kakovost obroka, ki je postavljen na mizo, ter ob enem krepijo vez med pridelovalcem in potrošnikom.

Povezovanje lokalnih proizvajalcev in lokalne skupnosti je temelj za uspeh in odpornost kratkih agroživilskih verig.

Pridelovalci počasi spreminjajo svojo poslovno politiko. Da bi lažje zagotovili ponudbo lokalnih pridelkov in proizvodov, bodisi v večjih trgovskih verigah, na tržnicah, ali pa pri neposredni prodaji in preskrbi javnih zavodov, so se pričeli po-

vezovati. Povezovanje preko skupnih vlaganj, trženj in promocij, izboljša njihovo stroškovno in cenovno učinkovitost, ter krepi njihovo konkurenčnost. Potrošniki z nakupom lokalno pridelane hrane prispevajo k svojemu zdravju, okolju in k ohranitvi in razvoju lokalnega gospodarstva in podeželja.

Kljub številnim pozitivnim učinkom povezovanja se pridelovalci še vedno soočajo s problemom, kako to povezovanje dejansko vzpostaviti. Kot glavno oviro navajajo nenehno spreminjanje

političnoekonomskih razmer, nihanje povpraševanja ter pomanjkanje izkušenj s trženjem. Kot koristno pomoč pri vzpostavljanju učinkovitih medsebojnih povezav izpostavljajo deljenje dobrih praks in izkušenj.

Inštitut Jožef Stefan

Projektna raziskovalna skupina iz **Odsaka za tehnologije znanja** (<https://kt.ijs.si>), **Instituta Jožef Stefan** (<https://ijs.si/ijsw>), ki jo vodi **prof. dr. Marko Debeljak** in v kateri sva tudi **doktorska študentka mag. Tanja Dergan** in **doktorski študent mag. Jurij Marinko**, namenja veliko pozornost zgoraj predstavljeni problematiki ter ustvarjanju poslovnih priložnosti za lokalne pridelovalce in potrošnike, ki živijo in delajo na podeželju. V tem primeru želimo poiskati inovativne rešitve pri uvajanju novih in izboljšanju učinkovitosti kratkih agroživilskih verig in uvajanju trajnostnega kmetijstva, drugače pa naše področje raziskav vključuje širok razpon problematike, vezane na izpolnjevanje zahtev trajnostnega razvoja družbe. Pri tem uporabljamo sodobne tehnologije znanja kot so podatkovno rudarjenje in odločitveno modeliranje. Z njihovo pomočjo razvijamo sisteme za podporo odločanju, kjer združujemo znanje domenskih ekspertov z znanjem, ki ga iz podatkov pridobimo s pomočjo metod umetne inteligence. Sistemi za podpro odločanju omogočajo kvalitetno analizo odločitvenih možnosti, odločevalcu pa pomagajo pri izbiri učinkovitega ukrepa oz. odločitve.

Trenutno smo vključeni v več evropskih projektov s področja razvoja trajnostnega kmetijstva in trajnostne družbe, med katerimi je tudi **projekt COCOREADO**.

Projekt COCOREADO

Evropski projekt **COCOREADO** (<https://cocoreado.eu>) financira program Obzorje 2020. Cilj projekta je uravnotežiti položaj kmeta kot ključnega akterja v inovativnih verigah preskrbe s hrano in kot dobavitelja hrane preko sistema javnih naročil. Projekt vključuje raziskovalne institucije iz 13 evropskih držav, kot tudi partnerje vključene v kratke dobavne verige s hrano na obmo-

čju celotne Evrope. Raziskovalna ekipa veliko pozornost posveča ponovljivosti in prenosljivosti dobrih praks in rešitev med sodelujočimi državami, kljub regionalnim razlikam. Prepričani smo, da bo projekt spodbudil mlade na podeželju k soustvarjanju inovativnih rešitev za premagovanje ovir za aktivno povezovanje pridelovalcev hrane s potrošniki in da bo izboljšal pogoje za njihovo vključitev v oskrbo javnih institucij z lokalno in sezonsko pridelano hrano preko sistema javnega naročanja.

V sklopu projekta smo na nivoju celotne Evrope zbrali več kot 100 pobud inovativnega povezovanja pridelovalcev hrane s potrošniki. Po njihovi podrobni analizi smo izbrali 15 pobud, ki jih bomo v okviru projekta promovirali kot primere dobrih praks krepitev položaja kmeta v kratkih oskrbovalnih verigah. Med izbranimi je tudi **Okusiti Laško** (partnerji: STIK Laško, Občina Laško, KGZ Laško in Thermana Laško). Sodelovanje v projektu bo blagovni znamki Okusiti Laško zagotovilo prepoznavnost na območju celotne Evrope.

Primer dobre prakse: blagovna znamka OKUSITI LAŠKO

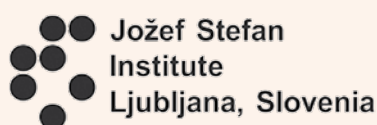
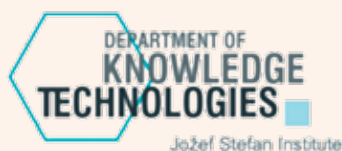
Kolektivna blagovna znamka **Okusiti Laško** (<https://lasko.info/okusiti-lasko/>) aktivno vzpostavlja lokalne kratke verige hrane. To jim omogoča, da ohranjajo

in nadgrajujejo gastronomsko dediščino območja, spodbujajo trajnostni gastronomski turizem in lokalno samooskrbo ter poudarjajo pomen prehrane za zdravje. **STIK Laško** (<https://lasko.info/stik-lasko/>), kot koordinator blagovne znamke, pri tem opravlja pomembno vlogo. Vsako leto pridobiva nove ponudnike pridelkov in izdelkov, načrtuje aktivnosti (npr. dan odprtih vrat, sejmi, tržnica), redno promovira dejavnosti in posameznike, ter v njihovih prodajnih mestih tako turistom kot lokalni skupnosti prodaja certificirane izdelke Okusiti Laško. Z organizacijo rednih izobraževanj in dogodkov (npr. Guštfest, Pivo in cvetje) dodatno krepi povezovanje med pridelovalci in potrošniki, kar posledično krepi položaj pridelovalcev ter spodbuja in povezuje razvoj podeželja z lokalnimi proizvodi.

Vsi deležniki blagovne znamke Okusiti Laško se zavzemajo za strateški razvoj, za interaktiven način povezovanja turizma in lokalne ponudbe ter za inovativne načine medsebojnega prenosa in deljenja znanja, izkušenj in veščin. Zavzetost in predanost vseh zaposlenih in sodelujočih je navdušujoča, kar smo prepoznali tako v evropskem projektu COCOREADO, kot tudi na Institutu Jožef Stefan, kjer se veselimo nadaljnjega sodelovanja.

Dotatna zahvala gre predvsem STIKu Laško, in sicer za uspešno sodelovanje v projektu COCOREADO.

Mag. Tanja Dergan

Turistično leto 2022 v destinaciji Laško

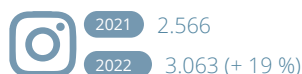
Turistična destinacija Laško je leto zaključila z dobrimi rezultati. Poleg povečanega števila nočitev v primerjavi z letom poprej, pomemben doprinos k turističnemu letu 2022 predstavljajo številne novosti, ki nadgrajujejo ponudbo na ravni destinacije in krepijo zavezo trajnosti.

V spodnji grafiki so prikazani še rezultati ključnih aktivnosti STIK-a Laško v preteklem letu.

Družbena omrežja

Laško, Slovenia

FB družbena omrežja v upravljanju

Laško, Slovenia
Kulturni center Laško
Dvorana Tri lilije Laško
Muzej Laško
Otroški center-Kino Laško
Okusiti Laško
Praznično Laško

Spletna stran lasko.info

Število uporabnikov

Escape room in Unlock Laško

število skupin

Prenočišča Savinja **- 6 %** manj kot 2021

Večji destinacijski dogodki

- GuštFest Laško
- Dirka Po Sloveniji
- 57. festival Laško Pivo in cvetje
- Avgust pod zvezdami
- XXIV. Martinovo v Laškem
- Praznično Laško 2022

Promocijske kampanje

- Odkrijmo zeleno Laško
- Zimske počitnice v Laškem
- Pomlad v Laškem
- Odprta vrata Laškega
- Poiščeš zlatolasko, spoznaš zlato Laško
- Barvita jesenska doživetja
- Praznično Laško 2022

Pohodniške poti

18

Kolesarske poti

10

Število ležišč (december 2021)

1.353

Nočitve v občini

261.684

↑ 35 % več kot 2021

Top 3 meseci

avgust, junij, julij

Okusiti Laško

število vključenih v mrežo

- 1 hiša gastronomije
- 10 gostinski ponudniki (+1)
- 41 ponudnikov prehranskih pridelkov in izdelkov (+2)
- 11 ponudnikov rokodelskih izdelkov

Novo v 2022

Strategija Turizem Laško 2028 - priprava novelacije strategije trajnostnega razvoja turizma za občino Laško 2022-2028

Slovenia Green Destination Platinum - pridobitev platinastega znaka na področju trajnostnega turizma

Laška hiša - arhitekturna prenova trške hiše iz 18. stoletja

Kulturni center Laško - celovita energetska sanacija in nova avdio-video oprema

TIC Rimske Toplice - nadstrešek pri vhodu

Muzej Laško - ureditev razstavnega prostora na podstrešju in nove razstavne vitrine

Prenova spletnega mesta lasko.info - nova struktura strani, UX dizajn za boljšo uporabniško izkušnjo

Aplikacija Visit Laško - vodnik po mestnih znamenitostih in poteh

Slovenia Green Wellness Route - krožna kolesarska pot, ki povezuje trajnostno naravnane turistične destinacije

Pot Srečno - tematsko-turistična pohodna pot občin Laško, Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi

Slovenia Green Destination Platinum

Evropska destinacija odličnosti

STIK - Center za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško deluje kot javni zavod od leta 2007 ter združuje in koordinira delo petih enot. Zavod je osrednja organizacija za upravljanje in promocijo turistične destinacije Laško.

UREDITEV MUZEJA LAŠKO IN NAKUP OPREME

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Občina Laško

Občina Laško je v mesecu decembru 2021 na Ministrstvo za kulturo podala vlogo na Javni poziv za sofinanciranje nujnih programov na področju kulture za leto 2022, s projektom STIK – ureditev Muzeja Laško in nakup opreme. Namen investicije je bil ureditev podstrešnih prostorov Muzeja Laško in nabava potrebne opreme, kar bo zagotovilo ohranjanje in spodbujanje razvoja kulture ter prikazovanje kulturne dediščine. S tem se bodo izboljšali pogoji za obiskovalce, povečalo se bo število prireditev in razstav. Obenem se bodo izboljšali delovni pogoji za zaposlene, predvsem pa pogoji za izvajanje razstav, kulturnih in drugih prireditev.

V okviru projekta je bilo izvedeno:

- Ureditev Muzeja Laško: ureditev podstrešnih prostorov;
- Nakup opreme za STIK: omare in regali, konferenčne mize, projektor in računalnik.

Z investicijo v ureditev podstrešnih prostorov stavbe, v kateri domuje Muzej Laško, je le-ta pridobil več kot 100 m² dodatnih razstavnih prostorov. Razstavna dejavnost muzeja je bila do sedaj zaradi prostorske stiske zelo okrnjena, saj je bil urejen le del objekta, v katerem so bile v omejenem obsegu postavljene stalne razstave. Z ureditvijo podstrešja stavbe Muzeja Laško je pridobljen prostor za predstavitev vseh za Laško pomembnih pričevanj iz preteklosti. Z ureditvijo prostora je zagotovljena postavitev razstave v smislu »odprtega depoja«. Z ureditvijo depojskih prostorov pa je urejen tudi skladiščni prostor. Z nabavo dodatnega arhivskega pohištva

bo zagotovljen kvaliteten način hrambe eksponatov na pregleden in dostopen način.

Ostala oprema je predvidena za STIK in izvajanje njegovih aktivnosti.

Projekt se je izvajal v letu 2022. Izvajalec del ureditve objekta je bil MIKA DOM, d. o. o., iz Celja. Dobavitelji opreme so bili ZAK, d. o. o., Elcond, d. o. o., in Think It, d. o. o. Projekt je odobrilo in sofinanciralo Ministrstvo za kulturo.

Obiskovalci muzeja so sicer nad **zgodbami**, ki jih slišijo na muzejskih vodenjih navdušeni, se pa je pogosto pojavilo obžalovanje, da si ni mogoče ogledati tudi kaj **več eksponatov**. Starejši Laščani se še spominjajo nekdanjega muzeja, ki je pred mnogimi leti domoval pod stolpom občinske stavbe. In prav ti občasno potarnajo, da je bilo v starem muzeju razstavljenih veliko več stvari. Obojim, tako obiskovalcem, ki v naš kraj prihajajo iz drugih krajev in domačinom, bo zdaj lahko ugodeno z novo razstavno postavitvijo.

V Muzeju Laško je pisana paleta raznolikih predmetov, ki spominjajo na nekdanje življenje prebivalcev našega mesta in okolice, pričajo o bogati prete-

klosti in dogajanjih, ki so zaznamovala sedanost, razlagajo stare čase, ki so zapisani le še v kakšnem drobcu prazgodovinske posode, slučajno najdenem pri gradnji objektov v občini Laško. Veliko muzejskih eksponatov je sicer običajnih in se precej pogosto pojavljajo tudi v drugih muzejih ali privatnih zbirkah. **Nekaj pa je takih, ki jim v slovenskem muzealskem merilu ni para.** Po spletu srečnih naključij, ali zaradi zavedanja nekdanjih skrbnikov zbirke, so se ohranili in so shranjeni le v Muzeju Laško.

Na priloženi fotografiji so vitrine še prazne, ko boste prebirali vaš priljubljeni časopis, pa bo vse že nared za velik dogodek. **Nova razstava**, ki bo urejena po principu depojske razstave in jo bomo odprli **v torek, 21. februarja 2023, ob 17. uri** bo nudila še natančnejši vpogled v preteklost Laškega in njegove okolice in bo predstavljala nadgradnjo trenutnim stalnim razstavam Muzeja Laško. Lepo vabljeni.

Mag. Sandra Barachini,

Občina Laško,

Tomaž Majcen, STIK – Muzej Laško

ZAHVALA TRAVICI MALEŠ GREŠAK

V knjižici *Odkrivanje podob* - Miha Maleš nas avtorica besedila in izbora del za razstavo ter spremljajoči katalog, Barbara Savenc, povabi: »Predstavljajmo si, da se prebudimo, ali bolje, da stopimo v belo. V belo zasneženo pokrajino, na primer, kjer se na obzorju nebo in pokrajina stapljata v enotno belo platno. Izginile so reliefne glave, ki so s pročelij starih hiš že desetletja večinoma zaman pritegovale poglede. Razblinile so se fotografije, poštni nabiralniki so prazni, v knjigah so zavezale luknje, občestni panoji so goli. Predstavljajmo si, da stojimo pred velikim, povsem praznim platnom, zaveso ali škatlo. Nikjer nobene podobe. Vse si je treba zamisliti, premisliti kompozicijo, uravnotežiti svetlobne poudarke, predvsem pa ustvariti novo podobo.

Pod belo površino namreč čakajo na nas podobe ... Odkrivanje skritega je odvisno od naše vztrajnosti, šele nato nam je dovoljeno, da nas preplavi zadovoljstvo ali pa da stopimo naprej v pričakovanju novega.

Miha Maleš (1903–1987), katerega 120. obletnico rojstva obeležujemo v letošnjem letu, je pustil pečat naši kulturni zgodovini ne le kot odličen umetnik, ampak zlasti v času med obema vojnama tudi kot izjemen založnik, urednik in pisec o umetnosti. Dolgoletni ravnatelj Moderne galerije Zoran Kržišnik je v predgovoru ob njegovi retrospektivni razstavi leta 1974

v Moderni galeriji o njem zapisal, da je »za popularizacijo slovenske umetnosti in sploh za delež likovne umetnosti v kulturni zavesti slovenskega človeka storil več kot katerikoli naš ustvarjalec od Jakopiča dalje«. Za svoj grafični, slikarski in ilustracijski opus je leta 1977 prejel Prešernovo nagrado.

Da je lahko umetnost nekaj najlepšega in najčistejšega v našem življenju, je s svojim predanim in ljubečim delom dokazovala gospa Travica Maleš Grešak, hči Mihe Maleša. V Galeriji Maleš, ki jo je leta 2008 skupaj z možem Pavlom uredila na domačiji Grešak v Zg. Rečici, ni omogočala le mnogotere vpoglede v bogastvo Maleševnega ustvarjalnega opusa, ni odkrivala le podob njegovega dela, ampak je s številnimi razstavami obiskovalcem galerije omogočala tudi prezentacijo kakovostnih sodobnih vizualnih umetnosti. Z organizacijo predavanj, delavnic in strokovnih ekskurzij je aktivno posegala tudi v prostor aktualnih družbenih tematik ter sledila očetovemu poslanstvu - približati umetnost slehernemu človeku. Za njen neprecenljiv prispevek k prepoznavnosti Laškega kot žlahtne kulturne destinacije ji je Občina Laško leta 2014 podelila Aškerčevo priznanje. Njeno dragoceno strokovno delo je žlahtnilo njeno plemenito srce, ki se je ustavilo v lanskem letu. Vsi, ki nam je bilo dano skupaj z njo ohranjati in ustvarjati podobe dobrega in lepega, bomo hvaležen spomin nanjo ohranili do konca svojih dni.

Marina Bezgovšek, STIK

SPLETNA PLATFORMA IN APLIKACIJA OUTDOORACTIVE

Združenje Aktivna Slovenija giz - Slovenia Outdoor, katere član je tudi destinacija Laško, aktivno sodeluje z eno najbolj obiskanih evropskih spletnih strani za aktivnosti na prostem, nemško spletno platformo **OutdoorActive**. Platforma zbira turistične informacije in za prikaz uporablja najnovejšo tehnologijo, dostopna pa je za vse – na spletu ali prek aplikacije. Namenjena je pohodnikom, planincem, kolesarjem, kajakašem, smučarjem ... raziskovalcem, družinam ... skratka vsem ljubiteljem aktivnosti na prostem.

Spletna stran www.outdooractive.com skupaj z **mobilno aplikacijo** predstavlja odlično orodje za vse pustolovščine na prostem. V orodni vrstici ponuja štiri iskalne menije, in sicer:

- **Zemljevidi** - poiščete zeleno destinacijo in si jo ogledate z najbolj natančno topografijo (uporaba vsebine zemljevida in funkcije plasti za preklap različnih informacij, kot so planinske kočice ali poti ali za prikaz različnih plasti zemljevida).
- **Iskanje poti** - odkrivajte najboljše poti v priljubljeni destinaciji, najdete predloge poti z razdaljami, trajanjem, smermi in fotografijami – z nekaj kliki poiščete svojo naslednjo pustolovščino.
- **Načrtovalnik poti** - ustvarite svoj načrt poti, tako da izberete dejavnost (npr. pohodništvo) in na zemljevidu označite posamezne točke poti. Na podlagi teh vnosov program aplikacije izbere (za vas) najprimernejšo pot. To lahko natisnete, ali pa si jo naložite na svojo GPS napravo.
- **Potovalni vodnik** – določite, kam želite - vpišete zelen kraj (npr. Laško), regijo ali državo, aplikacija pa na podlagi vašega vpisa prikaže vse aktivnosti in zanimivosti v neposredni bližini.

Mobilna aplikacija OutdoorActive je odlično orodje za vse vaše pustolovščine na prostem, saj imate vaše aktivnosti na dlani. Zemljevide vzamete s sabo na pot in se tako na poti nikoli ne izgubite. Natančni in zanesljivi zemljevidi so opornica aplikacije in omogočajo natančen prikaz podrobnosti na vseh ravneh povečav, topografske zemljevide, satelitske posnetke, naklonski kot, kot tudi dostop do najboljših uradnih zunanjih zemljevidov na svetu (Outdooractive Map).

Outdooractive partnersko sodeluje z Garmin, Suunto, Adidas Running, Fitbit, Strava in drugimi aplikacijami, s čimer so sinhronizacije poti, zapisi, krmarjenje in prenosi iz vaših GPS naprav in pametnih ur enostavni in hitri.

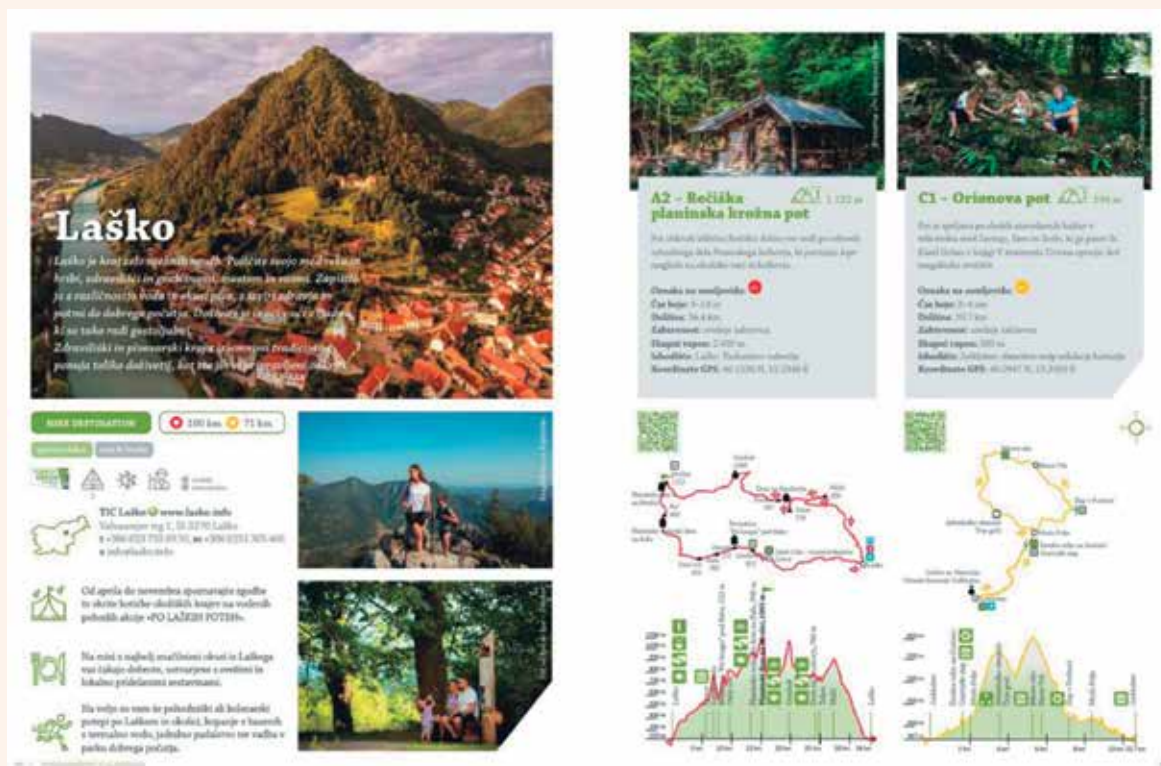
Za zahtevnejše uporabnike sta na voljo **outdooractive pro** in **pro+**, ki ju lahko brezplačno preizkusite na povezavi <https://www.outdooractive.com/en/pro.html>.

Dean Muhovec, STIK

POHODNIŠKA DOŽIVETJA V NOVEM TISKANEM VODNIKU POHODNIŠKA DOŽIVETJA NA MOJ NAČIN

Nov vodnik za pohodniške navdušence vabi na raziskovanje slovenskega visokogorja, sredogorja in nižin ter izbranih tematskih in daljinskih poti. Slovenska

turistična organizacija in Slovenia Outdoor v njem prvič predstavljata pohodniške destinacije s specializacijami za različne zvrsti pohodništva.

Kako peš po Laškem in Sloveniji? Vodnik na 126 straneh predstavlja 37 pohodniških destinacij, 64 lokalno priljubljenih poti, 10 tematskih in 10 daljinskih poti. Na 80. in 81. strani vodnika se predstavlja tudi destinacija Laško.

Laško se v slovenskem prostoru uvršča med pohodnikom prijazne destinacije, ki so s svojo ponudbo usmerjene v pohodniško zvrst tematskih pohodnih poti in lažjih planinskih poti, in so primerne za družinske pohodniške poote. V aktualnem vodniku sta izpostavljeni Orionova tematsko-turistična pohodna pot in Rečiška planinska krožna pot.

Vodnik bogatijo povezave do GPS sledi ter predstavitev več kot 45 specializiranih pohodniških namestitev. V slovenskem, angleškem in nemškem jeziku je vodnik dostopen na povezavi https://www.slovenia.info/uploads/publikacije/pohodnistvo/2023/pohodniska_dozivetja_v_sloveniji_2023.pdf.

Dean Muhovec,
STIK

PUSTNA povorka

ulice Laškega, občinsko dvorišče
18. februar ob 15.00

Nagrade
za
najbolj
izvirne
maske

Glasbeno
presenečenje,
s katerim
bo res
DOGAJALO

Več o dogodku
in prijave

TIC Laško, 03 733 89 50, tic@stik-lasko.si
V primeru slabega vremena pustna povorka odpade.

Knjižnica Laško v letu 2022

Ko pišem o preteklem letu delovanja ustanove, kakršna je Knjižnica Laško, bi seveda rad poudaril kaj izstopajočega – kakšno novost, kaj je bilo drugače, boljše kot prej, kje so bili statistični podatki našega dela višji ipd. Tak motiv je seveda ustrezen in prav je vedno stremeti k boljšemu. Na drugi strani pa ne smemo zanemariti dejstva, da knjižnična javna služba ni dejavnost kratkega daha. Je zakonsko določena storitev za vse prebivalce, velik del njenega delovanja pa je redna dejavnost, ki jo posamezna knjižnica lahko opravlja boljše ali slabše.

Zaposleni v Knjižnici Laško si prizadevamo za čim boljše delovanje. Da je temu res tako, lahko sklepamo po zelo pozitivnih vsakodnevnih odzivih naših uporabnikov, v prazničnem času pa so o tem pričala številna darila pozornosti in zahvale, ki so se nabirala pod našo smrečico. Izredno cenimo takšen odziv, nam veliko pomeni in smo vam zanj hvaležni. Zavedamo se, da je naše dobro delo osnovna naloga splošne knjižnice. Da smo vedno tu – odprti, dostopni, prijazni, ustrežljivi, človeški. Morda je bilo to še toliko bolj pomembno v preteklem letu, ko se je družba po koroni spet v celoti odprla, in v času, ko informacije pridobivamo drugače kot pred leti, ko sodobna tehnologija vpliva na zmanjševanje pristinih človeških stikov in nam jemlje čas za branje knjig, o pomembnosti česar smo že večkrat pisali. Dolžni smo čim boljše opravljati naše poslanstvo tudi v letu, kakršno je bilo lansko – ko so veliko začasnih in stalnih kadrovskih sprememb ter vedno večja prostorska stiska v osrednji knjižnici v Laškem močno vplivali na naše delovanje.

Ob rednem delu, katerega praktično vsi statistični kazalniki so se lani povišali v primerjavi s predlanskim letom, pa se vedno trudimo še za nekaj več. Zaposlenim so nam v spominu najbolj ostali sledeči dogodki in aktivnosti lanskega leta, ki bi jih želeli izpostaviti:

- številne aktivnosti in uspešen zaključek obsežnega projekta Čebela BERE med! (vključno z izdajo priročnika Enostavna uporaba e-storitev), za katerega smo na razpisu za najboljše projekte splošnih knjižnic prejeli 90 točk od 100;

- aktivnosti in dogodki ob 100-letnici Planinskega društva Laško;

- odmevne prireditve – če omenimo samo predstavitev avtobiografije ddr. Jožeta Mačka, pogovor z Aljošo Bagolo in osrednjo prireditev Bralne značke za odrasle v Kulturnem centru z Lilijano Klemenčič, Janezom Škofom in Marjanom Staničem ter lurški koncert Andreje Zakonjšek Krt v Rimskih Toplicah;

- številne kvalitetne in zelo dobro obiskane dejavnosti in prireditve za otroke.

Ob vsej požrtvovalnosti in predanosti zaposlenih pri realizaciji naštetega se za vse omenjeno zahvaljujemo za razumevanje, pomoč in sodelovanje ustanovitelju Občini Laško, osnovnima šolama, vrtcu, posameznikom, donatorjem, drugim organizacijam in celotni lokalni skupnosti, v katero je naše delovanje tako močno vpeto. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je naša knjižnica tudi prostor vsakodnevnega učenja, osebne rasti, izzivov, spoznavanja novih in „starih“ ljudi, tkanja poznanstev in prijateljstev, prostor toplote, nasmehov, prijaznih besed, klepetov in dobrih pogovorov.

V Knjižnici Laško stalno razmišljamo o napredku, izboljšavah in novostih ter počnemo precej, česar rezultati še niso vidni. Zavedamo se svojih omejitev – prostorskih, finančnih, kadrovskih. A ne glede na to stremimo k boljšemu in pripravljeni smo, da v našem delovanju stopimo na naslednjo stopnico. Pri tem računamo na vaše razumevanje in pomoč.

Zaključujem z mislijo, da je Knjižnica Laško knjižnica vseh občanov. Ponosni smo, da kvalitetno delamo za vas, in z veseljem si bomo za to prizadevali tudi vnaprej.

Matej Jazbinšek

Konec in nov začetek Planinske Bralne značke

V letu 2022, ob jubilejnem letu planinstva v Laškem, smo v Knjižnici Laško pripravili Planinsko bralno značko (BZ) za vse generacije. Planinsko društvo Laško je namreč obeležilo svojo 100-letnico delovanja in 70-letnico planinske koče na Šmohorju. Minilo je tudi 110 let od smrti Laščana geografa Frana Orožna, ustanovitelja Slovenskega planinskega društva. Med številnimi dogodki in akcijami v letu planinstva je bilo tudi branje planinske literature.

Ob branju smo izvedli kar nekaj promocijskih aktivnosti, povezanih s planinstvom, gorami, knjigami in alpinizmom, mdr. smo aprila gostili zakonca Štremfelj in septembra na Šmohorju Sama Ruglja ter pripravili potujočo razstavo o Franu Orožnu in PD Laško v sodelovanju z Muzejem Laško.

Planinsko bralno značko smo zaključili decembra, ko že od leta 2003 po vsem svetu praznujemo mednarodni dan gora (11. december) – zadnjih osem let s posebno tematiko v okviru Alpske konvencije *Brati gore*, ko se tako po Sloveniji kot drugod v alpskih državah vrstijo številni dogodki, posvečeni goram in literaturi. Tema lanskega mednarodnega leta gora je bila Ženske premikajo gore, zato smo na zaključek bralne značke povabili najuspešnejšo slovensko alpinistko I. 2021 Anjo Petek, ki s svojimi vzponi vedno znova dviguje magične meje. Direktor knjižnice Matej Jazbinšek se je z njo pogovarjal o alpinizmu, premikanju mej, o vrednotah, šibkosti, preizkušnjah, svobodi, branju, o življenju in doživljanju ter o vsem, kar Anjo vleče tja gori v gore. Anja, ki se poleg alpinizma ukvarja še s psihoterapijo in višinskimi deli ter pomaga doma na kmetiji, nam je s sproščenim, srčnim in iskrenim nastopom predstavila svoje zorenje in duhovno rast ter odnos do življenja na svoji alpinistični poti. Njena zgodba se je dotaknila vsakega izmed nas.

Posebno noto večeru so dodali zvesti obiskovalci z branjem krajših odlomkov iz knjig, ki so jih prebirali za bralno značko. Vsem sodelujočim pri letošnji bralni aktivnosti smo podarili simbolična darila – planinske rutice. V veselje nam je bilo, da so bili z nami tudi promotorji Planinske BZ Sara Čopar, Albin Simonič, Jože Zupan in Marko Mavri, ki so sodelovali tudi v promocijskem filmčku, nastalem ob začetku Planinske BZ in dostopnem na našem Youtube kanalu.

V letu 2023 Planinsko društvo Rimske Toplice obeležuje 70-letnico delovanja. Dogodkom ob tej obletnici se pridružujemo z našo knjižnico v Rimskih Toplicah, tudi z lani zasnovano Planinsko BZ. Branje planinske literature je namreč pomemben del planinskega odnosa do življenja. K sodelovanju pri Planinski BZ vabimo vse generacije, od otrok do starih staršev. Izbrali smo 50 knjig in jih razvrstili v 5 skupin: leposlovje za otroke in mladino, poučne knjige za otroke in mladino, slovensko leposlovje za odrasle, prevedeno leposlovje za odrasle ter poučna literatura za odrasle. Za Planinsko BZ beremo od 20. januarja

2023 do 11. decembra 2023. V Knjižnici Rimske Toplice lahko dobite brošure z vsemi podrobnejšimi informacijami. Toplo vabljeni v svet, kjer se prepletata ter sobivata gorski svet in kultura.

Alenka Tratnik

Praznično za otroke in z njimi

Čas hitro beži, in že smo zakorakali v februar, vendar če se malo ozremo nazaj, lahko podoživimo vse lepe trenutke minulega pa tudi tega leta, ki nam privabijo nasmeh na obraz.

Prvo decembrsko soboto smo izkoristili za praznično EKO delavnico, izdelali smo dve zanimivi in poučni eko igri ter dobili ideje še za kakšno. Delavnico je strokovno vodila Mojca Košmrlj, vzgojiteljica ljubljanskega vrtca Miškolin in avtorica knjig o eko ustvarjanju. (Knjige si lahko izposodite tudi v naših knjižnicah).

V sklopu kulturnega dne na šoli so nas v torek, 6. 12., in v četrtek, 8. 12. 2022, obiskali učenci 4. in 5. razreda Osnovne šole Antona Aškerc Rimske Toplice s podružnicami Sedraž, Zidani Most in Jurklošter. Z učenci smo prebrali in si ogledali ilustracije stripov *Pot knjige* in *Skrivnost izginulih črk* avtorja Žige X. Gombača z ilustracijami Davida Krančana. Brošuri je izdala Javna Agencija za knjigo. Stripa nas popeljeta v svet knjige z glavnim junakom, simpatičnim knjižnim moljem. Strinjali smo se, da imata branje in pisanje velik pomen. Učenci so povedali, da si z branjem bogatijo besedni zaklad, se česa novega naučijo, odkrivajo nove svetove, preganjajo dolgčas. Zanimivo se jim je zdelo, koliko ljudi različnih poklicev je vključenih na poti do nastanka knjige. Razjasnili smo pojme knjižnica/knjigarna, risar/ilustrator, pisatelj/pesnik ter poiskali razlike in podobnosti med njimi. Ugotavljali smo, koliko različnih knjižnic učenci poznajo

in koliko enot gradiva hranimo v naši knjižnici. Večina učencev se je razveselila knjig v tiskani obliki. Nekateri so povedali, da tudi sami radi pišejo, rišejo in bi z veseljem organizirali bralno srečanje ali ga obiskali. Sošolcem in prijateljem bi predstavili svojo najljubšo knjigo, čaj in piškoti pa bi bili obvezni. Razdelili smo jim brošuri, ki so ju z veseljem prebirali že kar v knjižnici, nadaljevali v šoli in po poročanjih tudi doma. Skupaj smo rešili dva Moljeva delovna lista, vse ostale pa so rešili v šoli. Za pravilno rešene Moljeve učne liste (vsi so bili pravilno rešeni) smo že kar v knjižnici izvedli žrebanje in izžrebanim učencem podelili knjižne nagrade. Pri delu so se zabavali, sodelovali med seboj in iskali rešitve. Učiteljice in knjižničarke menimo, da je gradivo nadvse uporabno in dobrodošlo ter si takšnih spodbud s strani JAK še želimo.

V najlepšem mesecu decembru smo že tradicionalno gostili vzgojiteljice vrtca Laško in vrtca Debro, obdarile so nas z **dvema prekrasnima igranima predstavama**. Vzgojiteljice vrtca Debro so uprizorile zgodbo o tem, *Kako sta Bibi in Gusti sipala srečo* in med nas čisto zares razsule najmehkejšo in najčistejšo srečo. Vzgojiteljice vrtca Laško pa so odigrale pravljico *Dobri zlobni volk*, preko katere smo spoznali, kako pomembni sta dobrota in radodarnost.

V Knjižnici Rimske Toplice nas je **obiskala tudi veroučna skupina**, prebirali smo praznično pravljico o Treh jabolkih in ustvarjali papirnata zlata jabolka.

Za naš **praznično okrašeni otroški oddelek** so poskrbeli učenci NIS z mentoricama Majo Klavže in Valentino Gartner.

Januar se je nadaljeval pravljичno. Učenci pravljičnega, glasbenega in plesnega krožka OŠ Primoža Trubarja Laško pod

mentorstvom Urške Wiegele, Tanje Vrhovšek in Nine Cepuš so uprizorili, zaigrali, zapeli in zaplesali zgodbo *Palčič* priljubljene pisateljice Julie Donaldson.

V prvem mesecu leta pa smo se potepali tudi mi, pridružili smo se učencem od prvega do tretjega razreda OŠ Debro na **noči branja**. Poleg pravljice smo jim predstavili dve poučni knjižici, ki ju je izdala Javna agencija za knjigo, ter rešili delovne liste in izvedli žrebanje s knjižnimi nagradami. Bilo nam je lepo in že se veselimo naslednjih noči branja in ponovnega druženja z osnovnošolci.

V Knjižnici Rimske Toplice smo **prisluhili pravljici o prijateljstvu in o umetnosti poslušanja** ter po njej ustvarjali.

V času zimskih počitnic smo izvedli **dve ustvarjalnici** oziroma **pekarnici**. V Knjižnici Rimske Toplice smo v sodelovanju s kulinarčnim ateljejem Meringa izdelovali Cake Popse ali male okusne grizljajčke na palčki. Ustvarjalnico Cake Popsov smo ponovili še v Knjižnici Laško. Obe delavnici sta bili uspešni in izjemno dobro obiskani. Hvaležni smo kulinarčnemu ateljeju Meringa za sodelovanje ter za vse slastne, dobre in uporabne nasvete za izdelavo tortic na palčki.

Martina Ajdnik

Nov način e-obveščanja

Novembra 2022 smo začeli naše obiskovalce tedensko elektronsko obveščati s kratkim napovednikom literarnih večerov, potopisov, pravljичnih uric, ustvarjalnih delavnic in drugih prireditev ter razstav v tekočem tednu v naših knjižnicah, s splošnimi obvestili, novostmi in zanimivostmi.

Če naših spletnih obvestil ne prejimate (preverite tudi vsiljeno pošto), pa bi jih želeli, nam to sporočite osebno v knjižnici, preko telefona ali e-pošte. Dobrodošle so tudi vaše želje in predlogi. Spremljate nas lahko še na naši spletni strani ali sledite našim objavam na družbenih omrežjih Facebook in Instagram, kjer redno objavljamo novice o aktualnem dogajanju v knjižnici.

Pogled v leti 2022 in 2023 na področju književnosti

V letu 2022 smo se na področju književnosti in kulture sploh spomnili naslednjih obletnic: 110-letnice smrti pesnika **Antona Aškerc**a, 110-letnice smrti geografa, prvega predsednika Slovenskega planinskega društva in urednika Planinskega vestnika prof. **Frana Orožna**, 150-letnice rojstva arhitekta **Jožeta Pleč**-

nika, 100-letnice rojstva mladinske pisateljice Ele Peroci ter 400-letnice rojstva dramatika in pisatelja J. B. Molierra.

Ob začetku leta pa se ozrimo še na lanske prejemnike prestižnih literarnih nagrad. **Veliko Prešernovo nagrado** za življenjsko delo je prejel akademik, klasični filolog, literarni zgodovinar in pisatelj **Kajetan Gantar**, **nagrado Prešernovega sklada** pa pesnica in pisateljica **Anja Štefan** za literarno ustvarjalnost v zadnjih treh letih. Ponosni smo, da smo oba ustvarjalca že gostili v laški knjižnici.

Delovo nagrado za najboljši roman leta **kresnik** je prejel **Roman Rozina** za roman *Sto let slepote*. V romanu je kresnikova komisija »prepoznala izjemno bogat in natančno izpisan jezik. Roman je pronicljiv oris nekega časa, ki ga ni več, in okolja, ki je še vedno tu, z mnogimi reminiscencami, ki se bodo ohranile – tudi zato, ker jih Roman Rozina zna videti.«

Na Trubarjevi domačiji v Rašici so lani podelili že 30. **Rožančevo nagrado** za najboljšo zbirko esejev. Z zbirko *Znamenja v kroženju* je slavil **Uroš Zupan**. »To je knjiga zaljubljenca v poezijo, ki svojo drzno izvirnostjo branja pesmi skozi izkušnjo, skozi življenje ne izpisuje le zgoščenega navodila za branje poezije, ampak se tej vrhunski duhovni disciplini predvsem razkošno pesniško poklanja,« je presodila žirija.

Prvič so podelili tudi častno Rožančevo nagrado, ki jo je prejela **Manca Košir** za tridesetletno delo pri organizaciji podelitev Rožančeve nagrade, pri delu v odboru društva in v žiriji, še posebej pa za njenih sedem knjig pisemskih esejev, ki predstavljajo posebno zvrst esejistike in dopisovanja z izjemnimi posamezniki.

Društvo slovenskih pisateljev je **Jenkovo nagrado** za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let podelilo **Nataši Velikonja** za zbirko *Prostor sredi križišč*. Kot je ob prejetju nagrade povedala Velikonja, je s pesniško zbirko v tej dobi norosti, destrukcije, blaznosti in padca racionalnosti iskala kanal svetlobe, ki bi jo ohranil pri zdravi pameti, in našla ga je v ljubezni. »Ne samo v ljubezni med dvema osebam, ampak v nekem širšem pomenu besede, v ljubezni kot konceptu,« je izpostavila.

26. **Veronikino nagrado** za najboljšo pesniško zbirko leta je prejela **Kristina Kočan** za zbirko *Selišča*. V obrazložitvi je ko-

misija zapisala: »Selišča v ospredje postavijo prav to, včasih zaradi želje po posredovanju vsebine po krivici zanemarjeno, zvočno plat pesništva. Vendar ne na račun vsebine, nasprotno – tudi tematike, ki jih obdeluje: rastlinstvo in živalstvo, telesnost, ljubezen, materinstvo, minevanje; postanejo bolj poglobljene in kompleksnejše kot v njenih prejšnjih zbirkah.«

Prejemnik **zlatnika poezije**, priznanja za življenjski pesniški opus, za ustvarjalni prispevek k slovenski kulturi in literaturi ter za zlahtnost pesniškega jezika, je bil »Človek, Umetnik« **Iztok Osojnik**. »Če bi res morali razdrobiti, opredeliti, bi lahko zapisali še pesnik, doktor znanosti, antropolog, zgodovinar, komparativist, filozof, slikar, pisatelj, esejist, prevajalec, predavatelj, urednik, ustanovitelj in organizator številnih mednarodnih in domačih ustanov, gibanj in prireditev, alpinist, turistični vodnik in popotnik – in še vse to je najbrž premalo,« so zapisali v utemeljitvi.

Na 38. Slovenskem knjižnem sejmu so podelili veliko nagrado **naj knjiga leta 2022**, ki jo je prejel **David Zupančič** za knjigo *Življenje v sivi coni*.

Koga pa se bomo spomnili v letu 2023?

Vlada je leto 2023 razglasila za **leto Karla Destovnika – Kajuha** kot poklon njegovi ustvarjalnosti in vlogi v kolektivni zavesti Slovencev. Leto bo tako zaokrožilo dogajanje, ki je potekalo že minulo leto, ko je minilo sto let od Kajuhovega rojstva. »Njegovo književno delo ni le dokument takratnega časa, temveč obenem izpoveduje najglobljo in najbolj čisto, nadčasovno človečnost,« so zapisali v Uradu vlade za komuniciranje.

Leta 2023 bomo obeležili še naslednje obletnice: 140-letnico smrti skladatelja **Richarda Wagnerja**, 100-letnico rojstva pesnika **Mateja Bora**, 210-letnico rojstva skladatelja **Giuseppeja Verdija**, 210-letnico rojstva jezikoslovca **Frana Miklošiča** ter na lokalnem nivoju 30-letnico smrti arheologa **Toneta Kneza**. Spomnili pa se bomo tudi 90-letnice rojstva rojakov in strokovnjakov s področja elektrotehnike **dr. Petra Šuhla** in **dr. Rafaela Cajhna**.

Gabrijela Pirš

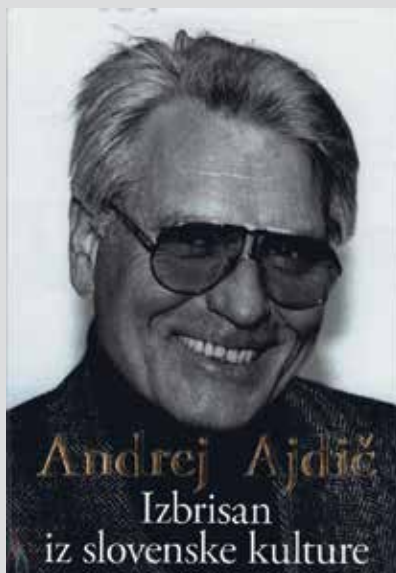
IN MEMORIAM: ANDREJ AJDIČ (12. 7. 1937–22. 12. 2022)

Na laškem pokopališču smo se 28. decembra 2022 poslovili od akademskega slikarja, grafika in kiparja **Andreja Ajdiča**.

Njegovo ustvarjanje je rodno Laško spoznalo l. 1983, ko je tukaj razstavljal. Za predstavitev v publikaciji *Znani Laščani* avtorice **Metke Kovačič** pa je umetnik sam posredoval 60 bolj ali manj obsežnih zapisov. Nanašajo se predvsem na njegove razstave iz 90. let in so bili objavljeni v časopisih: *Die Presse*, *Morgenpost*, *Express*, *Blick - Mittel Deutsche Zeitung*, *Delo*, *Slovenec* itd. ter na tri Ajdičeve razstavne kataloge, ki so izšli v Avstriji in Nemčiji.

V laški knjižnici si lahko izposodite obsežno avtobiografijo **Andreja Ajdiča** -

izbrisan iz slovenske kulture, ki je izšla l. 2006 pri Založbi Koščak. V uvodu je zapisal, da »je pri ustvarjalnem aktu poleg intelekta pomemben tudi čustveni naboj. Če hočem doseči svoj cilj, in

cilj imam pred seboj pri vsakem delu, se moram najprej osvoboditi samega sebe. Tako ni karakterizirana samo dimenzija ustvarjanja, ampak tudi kontemplativni pogled, nujen za dosego izpovedi. Sporočilnost mojega skulpturnega izražanja je spodbujena na umetniški način. Ujeti trenutke občutenega, slišane in videne, jih podaljšati navkljub nezadržnosti iztekajočega se časa.»

Ajdič se je 12. 7. 1937 rodil v obrtniški družini v Laškem. Kmalu se je družina za nekaj časa preselila v Gradec. Po nižji gimnaziji v Celju se je izučil zlatarske obrti in izobraževanje nadaljeval v Ljubljani na šoli za oblikovanje. Nato se je vpisal na Akademijo za uporabno umetnost na Dunaju, kjer je tudi diplomiral.

Ob razstavi v Mestni galeriji v Ljubljani l. 1974 je izšel obsežen katalog z uvodno besedo dr. Ivana Sedeja, ki ga je zaključil z besedami: »Umetniški opus Andreja Ajdiča lahko opredelimo v okviru slovenske umetnosti, med prizadevanji po formalni dognanosti Ljubljanske šole v najširšem pomenu besede in realizacijami najmlajšega in mlajšega rodu iskalcev na še neodkritih področjih, kot iskanje ravnotežja med konstrukcijo, oblikovanjem in ekspresivno izpovednostjo.« Po letu 1974 Ajdič v Sloveniji ni veliko razstavljal in tako ni več obsežnejših ocen njegovega dela.

Samostojno ali skupinsko je razstavljal v več evropskih in svetovnih mestih, z izjemo Azije. Omenimo samo nekatera: Dunaj, New York, Hamburg, Bonn, Salzburg idr. Ajdičeve stvaritve hrani več svetovnih muzejev in galerij, med drugim tudi Muzej Albertina na Dunaju, Biblioteca Civica v Milanu, Nacionalna biblioteka v Washingtonu, Vatikanski muzej, Muzej sodobne umetnosti Beograd in Galerija Motte Genova. Med drugim je njegovo delo tudi skulptura Vstajenje v enem najpomembnejših evropskih romarskih krajev Medžugorju.

Andrej Ajdič je dobil leta 1973 2. nagrado na Grafičnem bienalu v Italiji, leta 1974 je dobil Svetovno nagrado za kulturo in leta 1989 zlato medaljo Künstlerhaus na Dunaju, leta 1983

Andrej Ajdič: Bik

je bil izvoljen za člana L'Accademia d'Europa, leta 1991 pa mu je dunajska akademija podelila častni naziv *Magister Artium*. Andrej Ajdič je v tujini tako uspel predvsem s skulpturami z bronastimi odlitki časopisnih strani v povezavi z različnimi predmeti. Kombinacije so lahko sprožile različne asociacije. Ajdiču je šlo pri tem oblikovanju za sporočilnost in tudi za estetski vidik.

Zadnja štiri desetletja je živel in ustvarjal v Savinjski dolini.

Publicist in novinar Drago Medved je prijatelja Ajdiča leta 2002 spodbudil, da je izdal pesniško zbirko *Zunaj časa*, ki jo je tudi opremil s svojimi risbami. V spremni besedi je izrazil svoje občutenje in občudovanje: »Kakor je njegov likovni svet poln simbolov in prizadetega ponosa do človeka in njegovega okolja, je tudi v poeziji ostal zvest čisti formi in verzu, ki jasno pripoveduje pesmi.«

Odgrinja rani svit temo,
počasi odkriva se obris planin,
ki kakor nedra varujejo dolino.
Jeziki svetlobe iz nešetih ust
potujejo po krošnjah
in s toplino luči svetlijo belino snega,
da mi slepi oči.
Škripajoči koraki,
zarežani v tišino,
stopinje,
ki jih zapuščam,
mi kažejo čas,
ki ostaja v snegu.
Zatopljen v spomine
pozabljam na čas,
ki neizprosno mine.
Vračam se.
Vračam se iz jutra v noč,
prihodnost zapuščam v preteklosti.
Gledam odtise stopinj,
ki neme priče so spominov,
zapuščene v snegu.
Zagotovo prišel bo
čas otopleitve,
stopil bo sneg
in z njim stopinje
na poti,
po kateri sem hodil,
za vedno zbrisal bo spomine.

(iz zbirke *Zunaj časa*)

Gabrijela Pirš

vira: Kovačič Metka:

Znani Laščani, 1994

Ajdič Andrej: Andrej Ajdič -
izbrisan iz slovenske kulture, 2006

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

**Fran Orožen, prvi predsednik
Slovenskega planinskega društva
(1853–1912) (5)**

V preteklih štirih podlistkih smo vam predstavili življenje in delo prof. Frana Orožna ter predvsem njegov pomen za slovensko planinstvo. V Laškem smo ponosni na zaslužnega rojaka in smo se ga v preteklosti spomnili že ob različnih priložnostih.

5. novembra 1993 je Planinsko društvo Laško skupaj s Knjižnico Laško in Muzejem Laško v prostorih Laškega dvorca odprlo razstavo ob 100-letnici Slovenskega planinskega društva. Slavnostni govornik je bil predsednik Planinske zveze Slovenije mag. Franc Ekar. Ob zaključku razstave je Knjižnica Laško 3. decembra 1993 gostila prof. Toneta Strojina, zgodovinarja slovenskega planinstva, ki je predstavil knjižico Prof. Fran Orožen in začetki Slovenskega planinstva.

Leta 2015 smo v Knjižnici Laško gostili razstavo ob 120-letnici izhajanja Planinskega vestnika. To razstavo smo dopolnili z lastno razstavo o Franu Orožnu, prvem predsedniku Slovenskega planinskega društva ter pobudniku izhajanja Planinskega vestnika in njegovem tistem sodelavcu. Ob otvoritvi razstave leta 2015 smo prisluhnili predavanju Marjete Keršič Svetel z naslovom Vloga Laščana Frana Orožna pri slovenskem planinstvu.

Lani smo različni organizatorji v Laškem pripravili številne dogodke ob 100-letnici Planinskega društva Laško, ob čemer smo precej pozornosti namenili tudi Franu Orožnu, ndr. s potujočo razstavo o njem in pričujočim podlistkom oz. zgodbo na portalu Kamra.

Za zaključek navajamo še nekaj Orožnovih misli oz. misli o njem, ki naj še bolj orišejo njegovo osebnost in pomen.

Življenjski moto prof. Frana Orožna se je glasil *Kdor ne vidi svoje domovine, je ne bo imel rad*. V predgovoru h knjigi *Vojvodina Kranjska* pa je l. 1901 zapisal: *In zares, prav slovensko zemljo je Stvarniko-*

va roka obdarila toli bogato, da se ne čudimo pesnikom, ki tako navdušeno opevajo našo domovino. /.../ Pospešilo pa je ta opis tudi lastno opazovanje te čudesne dežele, ki sem jo prepotoval in spoznal malone po vseh nje delih.

»Prof. Fran Orožen je bil v svojem času najboljši ljubljanski geograf in eden najboljših zgodovinarjev. Med Slovenci je bil eden prvih, ki je v planinskem opisovanju spoznal pomembnost zgodovinskih podatkov in opozarjal na naravne znamenitosti.«

Prof. Janko Orožen, celjski zgodovinar (Planinski vestnik; l. 1953, št. 12)

»V osebnosti in delu prof. Frana Orožna in Slovenskega planinskega društva (SPD) takratnega časa je vgrajeno vse tisto, kar planinstvo približa vsakemu, a ga hkrati ozavešča v narodnostnem, kulturnem, ljubiteljskem in družabnem zagonu. Videl je dlje kot ostali sodobniki v SPD in z osebnim zgledom prispeval, da se je na planinstvo in gorništvu pričelo gledati več kot na šport v današnjem pomenu besede.«

Prof. Tone Strojnik, zgodovinar slovenskega planinstva (Prof. Fran Orožen in začetki Slovenskega planinstva, 1993).

»Orožnova študijska leta na Dunaju so zelo vplivala na njegovo kasnejše delovanje. Pri prof. Simonyju, utemeljitelju znanstvenega raziskovanja Alp, se je »nalezl« skromnosti, natančnega opazovanja in radosti ob spoznavanju gora. Kot raziskovalec in profesorjev asistent bi Orožen lahko ostal na Dunaju, ampak se je kot domoljub vrnil v domovino, saj je čutil poslanstvo v izobraževanju slovenskih učiteljev geografije in zgodovine.«

Marjeta Keršič Svetel, avtorica in voditeljica TV oddaje Gore in ljudje (predavanje Vloga Laščana Frana Orožna pri slovenskem planinstvu, Knjižnica Laško, 29. 9. 2015).

Konec.

Prispevala: *Gabrijela Pirš*
in *Matej Jazbinšek*

Fotografije so last Knjižnice Laško
Rubriko pripravlja Knjižnica Laško

Vir: www.kamra.si

ALBUM LAŠKEGA

70 let organiziranega planinstva v Rimskih Toplicah

*Kopitnik skalni samotar, vremenu gospodar,
ob dežju, megli in ko se stemni,
obraz tvoj se ne spremeni.
V sencih in pripeki sta negibni tvoji vek.
Franček Knez*

Planinstvo je bilo v Rimskih Toplicah prisotno že pred II. svetovno vojno, le da so bili planinci člani podružnic, ki so bile sestavni del Slovenskega planinskega društva (SPD) in so zajemale zelo velik teritorij. Po vojni so nastala manjša planinska društva (PD), ki so se povezala v enotno Planinsko zvezo Slovenije (PZS).

Planinci Rimskih Toplic so bili člani različnih društev – iz Laškega, Hrastnika, Radeč – največ jih je bilo vključenih v PD Laško.

Leta 1953 je bilo v kraju že toliko planincev, da so začeli razmišljati o samostojnem društvu. PD Laško je bilo naklo-

njeno tej pobudi in so z navodili pomagali pri ustanavljanju. V maju 1953 je bil izvoljen pripravljalni odbor v sestavi: Mihael Škornik, Magda Sluga, Dani Škornik, Režika Privšek in Štefka Verdev. V mesecu juliju so ugotovili, da imajo že 60 članov, kar je bil pogoj za ustanovitev PD.

11. avgusta 1953 je bil v prostorih Nove pošte v Rimskih Toplicah ustanovni zbor PD Rimske Toplice, kjer so izvolili UO, in sicer so ga sestavljali: Lev Tičar, Alojz Kozelj, Magda Sluga, Dani Škornik, Rezi Privšek, Anton Hohkraut, Erik Polanc, Drago Grimšič, Anica Breclj, Rafko Ajdnik in Alojz Vivod. V nadzornem odboru (NO) so bili: Mihael Škornik, dr. Jože Dolanc in Polde Pavčnik. Prvi predsednik PD Rimske Toplice je bil Lev Tičar. Na ustanovni zbor je bil vabljen tudi najstarejši planinec Rimskih Toplic tov. Peter Kranjc.

Že na tem zboru so začrtali nekaj prednostnih nalog: čuvanje flore, markiranje poti Kopitnik–Stražnik–Kozje, zbiranje naročnikov Planinskega vestnika, pridobitev novih članov in ustanovitev planinske postojanke na Kopitniku.

Sprejet je bil Pravilnik PD Rimske Toplice in višina članarine: cicibani do 6 let 25 din, pionirji do 14 let 50 din, mladini-

Trbežnikova domačija leta 1958

Obnovitvena dela na koči na Kopitniku

ci do 18 let 100 din in člani nad 18 let 50 din. Vpisnina za vse člane je znašala 50 din.

Med prednostne naloge so ustanovitelji zapisali, da želijo imeti planinsko postojanko in v njej sedež PD Rimske Toplice. Člani so se obvezali, da bodo poiskali donatorje v različnih podjetjih, npr. Železarni Štore, Volni Laško, Cementarni Zidani Most itd. S tem bodo lahko Trbežnikovo domačijo na Kopitniku, za katero so 1954 z Občinskim ljudskim odborom Hrastnik podpisali pogodbo o hasnovanju (najemu) za 20 let, obnovili in zgradili planinski dom.

Z zavzetostjo, s požrtvovalnostjo in z mnogimi prostovoljnimi delovnimi akcijami je začetnikom uspelo na noge

postaviti samostojno, uspešno in še danes delujočo PD Rimske Toplice.

Zbrala in zapisala Milena Suhodolčan

Viri:

Arhiv PD Rimske Toplice

Odmevi z naših planin in gora, 1967

Odmevi z naših gora, 2003, 2013

Fotografiji sta last Milke Požun

Rubriko pripravlja Knjižnica Laško

Objavljeno tudi na: www.kamra.si, Album Slovenije

»IZ MARIJA GRADCA, FOLKLORNA SKUPINA ANTONA TANCA, PLESALA VAM ŠE BO! ...«

Zdaj, ko je »po-koronski čas« bolj ali manj za nami, smo tudi člani in članice Kulturnega društva Anton Tanc zadihali s polnimi pljuči in se odločili, da je skrajni čas, da začnemo z vajami in nastopi, tako kot se »zagre«. Bili so težki časi tudi za nas, ko smo bili močno omejeni z organizacijo vaj.

A vse to je za nami, zato smo se odločili, da tudi vas povabimo med nas. Resnično želimo, da ljudsko izročilo, pesem in ples v našem prelepem mestu popolnoma ne zamrejo. Trudimo se za to in to počnemo s ponosom in ljubeznijo. Naj spomin na življenje naših prednikov ne usahne nikoli. Zatorej, če v sebi nosiš vsaj malo volje po plesu, druženju in popestritvi petkovih večerov, bomo veseli, če prideš med nas.

Tako vsak petek začnemo najprej z vajami otroške skupine. Če vaš otrok obiskuje osnovno šolo in si želi skozi igro, petje in ples spoznati svet folklorne in še poleg tega stkati doživljenjska prijateljstva, naj se nam pridruži na vajah od 18. ure dalje.

Takoj za najmlajšimi, začnemo mi, malo bolj »zreli«. Vsak izmed nas nekje globoko v sebi nosi vsaj kanček ljubezni do ljudskega izročila. Če pa ti ob zvenu harmonike zaigra srce, poskoči korak, lahko z nami »za-tanca« prav vsak. Odrasla skupina vadi od 19. ure dalje.

Najdete nas torej vsak petek v Kulturnem domu na Marija Gradcu. Najmlajši od 18. ure dalje, odrasla skupina od 19. ure dalje. Za več informacij obiščite našo Facebook stran, ali nas kontaktirajte preko elektronske pošte: kd.anton.tanc@gmail.com.

Matej Majoranc

50. BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT LAŠKE PIHALNE GODBE Z MAŽORETAMI LAŠKO PONOVRNO NAPOLNIL DVORANO TRI LILJE LAŠKO

Po kar dveh letih premora so godbeniki in godbenice skupaj z mažoretami ponovno obudili Božično-novoletni koncert. Več kot tisoč glavo občinstvo je lahko uživalo v pestrem naboru raznovrstnih skladb. Po odzivu sodeč je bil letošnji koncert ponovno več kot uspešen, nedvomno pa so občinstvo razveselila tudi dekleta iz vseh sekcij Mažoret Laško pa tudi letošnja glasbena gosta, člana zasedbe Mi2!

Jubilejni, že 50. koncert Laške pihalne godbe in Mažoret Laško je bil kot proslava in hkrati kot zadnji dogodek v seriji praznovanja 160-letnice Laške pihalne godbe s pridihom sveže energije. Uvodoma je obiskovalce pozdravil predsednik in novo izvoljeni župan Marko Šantej, program pa je vodila nekdanja članica orkestra Nina Pader Topole. Letošnji program je bil pester in raznolik. Najprej

se je orkester predstavil samostojno, s točko *Triumphal Prelude*, skladatelja Tomasa Dossa, ki je bila napisana za priložnosti praznovanj obletnic pihalnih orkestrrov, orkester pa jo je posvetil svo-

ji 160-letnici delovanja. V uvodnem delu smo kot drugo skladbo slišali koral SV. Štefana. Skladateljska mojstrovina Otta M. Schwarza, ki je leta 2018 z orkestrom izvedel tudi seminar, je božična rapsodija, ki skozi glasbo opisuje adventni čas na Dunaju, mogočnost katedrale sv. Štefana ter praznik omenjenega patrona. Kot najpomembnejšo pa orkester izpostavlja zadnjo skladbo uvodnega sklopa- SUI-TO ZA PIHALNI ORKESTER skladatelja Tilna Slakana. Slišali smo lahko 1. in 3. stavek Suite, ki je bila napisana na pobudo Gašperja Salobirja za mednarodni godbeni tabor *Musica creativa 2022*. Skladatelj je suito posvetil svojemu prijatelju Gašperju in njegovi družini, 3. stavek te suite (*Pesem miru*) pa skladatelj posveča vsem žrtvam vojne v Ukrajini. Orkester je v ta namen 3. stavek suite posvetil nedavno preminulemu nekda-

njemu predsedniku društva, gospodu Gorazdu Šetini.

V drugem delu večera smo lahko na plesni podij z aplavzom navdušeno pospremili dekleta, ki v društvo vnašajo eleganco, preciznost in lepoto plesa. Na koncertu so se tradicionalno predstavile vse sekcije Mažoret Laško. Vse od najmlajših cici mažoret, ki so opravile prvi nastop, prenovljene junior zasedbe, kadetk in najbolj izkušenih seniork, so nam pričarale plesni del poln presežkov, za kar se lahko iskreno zahvalimo tudi trenerkam Neji, Gaji in Katarini Lapornik, Larisi in Patriciji Knap ter vodji Valeriji Jakopič. Posebno presenečenje večera so bile tudi veteranske mažorete Zelene dive pod mentorstvom Simone Pavlin, ki so svoj nastop opravile več kot odlično.

V zadnjem sklopu pa smo se lahko razveselili prav posebnega glasbenega presenečenja. Orkester je k sodelovanju povabil Tončka Kregarja in Jerneja Dirnbeka, člana zasedbe Mi2, ki sta v takšni zasedbi in s takšnim sestavom sodelovala prvič ter bila nad koncertom več kot nav-

dušena, orkester pa se jima za vrhunsko izvedbo in sodelovanje ter popestritev koncerta iskreno zahvaljuje.

Če je večer med drugim minil tudi v znamenju zahval zaslužnim, pa se društvo ponosno zahvaljuje tudi Dušanu Ojsteršku, ki je na koncertu prejel križ

za zasluge mednarodnega združenja CISM, ki se podeljuje za več kot 50 let igranja v godbi. Društvo se iskreno zahvaljuje tudi STIK-u Laško za pomoč in pripravljenost pri pripravi dvorane in vsem donatorjem ter podpornikom, brez katerih bi celoten koncert težko izpeljali.

Dobra glasba, vztrajnost, ponos in pripadnost poganjajo društvo v prihajajoče leto z upanjem in zanosom. Vabljeni, da informacije o prihajajočih dogodkih spremljate tudi preko socialnih omrežij. Friedrich Wilhelm Nietzsche je v svojem delu Tako je govoril Zaratustra zapisal, da imamo umetnost, da ne bi umrli od resnice. A umetnost ni zgolj »beg od realnosti«, je udejstvovanje majhnih in velikih ljudi, je prijateljstvo, je izpopolnitev tistih manjkajočih delcev notranje vsebine, ki bogati ustvarjalca in poslušalca, kar odlično opisuje tudi tokratni koncert.

Špela Juhart

Foto: Maja Skrbinek

KD RIMLJAN

Slovo od starega leta

Po treh letih prekinitve smo leto 2022 uspešno zaključili s prireditvijo Slovo od starega leta, ki se je odvijala 29. 12. 2022 v večnamenski dvorani v gasilskem domu Rimske Toplice. K sodelovanju smo povabili društva, pevske zборе in mlade ustvarjalce, tako da je bilo okoli 60 nastopajočih. Program je vodila Štefanija Pavčnik, nastopili pa so MePZ Anton Aškerc, MoPZ

Miklavž, Rimski ljudski pevci in godci, Vodomoške iz Laškega, Martin Lipovšek, Anže Stopar ter Pia Tanšek Aškerc s prijatelji. Večer je bil poln lepih ljudskih pesmi. Za zaključek smo še nazdravili s penino ter si zaželeli vse dobro v letu, ki prihaja. Tudi vam dragi bralci biltena želimo v letu 2023 vse dobro, veliko zdravja in naša želja je, da se čim večkrat vidimo na prireditvah v kraju. V letu 2022 smo izvedli veliko prireditev kot so Rimski

večeri, Pustovanje, Proslave za 8. marec, mučenike, materinski dan, martinovanje, filmske večere, Miklavževanje, Koncert Rimskih ljudskih pevcev in godcev, Slovo od starega leta, Občinsko srečanje ljudskih skupin pa tudi sodelovali smo z drugimi društvi. Vsa dogajanja so povezana s stroški, zato se zahvaljujem za sodelovanje in pomoč vsem društvom, Občini Laško, KS Rimske Toplice, Lemit plus, d.

o. o., Rimskim Termam, d. o. o., Gostišču Hochkraut, Aqua Romi - AGM Nemec, d. o. o., in Stephany, d. o. o. Vse člane KD Rimljan pa vabim na Občni zbor v četrtek, 23. 2. 2023, ob 18. uri v večnamensko dvorano gasilskega doma Rimske Toplice.

Daniel Pavčnik,
predsednik

KD ANTON AŠKERC

Kajuh, Aškerc, pohod

9. januar - dan rojstva našega velikega epika, potopisca, arhivarja in duhovnika Antona Aškercja je dan, ko člani društva, skupaj z družino Aškerc, že dve desetletji pripravljamo Aškerčev večer. Gostili smo veliko kulturnih delavcev, književnikov in drugih, ki so kakorkoli povezani s poezijo, Aškercem ali kraji, kjer je Aškerc deloval. Prijetna atmosfera stare hiše na Aškerčevi domačiji na Senožetah, zakurjena kmečka peč in velika miza pod bohkovim kotom kar kličejo po izbranem besedju mojstrov izražanja.

Letos smo imeli še posebej srečno roko, saj smo medse povabili Vlada Vrbiča, avtorja knjige Prestreljene sanje – romana o Karlu Destovniku Kajuhu. Srečo zato, ker je letošnje leto razglašeno za Kajuhovo leto.

Vlado Vrbič, dolgoletni kulturni delavec, pesnik, dokumentarist Šaleške doline, soustanovitelj Pikinega festivala, prevajalec, se je na prigovarjanje sodelavcev odločil, da napiše roman, ki bo slonel na resničnih dokumentiranih podatkih, vmes pa bo, izkoristil avtorsko pravico, dodal lastno fikcijo. Roman, ki je razdeljen na 5 poglavij, je napeto branje, prežeto z opisi Kajuhovih ljubezni, med katerimi pa prednjači ljubezen do Marije Medved, svobode in domovine. Bolj ko spoznavamo njegovo življenjsko pot, bolj v ospredje prihajajo opisi temačnih dni okupacije, ilegalnega delovanja in na koncu pošastno prebijanje XIV. divizije in strašna smrt velikega pesnika. Smrt pesnika, ki ga avtor opiše kot »pesnika upora evropskega kalibra«.

Avtor je povedal: »Na izoblikovanje Kajuha je vsekakor vplivalo okolje, v katerem je živel. Šoštanj je imel »lederfabriko« na Balkanu, torej je poznal proletariat in njihov položaj. Hkrati pa je bil tu velik krog kapitalistov. Vse to je mladi Destovnik srkal vase in se pogosto družil s starejšimi Šoštanjčani in jih poslušal.« Tako se je izoblikoval njegov socialni čut, hkrati

pa se je pod vplivom slišanege zelo zgodaj zavedel prihajajoče groze.

O pesnikovih ljubeznih in o pesniku ljubezenskih pesmi je bilo veliko napisane, je pa avtor presenetil s podatkom, ko je rekel: »Kajuh je napisal 150 pesmi in samo dve sta izključno ljubezenski. V vseh ostalih se v ljubezen do dekleta vmešajo ljubezen do domovine, želja po svobodi, želja po boljših časih, ko bodo vsi plačani za svoje delo, ko bodo delavci imeli pravice in celo dopust.«

To zadnje je pospremil z razlago, da je imel srečo, da je lahko govoril s pomočnico v kuhinji hotela, ki so ga imeli Destovnikovi v lasti. »Nekega dne je prišel

Karli v kuhinjo po priboljšek, ko je tam zagledal deklico, ki je bridko jokala. Povedala mu je, da samo ona od vseh otrok ni dobila božičnega darila od tovarnarja, ker je pustila, da je njihova krava mulila travo na tovarnarjevi zemlji,« je povedala.

»Zakaj ste ga ubili, zakaj ste pustili, da umre, zakaj niste napisali srečnega konca?« so vprašanja, ki jih naslavlja na avtorja. Res je, da imamo radi srečne konce, a ker je to roman, ki sloni na resničnih podatkih, je konec žal tragičen. In žal je

res, da je Karla Destovnika Kajuha ustrelil nemški orožnik F. Č., ki je dejal: »Potem sem ustrelil bandita, ki se je smejal.«

Aškerčev večer sta polepšali gospodarjeva vnukinja Pia, ki je zaigrala dve skladbi na violino, in Jelka Kapun, ki je recitirala, morda najlepšo, Kajuhovo pesem Samo en cvet.

Ob odhodu domov so v nas še vedno odzvanjali njegovi verzi: «Samo en cvet, en češnjev cvet,/dehteč in bel/odlomi, moja draga!»

Teden obletnice Aškerčevega rojstva smo člani KD Anton Aškerc zaključili v soboto, 14. 1., z neobveznim zimskim pohodom/sprehodom po Aškerčevi poti. Članom so se pridružili tudi drugi, ki so želeli izkoristiti lepo soboto za sprehod in obvezno druženje na Aškerčevi domačiji ob slastnem prigrizku.

In nekako se je izoblikovalo mnenje, da bi tudi ta zimski sprehod postal tradicionalen. Zakaj pa ne?

Milena Suhodolčan

KD SVOBODA ZIDANI MOST

Kaj nam sporočajo živali na kresno noč?

Malo pred božičem se je v dvorani Doma svobode v Zidanem Mostu dvignil zastor in na odru sta oživela krtka in krtica pa še cela družina drugih živali. Otroci v dvorani so jih zbrano poslušali, dokler se ni zgodba odvila tako, da sta se krt in krtica lahko poročila. Ko sta se pojavila še Dedek Mraz in Božiček z darili, pa je razpoloženje še naraslo.

Po dolgih letih je otroška dramska skupina Kulturnega društva Svoboda Zidani Most spet pripravila igrico, tokrat **Kdo zna krtovo pisavo brati**, avtorja Staneta Pečka. Dogajanje na kresno noč je karseda aktualno: krtka in krtica se želita poročiti, a ne moreta v poročno dvorano, ker je križišče zasuto z rimskimi srebrniki. Rešitev iščejo kobilica, kresnička, pes, mravlja, rak in sova. Morda bi jim lahko pomagal človek, a ga lahko popade pohlep in v jezi razrije vso deželo, zastrupi zrak in potoke. Živali ugotovijo, da je človek res lahko pohlepen, ampak tudi spoštuje naravo in vsa živa bitja. Zdaj se krt in krtica lahko poročita

in to z velikim slavljem kar na travniku, ki je najlepša poročna dvorana.

Otroci v dvorani so bili tiho kot miške, zbrano so sledili in celo komentirali dogajanje na odru - lep dokaz, da je bila igra zanimiva, igralci doživeti in scena kot sredi zelenega travnika. Zaslužni za lep praznični dogodek so **Mihaela Cigole in Blanka Hrup** (scenarij, režija, scena in kostumi) in nastopajoči **Jure**

Korat, Mojca Stopinšek, Pia Matek, Anastasija Arnautović, Maks Koritnik, Klara Kokotec Tovornik, Ožbej Potočan, Lana Kranjc in Alja Kranjc.

Bogata darila, ki sta jih razdelila Božiček in Dedek Mraz, so prispevali donatorji Občina Laško, KS Zidani Most, M&M International, d. o. o., Radeče, Rafael gradbena dejavnost, d. o. o., Sevnica in Apnenec, d. o. o, Zidani Most – hvala v imenu otrok!

Jolanda Gobec

KD PREŽIHOV VORANC JURKLOŠTER

Lučke v srcih in očeh

V veselem decembru smo v dvorani Kartuzijske pristave za vse male in malo večje gledalce organizirali ogled predstave Kam so pobegnile vse božične zgodbe. Na žalost pa je zaradi obilnega dežja odpadel prihod Božička s konjsko vprego na dvorišče kartuzije, tako da je darilca razdelil kar v dvorani.

S posebnimi darili pa se je Božiček v imenu Kulturnega društva in Krajevne skupnosti zahvalil tudi učencem osnovne šole in otrokom iz vrtca, ki sodelujejo na vseh naših prireditvah in prispevajo h kulturnemu utripu kraja.

Za uspešno izvedeno obdarovanje se iskreno zahvaljujemo Krajevni skupnosti in Občini Laško za finančni prispevek, prav

tako pa velja iskrena zahvala tudi donatorjem d. o. o. -jem: Kaltenfeltu, Štore Steelu, ROBAUMu, GMIju, ATS Montavarju, Asfaltu Kovaču, GSPju, NRCOMu in samostojnim podjetnikom: Vinku Kozmusu, Falter gozdarstvu Marka Lesičarja, Prevozom Franca Gračnerja, GPM Matjaža Fijavža in M & M toursu Mitje Moškotevca. Hvala, ker ste se odzvali naši prošnji, omogočili nakup daril in gledališko predstavo. Hvala tudi Božičkovi pomočnici Darji, ki je v pripravo in izvedbo vložila veliko svojega časa ter se zopet potrudila, da je vse potekalo kot je treba.

Pred nami pa so že novi dogodki. Letos bomo na pustni torek, 21. 2. 2023, organizirali pustni sprevod po Jurkloštru. Male in velike maškare - dobimo se ob 16.30 na avtobusni postaji pri bivši črpalki in se sprehodimo do Okrepčevalnice pri Matejki. Prijave niso potrebne. Obljubljamo, da bo norčavi pust masnih ust. Vabljeni pa tudi vsi ostali, da kot gledalci pozdravite pustne šeme.

Konec marca, predvidoma 24. marca, pa pripravljamo tradicionalno prireditev Marca praznujemo.

Veselimo se naših druženj.

Magdalena Stopinšek

ŠTEFANOVO V ŠENTRUPERTU

Ob Štefanovem, 26. decembra, je Kulturno umetniško društvo Šentrupert v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Šentrupert pripravilo prireditev, ki jo lahko upravičeno poimenujemo tradicionalna, saj jo pripravljamo že vrsto let. S prireditvijo obeležimo Štefanovo in hkrati počastimo državni praznik.

Organizatorji prireditve smo k sodelovanju povabili društva, skupine, pa tudi posameznike, ki so dejavni na kulturnem področju Krajevne skupnosti Šentrupert. Tako je v programu poleg

domačih društev KD Trobni Dol in KD Mala Breza sodelovalo lepo število krajanov, med njimi veliko mladih, ki so dokazali, da glasba in pesem v Šentrupertu ne bosta izumrli. Večer so nam popestrili tudi povabljeni gostje in članice komorne skupine citrark Glasbene šole Laško-Radeče pod mentorstvom magistre Janje Brlec.

Veseli smo bili obiskovalcev, ki so napolnili telovadnico POŠ Šentrupert.

Kulturno umetniško društvo Šentrupert in Krajevna skupnost Šentrupert se vsem nastopajočim iskreno zahvaljujeta. Prav iskrena hvala Občini Laško in Društvu ŠMOCL za pomoč pri izvedbi prireditve.

Po prireditvi je sledilo prijetno druženje, ki smo ga zaključili z željo, da se čez eno leto zopet srečamo.

Marjeta Ferlež

PREMIERA VESELOIGRE »ZADREGA NAD ZADREGO«

Po dveh letih zatišja smo tudi igralci Kulturnega društva Miklavž lahko začeli s pravim delom. 13. januarja smo imeli na šoli Laziše premiero veseloigre »Zadrega nad zadrego«.

Zasedba igralcev je starostno zelo pestra, eni so že prekaljeni igralci z dolgoletnimi izkušnjami, drugi pa so šele na začetku, z manj izkušnjami. Takšna medgeneracijska zasedba pa je tudi najbolj idealna, saj se imajo mladi od koga učiti. Ker pa so vsi zelo talentirani, je bilo delo zelo uspešno. Zaradi njihove radoživosti je bilo na vajah veliko dobre volje in veselja. Kljub temu smo vložili veliko svojega časa, da smo končno lahko z igro nastopili.

Prišel je naš dan, poln potrebne treme, a tudi nečakanosti in pomislekov, kako bo z obiskom. Vse te skrbi pa so bile popolnoma odveč, saj je bil nastop odličen, gledalcev pa se je trlo in nam je zanje zmanjkalo sedežev. Tudi odziv je bil čudovit in začuti-

li smo, da so ljudje željni takih prireditev, na katerih jim lahko popustijo zavore in veselju ni videti konca in kraja. To pa je tudi naš namen in je v zadovoljstvo vseh, tistih na odru in tistih v dvorani. Prav poseben občutek pa je igrati pred našimi do-

mačimi, svojci in prijatelji. Ob koncu smo se spomnili tudi vseh sodelujočih, ki smo prav to igro že pred 41 leti prvič postavili na oder. Pet, od takrat sodelujočih, je z navdušenjem spremljalo novo postavitev in vsi navzoči smo tudi njim navdu-

šeno zaploskali. Uspeh je bil torej popoln. Ampak to je bil domači teren, kjer je uspeh zagotovljen! Le kako pa bo na gostovanjih, ki se jih že sedaj veselimo in jih nestrpno pričakujemo?

Martina Jelenc

SD MALA BREZA SEKCIJA ZA KULTURO

Obeležitev praznika samostojnosti in enotnosti

Ko se je leto že skoraj poslovilo, je bilo v Šentrupertu zelo veselo, saj so pripravili prireditev, s katero smo obeležili praznik samostojnosti in enotnosti (Štefanovo). Del tega kulturnega programa sta popestrili tudi naši mladi predstavnici, ki imata poseben čut za glasbo. Maruša Ocvirk je zaigrala na ksilofon, Lucija Marinko pa je bila zagotovo najmlajša med nastopajočimi, vendar najpogumnejša in odločna. Tukaj se je opazilo, koliko truda in svojega znanja vложи vanjo mamica Darja. Njen mili otroški glas je prepeval pesem Eve Boto - Za božič kot otrok. Na klaviaturi pa jo je spremljala Manca Ferlež.

Tako smo leto 2022 zaključili z nastopi na kulturnem področju. Radi bi se zahvalili VSEM, ki ste bili čez leto del naše velike »ekipe«.

Urška Videc, foto: Damjan Kolšek

Veseloigra Zadrega v gosteh

V Strelskem domu Celjska četa Mala Breza se trudimo, da bi se še več družili in povezali krajanje tega zaselka. Zato imamo vedno kakšno novo idejo, ki jo poskušamo realizirati. Tako smo zadnjo nedeljo v januarju v goste povabili KD MIKLAVŽ, ki so nam uprizorili veseloigro ZADREGA nad zadrego. Naša dvorana je bila polna obiskovalcev, med njimi pa je bilo videti veliko smeha in veselja. Hvala Kulturnemu društvu Miklavž, da ste se odzvali našemu povabilu in nam polepšali nedeljsko popoldne. Vsem tistim, ki si veseloigre še niste ogledali, pa predlagam da si jo, zagotovo ne boste razočarani.

Urška Videc

MEŠANI PEVSKI ZBOR JESEN LAŠKO

Pri nas je tudi veselo

Za slovenski narod je značilno skupno oziroma večglasno zborovsko petje, ki je postalo temeljna prvina narodne identitete. V času sodobnih komunikacij pa je glasba najintimnejši del učenja maternega glasbenega jezika.

Mešani pevski zbor Jesen združuje pevce, ki jih povezuje ljubezen do narodne zavesti, petja, želja po umetniškem ustvarjanju, druženju in medsebojnem razumevanju. Zbor vodi pedagoginja zborovodkinja Alenka Šon. V letu 2023 se zbor pripravlja na 15. obletnico delovanja in nekaj pevcev poje že od vsega začetka.

Po prazniku sv. Miklavža, konec leta 2022, je imel zbor v skladu s programom dela planiran letni koncert v Otročjem centru - Kino Laško. Kljub koronskim ukrepom smo se na vajah zelo trudili, da smo osvojili pesmi za koncert. Pravijo, da je petek slab začetek in ta dan koncerta je bil res zelo mračen. Deževalo in snežilo je skoraj ves dan, zvečer pa je zapihal zelo mrzel veter. Tudi pevci, vajeni vsega hudega, smo se težko odpravili iz toplih domov in odšli v mrzel večer na koncert v dvorano Otročjega centra. Razmišljali smo že, da bi koncert celo odpovedali. Zaradi slabega vremena še svojih najbližjih nismo spravili iz udobnih in toplih naslonjačev, da bi se udeležili koncerta v velikem številu. Vendar se pevci ne damo. Koncert smo izpeljali in se pri tem skupaj z občinstvom tudi zelo lepo imeli in se zabavali.

Zbor se je predstavil z bogatim kulturnim programom, in sicer s slovensko narodno in ljudsko pesmijo ter skladbami novejšega časa. Koncert se je začel s pesmijo Polje, kdo bo tebe ljubil. Poslušalci so nas nagradili z aplavzom. Koncert je povezovala naša pevka Erika Krašek, ki je poslušalce navdihovala s poudarki in izbranimi besedami lastnega veznega teksta. Ob koncu pa je čustveno in zelo doživeto prebrala eno od svojih pesmi njenega bogatega življenja. Gostja koncerta je bila tudi mlada sopranistka Tamara Šon Jurak, ki nas je presenetila s svojim nežnim glasom v velikem tonskem razponu in z zelo kvalitetno izvedbo. Zapela je dve ariji. Pevci in poslušalci smo lepo, mlado in perspektivno pevko nagradili z močnim aplavzom.

Zboru Jesen sta se v zadnjem obdobju pridružila tudi dva nam draga pevca Marjana in Frenk, ki gojita poseben način solo petja popevk, slovenskih narodnih, umetnih in drugih pesmi. V duetu sta a cappella zapela dve pesmi. Njuna glasova se po barvi zelo lepo ujemata. Način, kako interpretirata in podajata pesmi, pa je zelo občuten in doživet, zato se je marsikomu v dvorani utrnula solza.

Zborovodkinja Alenka Šon je pevce natančno in dosledno vodila skozi program. Pevci smo pod njenim vodstvom začutili interpretacijo besedil in jih podoživljali, še posebej v pesmi Ljubezen do domovine. Združevanje in prepletanje melodije in besedila v pesmi Moja dežela, pa sta dala glasbi veliko moč in pevcem prav posebno doživetja. Pesmi in poslušalci so nam dali pri izvajanju pesmi poseben občutek odgovornosti, zato smo zelo pazili na intonacijo in zlivanje glasov. Zelo smo trudili, da

smo sledili zborovodkinji, da nismo peli kot solisti in smo kontrolirali svoje glasove, kar je včasih težko. Koncert je zelo uspel. Za ubrano in harmonično petje so nas gledalci nagradili z aplavzom.

V juniju 2022 je zbor sodeloval tudi na koncertu Moškega pevskega zbora Laziše, kjer smo bili deležni velikega aplavza v nabito polni dvorani v Lazišah. V prijetnem druženju po koncertu pod lipo smo se skupaj povesečili in podoživljali, skupaj z domačini, lepe trenutke izpred 40 let.

Vsako leto imamo tudi koncert v Zdravilišču Laško. V novembru 2022 smo skoraj napolnili Zlato dvorano, nekaj poslušalcev je celo kukalo skozi vrata.

V koronskih časih smo strogo spoštovali predpisane ukrepe. V času, ko je bilo to dovoljeno, pa smo pridno delali. Za vse te nastope je bilo potrebno veliko vaj, da se pesmi trajno vsedejo kot pravi naša zborovodkinja. V juniju 2022 smo zato imeli intenzivno vajo na Šmohorju, kjer smo srečali veselega harmonikarja, ki nam je polepšal dan in intenzivno vajo.

Ker je zavetnik mesta Laško sv. Martin, smo izkoristili tudi ta praznik za naše veselo druženje. Naša predsednica Ljubica Pavlinc je odlična organizatorica in je poskrbela, da se je na martinovo, po pevski vaji, miza v ŠMOCL-u šibila od dobrot.

PRAZNIČNO PEVSKO DRUŽENJE

December je čas veselja, lučk in druženja. Ker se Vodomke rade družimo, smo želele realizirati našo idejo o druženju laških zborov v starem mestnem jedru Laškega. Že smo hitele pisati vabilo vsem zborom in odzivi so bili navdušujoči.

Na ponedeljkov večer, 19. decembra, se je tako na Aškerčevem trgu zbrala pisana družina pevcev iz celotne občine: VS Vodomke, MoPZ Laško, MePZ Koral, MePZ DU Laško, MoPZ KD Miklavž, ŽePZ Laško, MePZ Jesen, učiteljski zbor OŠ Laško Primus, učiteljski zbor OŠ Rimske Toplice, cerkveni PZ Šentrupert, manjkali niso niti Ljudski

pevci Šentlenartčani in Rimski ljudski pevci in godci.

Aškerčev trg je v soju lučk in naših glasov za kratek čas oživel. Pevci smo se obdarili kar z „drvami“, si zakurili kurišče in se ob njem prijetno gredli. Rdeča nit druženja je bila sklenjena, ko smo skupaj zapeli slovenske napeve, kot so Zvezde na nebu, Snežna noč, Silvestrski poljub in še kaj je bilo slišati ...

Projekt je podprl tudi JSKD, izpostava Laško, ki nas je pogostil s toplim čajem. Hvala Občini Laško, da podpira ljubiteljsko kulturo, hvala vsem zborom za super pevsko druženje in Damjanu Knezu, ki je poskrbel, da smo imeli čarobno kurišče.

Posebna pa je bila vikend vaja, 19. novembra v Gostilni Bezgovšek. Bilo je naporno. Intenzivno smo delali od jutra do poznega popoldneva. Vaje po posameznih glasovih so bile težke, vendar so se nam zelo obrestovale. Zelo dobri pa so bili tudi dunajski zrezki. Ugotavljali smo, da je s polnimi želodci težko peti, vendar je vaja kljub vsemu uspela.

Leto 2022 smo zaključili v Gostišču Čater, kjer smo se zabavali do jutranjih ur. Za dobro voljo smo poskrbeli člani sami, ki imamo poleg petja še veliko drugih skritih talentov. Obiskal nas je ansambel, ki je zaigral za ples, z navdušenjem pa smo gledali tudi humorističen nastop Helene Blagne.

Pevci Mešanega pevskega zbora Jesen Laško smo veseli, prijetni, sočutni in dobri ljudje. V letu 2022 je bilo v zboru 24 članov, ki bolj ali manj redno hodijo na vaje, ki jih imamo vsak petek ob 17.30 v Hiši generacij v Laškem. Število članov se v zadnjem obdobju povečuje, saj dober glas seže v deveto vas. Po vsaki vaji vedno še malo posedimo, kakšno rečemo, se podružimo in tudi kaj dobrega pojemo.

Vabimo vas, da se nam pridružite, saj pri nas je delavno in tudi veselo. Za informacije o zboru lahko pokličete predsednico na telefonsko številko 070 732 717, oglasila se bo Ljubica.

Majda Zavšek Urbančič

DRAGE POJOČE VODOMKE, sedanje!

Vam smo hvaležne VODOMKE nekdanje. Zato zazvene so pesmi naše tedanje, v Muzeju Laško, 23. 12. 2022.

J. S.

Foto: Maja Skrbinek

Za vse zборе, ki se tokrat niste opogumili, ali ste bili drugače odsotni, vas vabimo že vnaprej. Vodomke se bomo potrudile, da bo tovrstno pevsko druženje tradicionalno in že kujemo načrte za decembrsko Pevsko druženje 2023.

VS Vodomke, Sandra Pavlin

LJUBEZEN DO SAMEGA SEBE JE PRAVA POT DO ZDRAVJA

O tem je pisala Louise Lynn Hay v več knjigah za samopomoč. V sebi imaš moč, da si ustvariš življenje, ki ga boš imel rad. Življenje se ne zgodi tebi, ampak zate.

Redno ukvarjanje s telesno aktivnostjo nam daje več energije, izboljša se počutje in s tem zmanjša utrujenost. Gibanje naši možgani in živčni sistem razumejo, izboljša se spomin. Tudi dihanje je gibanje pa ga vse prevečkrat pojmuje kot samoumevno in vendar nam omogoča življenje. Vsak od nas ima po zgradbi enak skelet in približno enako število mišic. Med seboj pa se razlikujemo po naših preteklih izkušnjah, zapisanih v našem telesu oziroma v naših možganih, po katerih deluje tudi naš živčni sistem. Moshe Feldenkrais (1904-1984) je trdil, da so naši možgani veliko bolj učinkoviti, kot so dognali do časa njegovega življenja. Nevroplastičnost je lastnost možganov, ki omogoča, da spremenimo strukturo in funkcijo zaradi določenih miselnih procesov, ali aktivnosti. Vsaka naša zavestna akcija ima moč, da spremeni naše možgane, če smo stari ali mladi, zdravi ali z omejitvami. Vsi imamo sposobnost, da se učimo, in učenje preko gibanja je najlažje, otipljivo in prijetno.

Slovenski učitelji metode Feldenkrais so nas oktobra lani že drugo leto zapovrstjo povabili na dan odprtih vrat v Ljubljani in preko spleta. Izvajali smo skupinske lekcije certificiranih učiteljev Feldenkrais metode, v Ljubljani pa so lahko udeleženci izkoristili individualno obravnavo funkcionalne integracije. Do sedaj so se učitelji izobraževali v Ameriki, Franciji, Italiji in največ na Dunaju. Aprila se v Ljubljani pričinja mednarodno štiriletno Feldenkrais izobraževanje

z mednarodno izkušenimi učitelji, katerim pomagajo asistenti.

SVOBODNA RAMENA IN VRAT

Ležimo na hrbtu in se sprehodimo po telesu, kjer se dotikamo tal. Kako ležijo medenica, hrbtenica, lopatici? Je ena rama višja od druge, s katerim delom se glava dotika tal? Kakšen lok opisuje glava pri enostavnem obračanju? Do tam, kjer nam je ugodno in enostavno. Opazujemo dihanje, ki premika naše telo.

Vajo izvajamo s pokrčenimi nogami, ko so stopala na podlagi in kolena naražena za širino kolkov, da nogi stojita sproščeno in brez napora. Odpiramo in zapiramo usta in opazujemo odmev v vratu. Z rokami se primemo za lase nad točko, kjer se glava dotika tal, in jo rahlo potegnemo stran od nog ob istočasnem pritisku stopal ob tla.

- Počasi **podrsamo** (ne obračamo ali zakotalimo) z glavo, v **desno proti rami in na sredino**. Odkloni vratu so majhni, počasni, dovolj je le nekaj ponovitev, pogled je ves čas usmerjen proti stropu. Stranski upogib po počitku naredimo še v levo stran in primerjamo oba giba.
- Z **glavo podrsamo v desno**, jo pustimo **nagnjeno, ramo približamo desnemu ušesu** in jo oddaljimo. **Roka podrsa** po tleh. Vdihnemo, ko ramo približamo, in izdihnemo, ko jo oddaljimo. Naredimo nekaj ponovitev in zamenjamo vdih, ko ramo oddaljimo, in izdih, ko ramo približamo. Se ustavimo, počivamo.

- Nato je **desna roka približana desnemu ušesu** in v tem položaju **naredimo stranski upogib v desno** in na sredino. Opazujemo, kaj se dogaja v vretencih blizu lobanje.
- Z glavo **podrsamo** po podlagi, da **uho približamo desni rami**, se ustavimo in desno **ramo dvigamo** proti stropu in sprostimo na podlago. Usta in jezik sta sproščena. Po počitku gib ponovimo še v drugo stran.
- Prejšnji vaji dodamo **požiranje slin**, ko ramo dvigamo. Vajo z vmesnim počitkom naredimo v obe smeri. Opazujemo položaj telesa, ali lopatici ležita drugače na podlagi.
- Nekajkrat dvignemo ramo proti stropu in pustimo, da jo gravitacija vrne v prvotni položaj. Nato **desno ramo dvignemo proti stropu**, medtem ko **levo ramo** rahlo pritisnemo **proti tlu**. Po nekaj ponovitvah in počitku skladno z gibom **obračamo glavo v levo** stran in na sredino. Počitek. Ob istočasnem gibanju obeh ramen obrnemo glavo še v **desno**. Se ustavimo na sredini in dovolimo živčnemu sistemu, da procesira naše delo. Podpremo ga z globokim vdihom. Odpremo in zapremo usta. Primemo se za zgornji del glave in kot na začetku lase rahlo potegnemo stran od nog ob istočasnem pritisku stopal ob tla. Nogi stegnemo in se v lastnem ritmu obrnemo na bok, vstanemo in se postavimo na trda tla, opazujemo telo in se razhodimo.

Vsekakor je vaje lažje izvajati pod živim vodstvom in navodilih, kot jih napisati. ATM lekcije (AwarenessThroughMovement - ozaveščanje skozi gib) dejansko niso vaje, temveč navodila, ki nas popeljejo v počasno gibanje z zavedanjem, ostati v razponu gibov, ki so udobni in brez bolečin. Moshe Feldenkrais (1904-1984), dr. fizike, inženir in znanstvenik je rekel: »Premikamo se po naši dojemani samopodobi«.

Majda Anžin, fizioterapevtka

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

zaključili z vsemi akcijami preteklega leta. Na akcijah in na transfuzijskih oddelkih je kri skupaj darovalo 963 krvodajalcev, kar je šestnajst več v primerjavi z letom poprej. Za darovano kri se vsem

Krvodajalske akcije bodo že v februarju in marcu

Z decembrskima krvodajalskima akcijama v Thermani Laško, na katerih je skupaj sodelovalo 119 krvodajalcev, smo

krvodajalcem iskreno zahvaljujemo, prav tako se zahvaljujemo vsem gostiteljem.

Pri Območnem združenju Rdečega križa Laško-Radeče smo že konec leta v sodelovanju s Transfuzijskim centrom Splošne bolnišnice Celje, Zavodom RS za transfuzijsko medicino in Rdečim križem Slovenije pripravili in uskladili predlog krvodajalskih akcij za letošnje leto. Tudi letos bomo organizirali devet krvodajalskih akcij v Laškem, Šentrupertu, Rečici, Rimskih Toplicah in Radečah.

Prva akcija bo v sredo, 15. februarja, v Domu pihalnega orkestra Radeče. V laški občini pa bosta krvodajalski akciji najprej v **Rimskih Toplicah, na tamkajšnji Osnovni šoli Antona Aškerc**

ca, in sicer v četrtek, 9. marca, od 7. do 10. ure, v četrtek, 30. marca, pa še v Pivovarni Laško, prav tako med 7. in 10. uro.

Vsi krvodajalci bodo prejeli pisno povabilo in podrobnejša navodila, sicer pa še vedno veljajo preventivni ukrepi za preprečevanje okužbe, prav tako pa se mora vsak, ki na eni od omenjenih akcij želi darovati kri, predhodno prijaviti na Transfuzijskem centru Splošne bolnišnice Celje, na številko: 03-423-35-97. Vsi občani in naši zvesti krvodajalci ste tudi letos prijazno vabljeni k sodelovanju in darovanju krvi.

Novoletne praznike so nam znova polepšale donacije in dobrodelne akcije

Konec leta so nas z donacijo najprej lepo presenetili iz stranke SD - Socialni demokrati Laško, ki so za tri družine namenili vsaki po 200 evrov finančne pomoči v obliki plačila položnic in stroškov. Prav tako so nam donacijo, namesto nakupa novoletnih voščilnic, namenili na Občini Laško, kjer so se odločili, da bodo dvema družinama podarili, prav tako vsaki po dvesto evrov.

V Radečah pa so v okviru Mladega foruma SD izpeljali dobrodelno akcijo »Rudolfov pomočnik«, iz katere so oblikovali 86 daril za otroke od 2. do 14. leta starosti. Pri tem smo jim pomagali s seznamom upravičencev.

Vse družine, ki so prejele pomoč, so bile zanjo zelo hvaležne in verjamemo, da smo jim polepšali praznične dni, enim, da so bili na toplem, ker smo jim plačali drva, drugim, da smo jim poravnali stroške elektrike itd. Socialnim demokratom Laško in Občini Laško v imenu vseh prejemnikov njihove donacije iskrena hvala.

Z obiski in pozornostmi do jubilarov bomo nadaljevali tudi v letošnjem letu

Letos mineva že 28 let, odkar smo pri Rdečem križu organizirano pričeli izkazovati posebno čast in pozornost našim jubilarom, vsem občanom, ki v tekočem letu praznujejo svoj 90. jubilej in še višje okrogle obletnice. K sodelovanju smo že takrat privabili župana občine, predsednike krajevnih skupnosti in predstavnike društev, katerih člani so in po predhodnem dogovoru z domačimi pričeli z obiski. Tako smo uspešno, lepo in v veliko veselje ter hvaležnost slavlencev to počeli vse do danes. Vmes nam je korona tovrstne aktivnosti malce zaustavila, v drugi polovici lanskega leta in z letošnjim letom pa lepo in hvalevredno nalogo nadaljujemo. Predstavili smo jo tudi novemu županu Marku Šanteju in obljubil nam je, da bo pri tem projektu z veseljem sodeloval z nami, prav tako pa tudi vsi ostali.

Tako kot lani smo tudi letos našli kar 31 občanov laške občine, ki so že in bodo še imeli 90 let in ki jim želimo izkazati pozornost. Imamo pa tudi eno občanko, ki bo stara 102 leti in eno občanko, drugo najstarejšo, ki bo imela 99 let. Ker pokrivalo tudi radeško območje bomo obiske oz. pozornosti do njihovih občanov izkazali tudi njim. Pri njih imamo letos 7 občanov, ki bodo dopolnili 90 let, eno občanko, ki bo prav tako imela 102 leti in celo enega občana, ki bo dopolnil 99 let.

Ker je nekaj slavlencev že bilo tudi v letošnjem letu, smo pozornost v obliki telegramskega voščila namenili dvema občankama, in sicer Antoniji Krajnc iz Čedejeve ulice in Francu Pintarju iz Lokavca pri Rimskih Toplicah, obiska pa smo opravili pri Erni Kosmačin iz Lahovega Grabna pri Jurkloštru in pri Marici Lesjak iz Spodnje Rečice. Drugi dan novega leta je praznoval tudi Jože Nežmah iz Udmata, ki mu bomo pozornost izkazali ob njegovem godu. Konec lanskega leta smo skupaj s Krajevno

organizacijo Rdečega križa Rimske Toplice pozornost namenili tudi Martini Fantinato iz Zdraviliške ceste v Rimskih Toplicah, vsem za 90. rojstni dan.

ERNA KOSMAČIN IZ LAHOVEGA GRABNA, ki je še polna življenja, nam je prišla tako rekoč naproti, saj smo jo po dogovoru z njenimi domačimi obiskali oz. presenetili ob družinskem praznovanju v Marija Gradcu. Prvič v tej vlogi, je prijetno dolžnost lepo opravil župan Marko Šantej, pridružili pa so se mu tudi predsednik Krajevne skupnosti Jurklošter Gregor Stopinšek, predsednik Društva upokojencev Željko Grofelnik, podpredsednik Rdečega križa Ivan Klavžar in sekretar Vlado Marot. Erna je bila našega obiska zelo vesela, se zanj večkrat zahvalila, saj zaradi skromnosti ni pričakovala takšne časti in pozornosti. Povedala nam je nekaj preprostih in duhovitih misli. Kako tudi ne, saj je bila vedno rada v veseli družbi, s prijetnimi ljudmi, več kot 40 let je prepevala v zboru in tudi na koru, sicer pa si še kljub letom veliko postori sama. Za veselje in družbo ima še vedno v hlevu telico, rada gleda televizijo, tudi veliko bere in skupaj s hčerkami, zeti in vnuki živahno preživlja jesen svojega življenja.

Slavljenka Erna v družbi s hčerkami in gosti iz občine ter domačega kraja.

MARICA LESJAK IZ SPODNJE REČICE je predzadnji dan januarja prav tako prestopila prag 90. let, na svečnico, 2. februarja pa tudi god. Zadnjih osem let živi v Domu starejših Laško. Le kdo je ne pozna. Marice, tiste kranceljpinarice, ki je več kot tri desetletja bila prisotna na marsikaterem dogodku v domači okolici, spoznali pa so jo tudi številni v drugih krajih po Sloveniji in tujini. Poleg čudovitih rožic iz krep papirja je Marica znala s svojim

Marici Lesjak smo »ofirali« in od nje prejeli vsak drobcen šopek za spomin.

šarmom privabiti številne k svoji stojnici. Njeno aktivnost pa je izkazovala tudi z delovanjem v številnih društvih, zato je za nje bogato, ustvarjalno življenjsko pot, ki ni bila sicer enostavna in lahka, prejela številna priznanja in zahvale. Marica se kljub zdravju, ki ji hoče nagajati, ne da. Še vedno je vesela, nasmejana, zgovorna sopotnica in ustvarjalna. Priprave na praznovanje so se pri njej pričele takoj po novem letu, ko se je odločila, da bo za vsakega, ki ji bo voščil naredila drobcen šopek za zahvalo. In bilo jih je kar 170, kar je resnični odraz njene ustvarjalnosti, priljubljenosti in veselja pri ljudeh. V teh dneh so ji voščili številni. Mi smo ji prišli voščiti kot ofirovci, kot nekdanji, na dan pred njenim godom v družbi z Ofirovci in koledniki iz Laškega, županom Markom Šantejem, podpredsednikom Krajevne skupnosti Rečica Ivanom Kušerjem in predsedniki Društva upokojencev Rečica Jožetom Kotnikom, Društva invalidov Laško Viktorjem Korunom, Združenjem borcev Rečica Edijem Lahom, Rdečega križa Rečica Marijo Šmauc in sekretarjem Vladom Marotom. Pridružila se nam je tudi Lojzka Štraus iz DI Laško, ki je bila njena dolgoletna soustvarjalnica izdelovanja rožic in prva sosedka v Spodnji Rečici ter predstavniki Doma starejših Laško.

Tečaji in izpiti iz prve pomoči za bodoče voznike

Pri Območnem združenju Rdečega križa Laško-Radeče izvajamo različne programe usposabljanj v prvi pomoči. Najpogostejši program je tečaj prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil, ostali pa so še 8-urno usposabljanje iz prve pomoči za zaposlene na delovnem mestu, usposabljanje za bolničarje

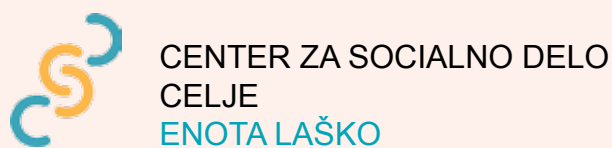
prve pomoči, dveurno usposabljanje Temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja in še vrsta drugih programov za pridobivanje znanja in veščin prve pomoči.

Posebej velja povabilo vsem, ki imate namen opravljati vozniški izpit in zanj med drugim potrebujete tudi prvo pomoč. Vabimo vas, da se prijavite na tečaj in izpit pri nas. Tečaj razpišemo vsakič, ko se prijavi minimalno 8 kandidatov. Prijavite se lahko osebno na našem sedežu, v času uradnih ur, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 12. ure, ob sredah tudi od 14.00 do 15.30, ali po telefonu na številki: 734-34-60 ali 041-736-166, lahko pa tudi na e- naslov: rdecikriz.lasko@siol.net. Vsem članicam in članom Rdečega križa, krvodajalcem ter vsem, ki ste sodelovali na tekmovanjih ekip prve pomoči v osnovnih šolah laške in radeške občine omogočimo dvajset odstotni popust. Po prijavi ste o datumu in uri izpita obveščeni pisno, za kvalitetno izvedbo tečajev in izpitov pa se trudimo skupaj z našimi licenciranimi predavatelji prve pomoči.

Vlado Marot

Slušatelji na tečaju prve pomoči imajo za dodatno pridobivanje znanja poseben priročnik Rdečega križa Slovenije.

»Družina je kompas, ki nas vodi. Je navdih, s pomočjo katerega lahko dosežemo višave, in je naše udobje, ko tu in tam omahnemo.«

(Brad Henry)

REJNIŠTVO

Strokovni delavci Centra za socialno delo skozi vse leto vstopamo v družine z namenom opolnomočenja in podpore. Pomagamo odpravljati stiske in urejati odnose znotraj nje. Trudimo se, da bi starše opremili s primernimi vzgojnimi metodami, jim svetujemo, kako naj se odzivajo na potrebe otroka, da bi le-ti odraščali v varnem okolju. To pomeni, da bi starši znali za otroka vzpostaviti takšne pogoje in odnose znotraj nje same, z lastno močjo, da bi lahko otrok na vseh razvojnih področjih rasel in krepil svoje potenciale.

V nekaterih družinah starši tega ne znajo in ne zmorejo. Žal so sami tako šibko opremljeni in nosijo toliko nepredelanih travm iz svojih primarnih družin, da niso sposobni otroka začititi, ga videti in ljubiti v njegovi biti. Če kdo, potem si otroci zaslužijo in imajo pravico do mirnega, srečnega in predvsem varnega otroštva. Otroku, ki odrašča v ne-varnem okolju, okolju zlorab in zanemarjanj, razvije ogromno načinov obrambe, s katerimi lahko čustveno in telesno preživi. Če otrok odrašča v ne-varnem okolju bo vso energijo in moč usmeril v to, da se bo zaščitil. Otroku obramba omogoča, da lahko preživi, žal pa

sočasno onemogoča celosten telesni in čustveni razvoj. Posledice so vidne na otrokovem duševnem zdravju. Veliko otrok ima težave z varno navezanostjo, saj je s svojimi straši niso vzpostavili. V takšnih situacijah je naloga državnih institucij, da otroka zaščitijo.

Otrok prinese v rejniško družino stisko odtujitve od svoje biološke družine, žalovanja in strahu, stopa v zanj povsem »novi svet«. V rejniški družini namreč velja čisto nova dinamika, novi odnosi, nova struktura življenja, na katero se mora otrok uglasiti. Zelo težka naloga ... Otroku prihaja v rejniško družino s svojimi občutki, s seboj prinaša svoje matično družinsko deblo za generacije nazaj. V rejniški družini otrok najprej potrebuje varnost. Ko mu bo le-te nudene dovolj, se bo lahko sprostil in bo odprt za več pozitivnih izkušenj. Varnost se vzpostavi z določenim zunanjim okvirjem, s strukturo, ki ga sestavljata red in nadzor. Le na takšen način bo otrok lahko razvil svoje sposobnosti in potenciale. Pomembno je, da so rejniki obenem sočutni, obenem pa v sebi trdni, saj le na takšen način zmorejo otrokom postaviti jasne in ustrezne meje. To je velikokrat najtežje, obenem pa najbolj potrebno.

S prihodom v rejniško družino se spremeni celotna družinska dinamika v rejniški družini. V zadnjih letih prihajajo v rejniške družine otroci z globokimi ranami, bolečinami in travmami. Naloga rejnikov pa je, da te občutke in čutenja otrokom pomagajo uravnati in da se hkrati zavedajo, da so burni odzivi otrok izključno njihovi, ob tem pa so rejniški straši sočutni in senzitivni.

Naloga centra za socialno delo je, da vedno znova preverja, v kakšnih okoliščinah živi otrok in se je dolžan odzvati, v kolikor so otrokovo življenje, zdravje in razvoj ogroženi. Otrokova korist je namreč temeljno vodilo Družinskega zakonika in družinskega prava nasploh. Zato je treba vselej, pa čeprav na škodo otrokovih staršev, postaviti na prvo mesto otroka in če

terjajo okoliščine, otroka zavarovati tudi z odvzemom lastnim staršem in poiskati ustrežne namestitve zanj zunaj matične družine. Ena od možnosti je namestitev otroka v rejniško družino, zato je zelo pomembno, da ima center za socialno delo na voljo več prostih rejniških družin z različnimi kompetencami.

Trenutno je pred nami izziv zagotavljanja zadostnega števila rejniških družin za prihodnost. Ta institut želimo ohraniti in ga nadgrajevati, zato vabimo k sodelovanju vse tiste, ki bi želeli v svoj dom sprejeti otroka ali mladostnika, ki začasno ne more živeti pri svoji matični družini, z njegovo izkušnjo in zgodbo, ki bi bili pripravljeni poskrbeti zanj, mu nuditi varnost, toplino in ljubezen in z njim vztrajati tudi v najtežjih trenutkih.

Razumemo, da gre za pomembno življenjsko odločitev, ki mora vedno dozoreti v srcih vseh članov družine. Verjamejo pa, da navkljub trenutnemu duhu časa obstajajo družine in posamezniki, v katerih se oglašajo misel in želja skrbeti, vzgajati in pomagati otroku, za katerega matična družina ne more poskrbeti.

Vse tiste, ki bi zmogli opravljati poslanstvo rejništva vabimo, da nas obiščete na Centru za socialno delo Celje, enota Laško, kjer boste prejeli več informacij o izvajanju rejniške dejavnosti.

Dovolite, da se na koncu prispevka zahvalimo vsem rejniškim staršem, ki ste odprli vrata svojega doma otrokom in mladostnikom, ki iz različnih razlogov ne morejo živeti v svojih družinah. Rejniški starši ste lahko odrešitelji transgeneracijskega prenosa nefunkcionalnih odnosov in občutij, saj s svojim zgledom in ravnanjem pokažete, da so odnosi lahko nekaj lepega. Rejniški straši s svojo nesebično ljubeznijo pomagajo otrokom in mladostnikom, katerim je življenje naložilo različna bremena, bolečine in stiske. Več kot ponosni smo lahko na vaš prispevek k sooblikovanju zdrave družbe.

*Karmen Koprivc Grajžl, univ. dipl. soc. del.,
višja svetovalka
(CSD Celje, enota Laško)*

Moja zgodba

Že večkrat so me prosili naj kaj napišem o rejništvu ...

Rejnica sem že 24 let in v najini družini je dom dobilo sedem otrok.

Kot mlad par sva si s partnerjem želela otroke, pa nisem in nisem zanosila. Po vseh operacijah sva bila z možem predvsem čustveno »sesuta«. Odločila sva se za posvojitev. Vendar otrok ni bilo ... Na Centru za socialno delo so nama takrat predstavili rejništvo. Ker sva odprta človeka in človeka, ki sta v svoji mladosti izkusila tudi veliko slabih in težkih stvari, sva se podala v te »vode«.

Pri prvem in drugem otroku sva bila oba še v službi, potem pa sem postala poklicna rejnica.

Meni je ta poklic pisan na kožo, saj mi je delati z otroki užitek. Z otroki prihajajo tudi njihovi starši, ponekod tudi razširjene družine. In delo se takrat resnično začne. Midva z možem smatrava, da so otrokove korenine za razvoj zdrave osebnosti posameznika zelo pomembne, pa tudi, če so oškodovane. Zakaj so oškodovane ... Največkrat zato, ker so bile teptane. Ker so jih dan na dan zalivale solze. To obdobje zahtevnega sodelovanja s starši traja po mojih izkušnjah od dveh do treh let po namestitvi otroka v rejništvo. Starši vidijo samo to, da si jim vzela otroka. Redko ali nikoli pa ne priznajo, da so morda oni tisti, ki so odgovorni za nastalo situacijo. Ko se odprejo, ko spoznaš njihove zgodbe, ko slišiš, kako ni bilo nikogar, ki bi jim pomagal in ko jih sprejmeš, se tudi otroci prično odzivati drugače. Čutijo, da so na varnem in vendar v stiku s koreninami. Seveda to ne gre v primerih, ko so otroci žrtve hudih zlorab. Takrat je dolžnost rejnikov, da otroka zaščitijo in mu s pogovori, ljubeznijo, čustveno toplino in strpnostjo pomagajo, da se usposobi za samostojno življenje in delo.

Najbolj pa mi je težko, ker vsako leto potrebuje pomoč vedno več otrok, nas rejnikov pa je vedno manj. To me ne čudi, saj se o tem poslanstvu na splošno v družbi govori na negativen način, češ, da smo rejniki »grabežljivci«, ki se jim gre samo za denar, o tem, da iz »naših« otrok tako in tako nič ne bo.

Vedno znova pa rejniške družine dokazujemo, da temu ni tako in da »naši« otroci iz neobrušenih diamantov skozi leta postajajo briljanti. Ko vidiš, kako jim gre dobro, kako postajajo uspešni, kako skrbni so s svojimi družinami, veš, da si zmagovalec.

Za konec pa ... Apeliram na vse tiste, ki še razmišljate v tej smeri pa imate pomisleke, bodisi zaradi strahov pred starši, ali pa zaradi strahu, če boste zmogli skrbeti za otroka, ki v prvih letih po namestitvi vnesejo, kljub radosti, tudi veliko nemira v življenju rejniških družin - PREMAGAJTE STRAH IN ODPRITE OTROKU SVOJ DOM IN SRCE.

Rejnica Darka

SKUPINA za STARŠE

Dragi starši,

lani smo skupaj spregovorili o temah najstništva, zasvojenosti, izgorelosti pri otrocih, njihovi motivaciji, medsebojnih odnosih in žalovanju. Zahvaljujemo se vam za vaše sodelovanje na naših srečanjih in prispevek k nadaljnji vsebini. V zaključni evalvaciji ste tudi izrazili željo, da se ponovno srečujemo v živo.

Skupine za starše v letu 2023 načrtujemo v živo in v sodelovanju z Osnovno šolo Primoža Trubarja Laško, saj bodo izvedene v prostorih podružnične šole Debno. Organiziranih bo pet predavanj s predavatelji, ki bodo s starši spregovorili o pomembnih in aktualnih temah, ki so bile izpostavljene in predla-

gane s strani vas, staršev. Seznam predavateljev z vsebino in datumom predavanj bo objavljen na spletni strani Osnovne šole Primoža Trubarja Laško.

Srečanja bodo potekala enkrat mesečno, v naslednjih mesecih: marec, april, maj, oktober, november in december in so brezplačna.

V primeru dodatnih vprašanj smo dosegljivi na naših kontaktnih številkah in elektronskih naslovih. Več informacij pa lahko najdete tudi na spletni strani: <https://www.csd-slovenije.si/csd-celje/enota-lasko/>.

Veselim se ponovnega srečanja v živo in vaših željah po nadgrajevanju znanja in starševskih veščin!

*Noben poljub, ki ga daš otroku, ni izgubljen,
ne izraz veselja, ne dotik v pomiritev,
nobena pesem, nobena zgodba o čudesih.
Vse to se bo zlilo v tisto, kar bo postal.*

(Pam Brown)

OBVESTILO O SPREMENBI IZVAJALCA STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Obveščamo vas, da je prišlo pri izvajanju socialno varstvene storitve pomoči družini na domu v občini Laško do spremembe.

S 1. 1. 2023 je pomoč na domu za občino Laško prevzel Zavod za socialno oskrbo Pristan iz Vipave, kateremu je Občina Laško podelila koncesijo.

Storitev se še naprej izvaja na enak način kot do sedaj. Obiskovale vas bodo iste oskrbovalke, ob istih terminih, z enakim obsegom dela in tudi za isto ceno.

V kolikor potrebujete našo storitev, nas lahko pokličete na že prav tako poznano telefonsko številko 041 415 021.

Tako kot do sedaj vam nudimo pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih (slačenje umivanje, oblačenje), gospodinjsko pomoč (prinašanje enega pripravljenega obroka hrane, nabava živil, osnovno čiščenje bivalnih prostorov, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (vzpostavljane socialne mreže, sprehodi, spremljanje upravičenca pri nujnih obveznostih itd.).

V kolikor potrebuje našo pomoč, ali pa se vam samo zdi, da bi morda tudi vi lahko imeli kaj od naštetega, nas pokličite, z veseljem se vam odzovemo in z vami preučimo možnosti izvajanja storitve pomoči na domu.

Darja Trupi,
koordinatorka PND Pristan

HIŠA GENERACIJ LAŠKO SKOZI ŠTEVILKE MINULEGA LETA 2022

V letu 2022 smo v Hiši generacij Laško pripravili 588 aktivnosti in zabeležili 5.586 obiskov.

Med aktivnosti preteklega leta izpostavljamo:

- zimske, poletne ter jesenske delavnice, ki so s strani otrok dobro obiskane; pri poletnih delavnicah smo bili tematsko usmerjeni v spoznavanje domače občine in smo sodelovali s Pivovarno Laško, Čebelarškim društvom Laško, Kartuzijo Jurklošter in Muzejem Laško,
- brežino Hiše generacij Laško, ki je postala prostor komunikacije s širšo javnostjo, tako smo marca postavili Cvetoči vrt poezije, kjer smo razstavljali pesmi ljubiteljskih pesnikov, septembra smo, poleg brežine, razstavljali še pred DS Laško in pri igralih v parku Laško pomembne informacije o demenci in osebne izkušnje v obliki proze ter pesmi oseb z izkušnjo demence, v adventu pa je na brežini kraljeval velik adventni venec, smrečice in snežaki ter **Božičkov nabiralnik** kamor so lahko mimoidoči oddali pismo, mi pa smo jim do 25. 12. odpisali, vsakemu osebno ter priložili še darilo (čaj in obesek, ki so ga sami dokončali in se je, zaradi skrčljive folije spremenil v kompakten izdelek),
- v septembru pripravljena dva sprehoda, kjer ni šlo za fizično aktivnost, ampak za ozaveščanje širše javnosti: o medgeneracijskem sodelovanju in pomoči - **1. medgeneracijski sprehod**, kjer smo sodelovali z DS Laško, OŠ PT Laško in Vrtcem Laško ter smo posodili svoje noge tistim, ki so na vozičku, da smo se sprehodili in se medsebojno družili ter o demenci - **6. sprehod za spomin**, kjer smo sodelovali z ZD Laško in z DS Laško,
- dve sobotno-popoldanski srečanja (pravljica in barvanje kamenčkov prijaznosti ter kino, kjer so se družili otroci in starši; za njih smo nato pripravili še **lutkovno predstavo v decembru**,
- štiri adventne pekarne; 4 torki popoldan so bili namenjeni peki piškotov, kvašenega testa, medenjakov, kruha z drožmi,
- sodelovanje z OŠ Primoža Trubarja Laško tudi v obliki ustvarjalnih delavnic, katere smo izvedli samo za njih v dvorani Hiše generacij Laško,
- ponovno druženje z najmlajšimi Vrtca Laško v obliki srečanja, kjer ustvarjamo, se igramo ipd.,
- 17 let Hiše generacij Laško s kulturno prireditvijo,

- sodelovanje v Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov - z delavnicami in z razstavo,
- ozaveščanje širše javnosti o demenci preko člankov v občinskem biltenu in v oddaji Dobro jutro na VTV-ju,
- našo celoletno pomoč pri uporabi računalnika in pametnega telefona,
- nudenje individualnega pogovora, osebno ali preko telefona, ljudem, ki so se soočali z različnimi stiskami.

Pripravili smo **415 ustvarjalnih delavnic**, ki so se praviloma odvijale v dopoldanskem času od ponedeljka do petka med 9. in 11. uro. Med ustvarjalne delavnice smo prišli tudi:

- klekljarsko skupino CSHG Laško - KITICE, ki se je v letu 2022 sestajala vsak torek in vsako sredo (julija in avgusta samo ob sredah) med 7. in 9. uro,
- NORDIJSKO HOJO, ki se je izvajala vsako sredo med 16. in 17. uro,
- TELOVADBO, ki je potekala ob četrtkih v dveh skupinah med 17.30 in 19.45,
- medgeneracijsko skupino za kakovostno starost (druženje, trening spomina) - ZVONČKE, ki se je srečevala vsako sredo med 15. in 17. uro,
- VRTEC NA OBISKU - druženje s prostovoljkami in skupino Čebelice iz Vrtca Laško,
- JOGO, ki se je odvijala ob torkih ob 9. uri,
- BREZPLAČNO INDIVIDUALNO PRAVNO SVETOVANJE - vsak prvi ponedeljek v mesecu, po predhodni prijavi in določitvi urnega termina,
- PLESNI VRTEC - v organizaciji naše prostovoljke Sabine Videc in v izvedbi Sare Bogatin; otroci, stari med 4 in 5 let uživajo 1x/teden v enournem druženju in učenju plesa,
- OZARO - skupino za osebe s težavami v duševnem zdravju.

Izvedli smo **8 predavanj**, **7 prireditev**, **4 tečaje**, **nudili prostor za 5 razstav ter zabeležili 101 posebni dogodek** ter nudili prostor drugim skupinam, organizacijam, društvom za izvedbo njihove aktivnosti, saj od samega začetka verjamemo v moč sodelovanja in medsebojnega povezovanja.

Ponosni smo, da smo v kraju prepoznani kot tisti, ki govorijo, spodbujajo in negujejo PROSTOVOLJSTVO v občini Laško. V Hiši generacij smo v preteklem letu z odprtimi rokami sprejeli 6 novih prostovoljcev, tako da smo jih ob koncu leta imeli 48. Glede na psihofizično kondicijo ter leta (povprečna starost naših prostovoljcev je bila 62 let, pri tem je najmlajši prostovoljec štel 22 let, najstarejša prostovoljka pa 80 let), spretnosti, znanje in čas, ki ga lahko darujejo prostovoljno drugim, so v preteklem letu opravili

2.704 prostovoljskih ur. Pri prostovoljstvu moramo izpostaviti v letu 2022 prostovoljko Jožico Rajh, ki je 23. 6. prejela priznanje na občinski proslavi ob dnevu državnosti Naj prostovoljec 2021 v kategoriji nad 60 let, za prostovoljsko delo na področju socialne dejavnosti, kulture in umetnosti.

V leto 2023 vstopamo z istim upanjem kot preteklo leto, da se bo razdalja med ljudmi pričela krajšati in da se v vseh nas naseli želja, ki je ne bo ogrožal strah pred okužbo, po navezovanju stikov med znanci in neznanci, med podobno mislečimi in tudi tistimi, ki nas s svojo drugačnostjo bogatijo in nam širijo obzorje našega lastnega vedenja.

Odprti smo za vse želje in predloge, ki jih bomo, skupaj z vašo pomočjo, poskusili realizirati, zato bomo hvaležni, če nam pišete na: center.starejsih@siol.net ali na Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško ali nas pokličete na: 051-436-240, 03-734-18-80.

*Petra Kolšek,
koordinatorka aktivnosti v Hiši generacij Laško*

KRATKA VABILA IZ HIŠE GENERACIJ LAŠKO:

*ZVONČKI - skrb za sive celice;

Vsako sredo med 15. in 17. uro se srečuje skupina za krepitev in ohranjanje spomina. Preko različnih aktivnosti se kot skupina povezujemo med seboj in krepimo naše sive celice ter se jih trudimo ohraniti aktivne.

*KLEKLJANJE

Vsako torek in vsako sredo med 7. in 9. uro se lahko preko celega leta pridružite ljubiteljskim klekljaricam - popolni začetniki in tudi tisti, ki že imate klekljarske spretnosti.

*UPORABA TELEFONA IN RAČUNALNIKA

Brezplačna pomoč pri uporabi vašega telefona ali računalnika. Pokličite na: 051-436-240 in se dogovorite za individualni termin srečanja.

*SLIŠIM TE

Če potrebujete nekoga, da vam prisluhne ali da z nekom poklepetate, je Hiša generacij Laško pravi naslov za vas. Pokličete nas lahko na 03-734-18-80 ali 051-436-240. Ne vemo in ne znamo vsega, imamo pa srce in ušesa za sočloveka.

*PROSTOVOLJSTVO

Preko celega leta sprejemamo posameznike vseh starosti, ki bi želeli delati z ljudmi - individualno ali skupinsko (vođenje pogovornih, ustvarjalnih, športnih skupin, individualno druženje v Hiši generacij ali na domu posameznika, pomoč in izvajanje različnih projektov, administrativna dela, pisanje prispevkov, člankov, pesmi, proze, izdelovanje plakatov ipd., aranžiranje notranjosti, ali zunanosti našega medgeneracijskega centra, pomoč preko interneta ...).

Informacije in prijava pri Petri Kolšek, strokovni sodelavki v programih CSD Celje –enoti Laško; koordinatorki aktivnosti v Hiši generacij Laško - 051-436-240 ali 03-734-18-80 ali pišite: center.starejsih@siol.net

PRAZNIČNO DOGAJANJE PLESNEGA VRTCA HIŠE GENERACIJ

Praznično dogajanje se je dotaknilo plesnega vrtca. Ne nismo vrteli samo LUČK in se sladkali. Hiša generacij nas je letos prijazno povabila na pestro dogajanje in smo z veseljem obiskovali prijazno hiško na bregu Savinje. Vabljeni smo bili na čisto vse praznične delavnice, a kaj ko mesec tako hitro zaokroži.

Rojstni dan Hiše generacij je bil tudi za nas zelo poseben. Prvič smo nastopili pred tako veliko množico, kjer razen staršev nismo poznali skoraj nikogar. Ampak mi smo neustrašni, saj smo si že ob koncu želeli novega vznemirjenja in ploskov.

Presenetile in navdušile so nas lutke, kjer smo se podali v Pravljичne prigode iz

gozda. Prišla je sobota, kjer smo za ceno eno risbice stiskali pesti, grizljali kokice in navijali, da bo Nodi rešil božič. No, mi vam ne povemo če ga je ... To morate ugotoviti sami. Vam pa povemo, da je Hiša Generacij dišala po sveže pečenih kokicah, pokala po šivih od našega obiska in navdušenja.

Ja, res smo bili pridni, zato nam je dobri mož pustil tudi drobna presenečenja.

V novem letu pa smo si obljubili – plesali, migali bomo kadarkoli nas pokliče glasba, smejali se bomo vsem dogodivščinam, ki nas čakajo in ustvarjali tople spomine. Delili bomo objeme, veselje in smeh. Te želje prinašamo tudi vam, naj vam napolnijo srca! Vse dobro!

Plesni vrtec s Sabino in Saro

ZA KULTURO NI NIKOLI PREPOZNO

8. februarja je slovenski kulturni praznik. Ob tem se v teh časih večkrat vprašamo: Kaj pa je kultura, kako jo doživljamo, kaj nam pomeni? Teoretično, v širšem pomenu besede je to gotovo prostor človekovega delovanja, ki predstavlja in poganja prav vse vidike našega življenja.

Otroci jo povezujejo z lepimi stvarmi: s petjem, plesom, risanjem, lepim obnašanjem, obiskom knjižnice in kulturnih prireditiv. Mladi jo doživljajo v šoli, v kulturnih institucijah in z lastnim kreativnim ustvarjanjem. Kroji njihovo dožemanje sebe in okolice,

posledično pa oblikuje tudi njihove življenjske nazore in vrednote.

Odrasli jo sprejemamo na podlagi svojih sposobnosti in interesov. V različnih obdobjih našega življenja, vsak po svojih zmožnostih in na svoj način. Dokler smo delovno aktivni, nam za to po navadi zmanjkuje časa, po upokojitvi pa ga imamo dovolj. Izkoristimo ga. Nikoli ni prepozno. Tudi v jeseni življenja lahko uresničujemo svoje sanje. Sami, ali z vključevanjem v različne dejavnosti, ki so nam na voljo. V Laškem nam to že 17 let omogoča Hiša generacij.

Vse generacije - mladi in starejši se tu na brezplačnih tečajih, krožkih, ustvarjalnih delavnicah, predavanjih, kulturnih priredi-

tvah, razstavah in športnih aktivnostih izobražujemo, povezuje-
mo in širimo svoja obzorja. Hiša generacij nam omogoča kvali-
tetno preživljanje prostega časa. Prostovoljci, večinoma starejši,
svoje znanje in izkušnje delimo s svojimi vrstniki in ga predajamo
mlajšim. Na ta način skupaj aktivno ustvarjamo nam, našim iz-

kušnjam in našemu življenju primerno in prijazno kulturo. Poi-
ščite nas, pregledajte programe dela, ki jih pripravljamo in se nam
pridružite. Ne bo vam žal.

Prostovoljka Hiše generacij Laško Jožica Novak

Pišete pesmi za svojo dušo?

Pošljite nam jih in bodite vrtnarji
CVETOČEGA VRTA POEZIJE

Hiša generacij Laško vas v mesecu,
ko praznujemo slovenski kulturni praznik,
vabi, da vse besede, ki ste jih oblikovali v kitice pesmi,
pošljete ali prinesete v Hišo generacij Laško,
Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško
(center.starejsih@siol.net), tako bomo 21. marca,
ko v svetu obeležujemo svetovni dan poezije,
znova zasadili Cvetoči vrt poezije ljubiteljskih pesnikov.
Vaše pesmi pričakujemo do 17. marca 2023.

**Pesmi bomo v družbi z glasbo prebirali
in predstavljali v sredo, 22. marca, ob 17. uri.**

*Hvala vam, da boste vrtnarili
skupaj s Hišo generacij Laško.*

Hiša generacij Laško vas vabi na ogled

SLIKARSKE RAZSTAVE POTI LIKOVNEGA DRUŠTVA LAŠKO, ki bo na ogled do 1. marca.

Akril in olje na platnih različnih formatov z različnimi
motivi in potmi v Laškem in okolici
skozi oči članov in članic Likovnega društva Laško.

1. ponedeljek v mesecu

(6. marec, 3. april, 8. maj, 5. junij 2023)

BREZPLAČNO INDIVIDUALNO PRAVNO SVETOVANJE

v Hiši generacij Laško (Savinjsko nabrežje 6).

**OBVEZNA predhodna PRIJAVA za termin!
03-734-18-80 oz. 051-436-240**

ROKAVČKI POMAGAVČKI V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

Rokavčki pomagavčki so ročno kvačkani ali pleteni izdelki, v
prvi vrsti namenjeni osebam z demenco. So živih pisanih barv, z
mnogimi dodatki in okraski (gumbi različnih oblik in velikosti,
pentlje, trakovi ...) s pomočjo katerih lahko preko senzorične
stimulacije čutil (vid, dotik) izboljšamo občutek ugodja, dobre-
ga počutja, lajšamo stres in bolečino. Medtem ko se rokavčkov
dotikajo, se osebe z demenco sprostijo, umirijo nemir v sebi, za-
poslijo svoje prste in tako ohranjajo fino motoriko prstov.

Za podarjene rokavčke se iskreno zahvaljujemo vsem prosto-
voljkam, ki so jih izdelale in seveda podjetju Huda volna z gos-
po Majo Štefančič Hribar na čelu, ki širi to dobrodelno akcijo.

*Marjeta Naglič, dipl. delovna terapevtka,
Dom starejših Laško*

Zahvala

Upokojeni zaposleni v družbi Thermana, nekdanjem Zdravilišču Laško, se upravi in zaposlenim v podjetju najlepše
zahvaljujemo za organizirano decembrskega druženja, kjer smo lahko po dolgem času spet poklepetali, obujali spomine,
uživali v kulinaricnem razvijanju in kulturnem programu, ki so ga zaposleni pripravili za nas. Bil je zelo lepo in hvala.

Upokojenci družbe Thermana, d. d.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LAŠKO

Aktivno leto 2022

V letu 2022 smo vstopili z negotovostjo, kaj se bo dogajalo z virusom in njegovimi posledicami. Oddahnili smo si, saj se je situacija kar dobro umirila. Večina naših članov je cepljenih in ni bilo hujših posledic zaradi covida.

Res smo veseli, da se lahko ponovno družimo in izražamo prijateljska občutja.

Izpeljali smo lahko skoraj vse aktivnosti, ki smo jih načrtovali. Osem pohodov, izlete (razen piknika na Rogli, ker je bilo slabo vreme), letovanje v Izoli, več kot 20 športnih tekmovanj, na katerih smo bili zelo uspešni. Na koncu pa še martinovanje in obiske starejših članov v prednovoletnem času. Posebej pa smo bili veseli, da smo lahko po dveh sušnih letih zopet, s soorganizatorji RK in KS laško, pripravili srečanje občanov 80+ iz KS Laško. To je vedno posebno doživetje, tako za občane kot za nas, organizatorje.

Hvaležni smo, da smo lahko del te zgodbe in upamo, da je ne bo več prekinil, kakšen virus.

Hvaležni smo tudi, da imamo Hišo generacij. V njej lahko naši člani zase najdejo mnogo primernih aktivnosti, ki se izvajajo skozi vse leto. Med izvajalci delujejo, kot prostovoljke tudi naše članice. Med njimi gospa Marija Kamenšek, ki je dobitnica občinskega priznanja za Najprostovoljko. Ponosni smo na vas, naše drage članice.

Seveda pa si želimo, tako kot vsa leta doslej, da bi se malce pomladili in številčno okrepili. Odprti smo za nove predloge in ideje, zato tudi vabimo v svoje vrste nove člane. Vsi, ki ste mladi po srcu in si želite druženja z nami, pridite. Ne bo vam žal. V društvo se lahko včlanite v naši pisarni, in sicer vsak ponedeljek od 8. do 11. ure. Letna članarina znaša 10 evrov.

Prijazno vabljeni.

Irena Flis

Foto: Tone Šterban

PLANI ZA LETO 2023

Predvideni pohodi:

(drugi petek v mesecu)

Laško - Govce
Laško - Šmohor
Po šmarskih gričih
Hrpelje - Tigrovska pot
Pohorje - Slap Skalca
Sveti Peter nad Begunjami
Hleviška planina
Gozd Martuljek - Srednji vrh
Gorjanci - Trdinov vrh
Kapla na Kozjaku
Trška pot okoli Laškega
V neznanu

Pohodi okoli Laškega

(zadnji petek v mesecu, zbor ob 9. uri na parkirišču pri KC Laško)

Predvideni izleti:

Dolina Soče
Kamnik
Piknik članov DU
Martinovanje

Letovanje:

Izola Hotel Delfin od 3. do 10. julija 2023

Telovadba/šport:

Nordijska hoja - vsako sredo ob 15. uri.

Pikado, balinanje in kegljanje na vrvi - vsak torek ob 17. uri.

Kultura:

Vsako soboto od 17. do 19. ure se lahko pridružite Mešanemu pevskemu zboru DU Laško.

Dodatne informacije vsak ponedeljek od 8. do 12. ure na tel. št.: 035 730 334.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠENTRUPERT

Novoletni pohod na Celjsko kočo

Člani Društva upokojencev Šentrupert smo se zbrali pri gasilskem domu v Šentrupertu in odšli na prvi letošnji pohod, ki se ga je udeležilo veliko ljudi. Kljub meglenemu jutru je bilo vzdušje veselo in živahno, s tem pa smo tudi pregnali meglo, da je posijalo prijetno sonce. Pot nas je vodila skozi Kanjuce, Svetino in Doblatic

no do Celjske koče. Tam so nas postregli z dobro malico, nato pa smo se podali

na dolgo pot nazaj v Šentrupert. Ker nam je bilo vreme naklonjeno, smo med potjo

opazovali lepote narave in pokrajine od blizu in daleč. V dobri družbi in ob prijetnem klepetu smo se v popoldanskem času vrnili zadovoljni in hvaležni, da smo kljub letom še zmožni take rekreacije.

Vsem udeležencem želim varen korak in aktivno sodelovanje na pohodih, ki jih imamo vsak drugi četrtek v mesecu skozi vse leto. Obenem vabim še druge, da se nam pridružijo. S hojo

pripomoremo k lastnemu zdravju, krepimo telo in duha ter si izboljšamo jesen življena.

Vsem članom DU Šentrupert želim v letu 2023 obilo dobre in lepega, predvsem pa aktivnega sodelovanja pri društvu ter mnogo veselih, srečnih in z zdravjem posejanih dni.

*Martin Pušnik,
predsednik DU Šentrupert*

DRUGA VSESLOVENSKA AKCIJA BELEŽENJA SPOMINOV STAREJŠIH

Zavod Dobra pot iz Brkinov že vrsto let osvešča o naravni in kulturni dediščini ter skrbi za njuno ohranjanje. Zato letos že drugič zapored prireja vseslovensko akcijo beleženja spominov starejših, ki bo izvedena s pomočjo nagrajene aplikacije ‚Zapisi spomina‘. K sodelovanju želijo pritegniti starejše in mlajše iz vse Slovenije in zbrati čim več pričevanj starejših.

Starejši so zakladnica izkušenj in spominov, s svojimi zgodbami nam dajejo uvid v prenekatero življenjsko modrost – če jim le prisluhnemo. Žal pa se v današnji družbi mnogi znajdejo v okoliščinah, ko ne morejo izkoristiti svojega potenciala, saj

se soočajo z osamljenostjo in odrinjenostjo. Po drugi strani so tu mladi, ki izgubljajo stik z dediščino, s svojo identiteto, preteklostjo.

Da bi v beleženju spominov znova povezali celotno Slovenijo in spomnili na to, kako pomembni nosilci izročila so starejši, Zavod med 15. in 29. marcem 2023 organizira že drugo vseslovensko akcijo beleženja spominov z naslovom »Zapišimo spomine!«. V lanskem letu se je v akcijo vključilo več kot 100 posameznikov in okoli 20 ustanov iz 11 slovenskih regij, ki so skupnimi močmi poskrbeli za ohranitev kar 72 zgodb starejših. V letošnjem letu organizatorji računajo na še širšo udeležbo.

V pobudi lahko sodeluje vsak, in sicer kot pričevalec (starejši, ki bi podelil svoje spomine) ali zapisovalec (tisti, ki bi spomine starejših zabeležil oz. vnesel v aplikacijo). K sodelovanju vabijo tudi šole, nevladne organizacije, lokalna društva ter druge ustanove ...

Do več informacij o pobudi lahko dostopate prek spodnje QR kode, v primeru vprašanj pa se obrnite na info@dobra-pot.si.

Aplikacija Zapisi spomina:

<https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/>

Zavod Dobra pot

DOGAJANJE V DRUŠTVU INVALIDOV OBČINE LAŠKO

Čeprav smo že krepko zakorakali v leto 2023 vas želimo seznaniti z dejavnostmi našega društva v drugem polletju 2022.

V juliju smo končali cikel predavanj, ki ga je za naše društvo organiziral Zdravstveni dom Laško. Predavanje je bilo na temo zdravega načina življenja, kamor spada skrb za zdravo prehrano, gibanje, obvladovanje stresa in dovolj spanja. Predavateljici iz ZD Laško sta se zares potrudili, da je bilo predavanje za vse udeležence zares koristno in poučno. Upamo, da se bomo tudi v letošnjem letu lahko dogovorili za kakšno podobno predavanje.

Tradicionalnega planinskega dneva invalidov na Kopah v avgustu se je udeležilo veliko naših članov, ki so v lepi naravi in dobri družbi ob raznih športnih igrah in glasbi preživeli lepo popoldne. Naša članica Blanka Knez je v tekmovanju v ALKI dosegla odlično 2. mesto.

V avgustu je prav tako potekalo srečanje invalidov iz celotne Slovenije, in sicer v Lučah v organizaciji DI Mozirje. Ogledali smo si »etno vasico«, se preizkušali v športnih igrah, kdor je želel, pa se je lahko udeležil tudi svete maše, ki jo je za invalide daroval pater dr. Karel Gržan, ki je pred leti služboval tudi v okolici Laškega. Nekateri so se razveselili lepih dobitkov na tomboli, drugi pa so se veselo zavrteli ob zvokih domače glasbe.

Kopalni dan je bil po koledarju DIO Laško planiran v avgustu, vendar je bilo zaradi omenjenih dveh srečanj premalo pri-

jav, zato se na enodnevni izlet na morje tokrat nismo odpravili.

Termini za letovanje, ki so nam vsako leto dodeljeni s strani ZDIS-a, pa so bili v celoti zasedeni. Opažamo, da je vsako leto več zanimanja za letovanje, tako da se vsem vlogam za letovanje zaradi omejenega števila razpoložljivih terminov ne da ugoditi.

Naši športniki pridno trenirajo in tako sta se državnega prvenstva v parnamiznem tenisu, ki je bilo v Novem Mestu, udeležila Jože Cverle, ki je osvojil drugo mesto v kategoriji NT-7 in Jože Ramšak, ki je v kategoriji NAC osvojil deveto mesto.

Območno tekmovanje v pikadu je bilo v Mozirju. Moška ekipa je osvojila deseto mesto, ženska pa četrto mesto.

Ob tednu upokojencev so v Mozirju tekmovali v pikadu z moško in žensko ekipo. Obe ekipi sta osvojili šesto mesto.

V septembru smo organizirali zdravstveno predavanje, ki je potekalo v Mali Brezi. Predaval nam je dr. Ladislav Golouh o različnih življenjskih obdobjih, od rojstva do starosti. Dr. Go-

lough je s svojo preprostostjo in bistroumnostjo pritegnil naše člane k zavzetemu poslušanju.

Našega tradicionalnega srečanja ob prazniku sv. Martina na kmečkem turizmu Ačko se je udeležilo veliko naših članov. Čas je ob dobri hrani, rujni kapljici, dobri glasbi, plesu in petju prehitro minil, tako da smo se v poznih večernih urah vrnili domov z lepimi spomini na prijetno druženje.

V novembru je Zveza društev invalidov Slovenije izvedla tridnevno usposabljanje za prostovoljce, ki delamo v Društvih invalidov. Usposabljanje se je dogajalo v našem domačem kraju, v Thermani Laško. Udeleženci smo poslušali zanimiva predavanja in se izobraževali na različnih delavnicah.

V decembru smo ob zaključku leta organizirali srečanje vseh prizadevnih članov, ki sodelujejo v organih društva, v raznih komisijah oz. so naši poverjeniki na terenu. Predstavili smo delo društva in se jim zahvalili za njihovo delo, kajti društvo brez prizadevnih članov, ki mu namenijo ogromno prostovoljnih ur, ne bi moglo delovati. Za krajši kulturni program je poskrbela harmonikašica in naša članica Marija Janc s svojimi recitacijami.

3. december je mednarodni dan invalidov in v tednu okrog tega dne smo nekateri prostovoljci društva obiskali naše člane, ki bivajo v domovih starostnikov. Tako smo se odpravili v domove starostnikov v Laško, Celje, Trbovlje, Loko, Impoljco in na Polzelo ter jih obdarili s skromnimi paketi pozornosti. Nekateri od njih svojo starost preživljajo še dokaj dobrega zdravja in bistrega uma, nekateri pa nimajo te sreče in svojo starost preživljajo v svoji bolniški sobici. Vsi pa so bili obiskov neizmerno veseli, marsikatero oko se je orosilo, z besedami, s stiskom

roke, ali samo pogledom pa so izrazili veliko hvaležnost, da smo jih obiskali, ker to zadnji dve leti ni bilo možno zaradi vsem znane »korone«.

Vsem nam je bilo toplo pri srcu in upamo, da se z vsemi našimi dragimi člani v domovih starostnikov ponovno srečamo v letu 2023. Vsem želimo dobrega zdravja.

Članice, ki imajo veselje do ustvarjanja, so zopet izdelale unikatne voščilnice za novo leto in rojstne dneve, s katerimi se spomnimo na naše jubilate.

Naši prizadevni poverjeniki so po večini že pred novim letom pobrali člana-rino, vsem članom razdelili setvene koledarje, najbolj ogroženim in bolnim članom pa predali paket pozornosti. Upamo, da smo jim s tem vsaj malce polepšali praznične dni.

V tem letu želimo srečanja izvesti po programu, poleg tega bi radi izvedli enotedensko letovanje na morju, se odpravili na kakšen lažji pohod v okolici, pripravili srečanje težje pokretnih invalidov in upamo, da se bodo naši člani vseh dogodkov z veseljem udeležili.

V kolikor menite, da bi vas zanimalo dogajanje v našem društvu, vas vabimo, da se nam pridružite. Veseli bomo vsakega novega člana.

Danica Belej, tajnica DIO Laško

DRUŠTVO SOŽITJE

Ko smo skupaj, nam je vedno lepo

Društvo Sožitje Laško nudi svojim članom dejavnosti, s katerimi želi, da bi osebe z motnjo v duševnem razvoju pridobile nova znanja in spretnosti. Z različnimi dejavnostmi jim želimo omogočiti večjo vključenost v vsakdanje življenje ter aktivno preživljanje prostega časa. Z različnimi programi pa želimo pomagati tudi njihovim staršem, sorojencem ...

V letu 2022 smo izvedli *Vikend seminar* v Termah Olimia. Seminar je vseboval izobraževalno in rekreativno vsebino. Poleg izobraževanja in uživanja v vodi, smo se s turističnim vlakcem odpeljali na Jelenov greben, nato do samostana, Čokoladnice in si ogledali proizvodnjo piva Haler.

Skoz celoletno se je izvajal tudi *rehabilitacijski program*. Za bolj zdravo in aktivno življenje oseb z motnjami v duševnem razvoju so se izvajale dejavnosti kot so plavanje, bowling, pohodništvo, plesne in ustvarjalne delavnice, pohodništvo ...

V okviru *posebnih socialnih aktivnosti* se je v letu 2022 izvedel *piknik* za osebe z motnjami v duševnem razvoju, njihove sorodnike in člane Društva Sožitje Laško. Ta je bil prežet s polno zabavnih iger s Pepco in Avguštinom ter Malekom. Konjerejsko društvo Vrh nad Laškim je poskrbelo za naše želodčke, Mitja Moškotevc pa za vožnjo s kočijo, ki je naše otroke z motnjo v duševnem razvoju še posebno navdušila. Velik odziv vabljenih nam je dal vedeti, da smo vsi željni druženja, ki smo ga v taki obliki zadnji dve leti pogrešali. Brez prizadevnosti, skrbnega načrtovanja piknika, priprav didaktičnih in gibalnih sredstev, piknik ne bi mogel pustiti v nas vseh tak pozitiven pečat.

Na *ekskurziji* je bilo polno novih doživetij. Ogledali smo si vinsko klet Zlati grič, nadaljevali pot v Vitanje, kjer je bil ogled centra Noordung. Tu smo vstopili v svet neskončnosti. Nato nas je pot popeljala v ZooLand v Slovenskih Konjicah med 100 vrst različnih živali. Za konec pa še ogled Pot med krošnjami na Rogli ter spoznali naravo kot jo vidijo ptice v letu. Najbolj pogumni so se z vrha spustili po toboganu.

Decembrsko druženje z obdaritvijo oseb z motnjo v duševnem razvoju, je potekalo na občinskem dvorišču v Laškem. Obiskal nas je dedek Mraz v spremstvu medveda, zajčka in jelenčka. Skupaj smo se družili ob toplim čaju, posamezniki so se stisnili v objem dedka Mraza in pravljicnih bitij ter hvaležno sprejeli darilo dobrega moža.

Lepo je biti prostovoljec. Vsaka minuta, ki jo namenimo druženju in pomoči otrokom v tem društvu, pusti pečat v življenju obeh – lep spomin in zadovoljstvo ob spoznanju, da smo jim polepšali dan.

Betka Pfeifer, prostovoljka

VPIS V VRTEC

Vrtec Laško vabi k vpisu v vrtec za šolsko leto
2023/2024 (od 1. 9. 2023 dalje)
vse otroke od 11. meseca starosti.

Izbirate lahko med naslednjima programoma:

- dnevni program (6 do 9 ur)
- poldnevni program (4 do 6 ur, od 7.00 do 13.00)

V enoti Laško organiziramo tudi popoldansko varstvo od 12.00 do 20.00.

Otroke vpisujemo v enote:

- Enota Laško – Cesta na Svetino 2a, tel.: 03-734-30-10
- Enota Šentrupert – Šentrupert 89, tel.: 03-573-82-86
- Enota Vrh nad Laškim – Vrh nad Laškim 20, tel.: 051 226 494
- Družinsko varstvo Gradišnik – Tevče 31a, tel.: 03-734-30-10
- Enota Debro – Poženelova ul. 24, tel.: 03-734-30-70
- Enota Rečica – Zgornja Rečica 26, tel.: 051 410 882
- Enota Rimske Toplice – Cankarjeva ul. 14, tel.: 03-573-61-97
- Enota Zidani Most – Zidani Most 14, tel.: 03-568-38-06
- Enota Sedraž – Sedraž 21, tel.: 03-734-32-54

- Enota Jurklošter – Jurklošter 32, tel.: 03-573-51-77

Prijave sprejemamo do **15. 3. 2023**:

- osebno na vseh enotah Vrtca Laško
- po pošti na naslov: Vrtec Laško, Cesta na Svetino 2a, Laško
- po e-pošti na naslov: vrtec.lasko@guest.arnes.si

Otroka vpišete v vrtec tako, da izpolnite ustrezen obrazec, ki ga dobite na spletni strani Vrtca Laško: www.vrtec-lasko.si ali v enotah Vrtca Laško.

O vpisu oz. sprejemu otrok v vrtec boste starši obveščeni na prvih roditeljskih sestankih v mesecu aprilu.

Prosimo, da upoštevate rok prijave, ker bomo naknadne vpise upoštevali le v primeru nezasedenosti oddelkov.

Prijazno vabljeni!

Vrtec Laško

Naši spretni prstki

V septembru, ko smo prvič stopili čez prag vrtca, smo si s prstki brisali solze. Danes je pri nas povsem drugače, veli-

ko bolj veselo in razigrano. Naši prstki so vsepovsod. Enkrat tukaj, drugič tam. Velikokrat so malo prehitri in zato je včasih naša igralnica pravo »mesto igrac«. Igrače so pod mizo, na tleh, za omaro, pod stolom, tukaj in tam. Že od prvega dne se učimo pospravljati igrače za sabo, zato nam gre pospravljanje že zelo dobro

MOJI PRSTKI

(povzeto po pesmi M. Holc)

Prstkov pet na roki imam
in dobro vsakega poznam,
vsi moji prstki spretni so,
vsi migajo, vsi štejejo,
naštejmo skupaj zdaj jih vsi,
začnimo: en, dva, tri.

od rok. Takrat so naši prstki še posebej spretni, saj morajo biti igrače vsako popoldne na svojem mestu.

Da nas prstki ne srbijo preveč, si dopoldneve popestrimo s prepevanjem pesmic, plesom, obiskom telovadnice, prstnimi igrami, slikanjem s čopičem ... Ko je zapadel prvi sneg, smo se odpravili na igrišče, kjer smo v snegu opazovali naše stopinje, delali kepe in se s snegom igrali. Ker zunaj iz snega nismo naredili snežaka, smo ga naslednji dan v igralnici. Ampak ne iz snega. Plastenke smo napolnili s peno in iz njih naredili snežake, ki še danes krasijo našo mizo pred igralnico. V vrtcu se imamo lepo in še sreča, da naši prstki hitri so.

Otroci iz skupine Ptički
z Jasmino in Matejo

Otroci iz Vrtca Debro telovadijo v Treh lilijah

Že takoj na začetku tega prispevka se želim zahvaliti gospodu Dimitriju Grilu, da nam je nemudoma prisluhnil in nas napotil do gospoda Roka Remica, s katerim smo brez težav naredili načrt in plan naših obiskov v dvorani Tri Lilije. Tako otroci iz oddelkov MAVRICA in LUNA

vsako sredo ob 9.00 začnejo pridno razgibavati svoja telesa. Prvič so bili nekateri kar malo izgubljeni v tako velikem prostoru, kot je dvorana Tri Lilije. A kmalu je strah izginil in že ob vstopu v samo dvorano nam zdaj prav vsem adrenalin kar poskoči. Odrasli poskrbimo za program telovadbe, otrokom pomagamo pri oblačenju v telovadno opremo in nato skupaj začnemo z vajami. Otrokom je postala

telovadba pomemben člen naših dejavnosti, Brez opozarjanja imajo ob sredah v garderobi, v posebnih vrečah, tudi telovadna oblačila in obutev, za kar poskrbijo njihovi starši. Odziv otrok in staršev je izjemno pozitiven, zato s še toliko večjim veseljem organiziramo različne tematske vadbene ure.

Po vsaki telovadbi pa sledi »nagrada« za umirjanje; prave-košarkarske žoge lahko otroci mečejo v prave-košarkarske

koše ... no ja, vsaj približno v njihovo višino. Ker čas zelo hitro teče, bodo otroci tudi hitro zrastle in morda bo katera »mavrica ali lunca« postala tako velika, da bo žogo z lahkoto vrgla v koš.

Hvala še enkrat Roku za sodelovanje in prijazen sprejem, pozdrav vsako sredo zjutraj!

Brigita Lončar in ostali sodelavci z Mavricami in Luncami!

Zima, zima bela

Vsi smo ga komaj čakali, ne samo otroci. Sneg seveda. Vsak, ki je tisto sneženo jutro prišel v vrtec, je najprej vprašal ali bomo odšli danes ven. Otroci so ves čas pogledovali skozi okno in komaj čakali, da bo prišel čas, ko se bomo začeli oblačiti. Hitro so poiskali svoje zimske hlače, bunde, rokavice, šale in kape. Pri urejanju so potrebovali še precej pomoči, ampak skupaj nam je uspelo. Odhiteli smo na naše igrišče kjer v snegu še ni bilo nobene sledi, otroci so jih hitro naredili. Tekali so, se lovili, padali na tla, se kepali in se pri tem zelo zabavali. Kar nekaj časa smo tako preživeli na igrišču, dokler noski niso postali rdeči in nas je že malo zazeblu v roke. Odpravili smo se nazaj v vrtec, kjer je spet sledilo slačenje zimskih oblačil, njihovo urejanje, nekatere otroke je bilo potrebno tudi preobleči. V igralnici pa nas je čakal topel čaj, ki nas je dobro ogrel. Otroci so bili navdušeni in veliko jih je reklo, da je bilo danes res fino. Upali smo, da bo

sneg še dolgo ostal, ampak kmalu se je začel topiti in naše zabave na igrišču je bilo konec. Želimo si še kakšne pošiljke snega, da bomo lahko naredili velikega sneženega moža.

Lidija Škrobar, enota Debro, skupina Zvezdice

Hiša eksperimentov Sedarž

Zakaj, zakaj in še enkrat zakaj ... Pogostokrat zastavljeno otroško vprašanje, ki se pojavi kot želja po radovednosti.

Otroci so rojeni raziskovalci. Svet začnejo raziskovati že kmalu po rojstvu. Bolj kot otrok raste, manj možnosti mu odrasli dopuščamo za samostojno raziskovanje. Eksperimenti so ena najboljših in najnazornejših oblik spoznavanja delovanja pojavov in predmetov. Pri eksperimentiranju otroci razvijajo logično mišljenje. Dobro je, da jih že pred samo

izvedbo eksperimenta povprašamo po napovedi izida eksperimenta oziroma po tem, kaj se bo zgodilo, saj tako otrok razmišlja in še pozorneje opazuje dogajanje (Petek in Grubelnik, 2010).

Željo po raziskovanju in radovednosti pa smo v naravoslovni smeri izkoristili tudi mi. Igralnico smo v mesecu januarju spremenili v »Hišo eksperimentov Sedraž«. S pomočjo izmišljene zgodbe o dveh škratkih Tačku in Pačku, ter njuni zmedi v laboratoriju, smo spoznali delovni proces (pomen priprave prostora, zaščitnih oblačil in sredstev), širili besedišče, se urili v uporabi kemijskih pripomočkov (kapalka, čaša, lij ipd.), si izdelali knjigo poskusov ter igrali v laboratoriju.

Izvajali smo različne eksperimente in se tako seznanili s pojavom magnetizma ter spoznavali lastnosti vode in zraka. Izvedli smo številne zabavne poskuse kot so: vulkan, lava lučka, poskočno jajce, mavrica v kozarcu, leteči CD, raketa na balon ipd. Otroci so imeli možnost preizkušanja, odkrivanja in spoznavanja lastnosti različnih snovi in materialov (kako se le te mešajo in pri tem spreminjajo lastnosti). Podatke smo beležili pred in po eksperimentu ter ugotavljali odnos med vzrokom in posledico. Preverjali

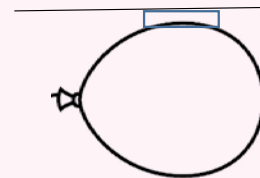
smo lastna predvidevanja ter ugotavljali smiselnost dobljene rešitve. Postali smo pravi raziskovalci.

Če želite raziskovati z nami, pa vam prilagamo navodilo za enega izmed naših zabavnih in zanimivih poskusov.

Poskus: raketa na balon

Potrebuje: vrvico, slamico, lepilni trak, balon.

Slamico nataknete na vrvico, ki jo napnete po prostoru (npr. od enega do drugega stola). Balon napihnite in ga razvezanega prilepite na slamico. Ko balon spustite, ta kot raketa poleti na drugo stran.

Zajčki z Anjo in Natašo

Vir:

Petek, D. in Grubelnik, V. (2010). Pomen raziskovanja kot sistema učenja pri razvoju naravoslovnih sposobnosti in spretnosti v zgodnjem otroštvu. *Opredelitev naravoslovnih kompetenc: znanstvena monografija*. Maribor: Univerza v Mariboru. Fakulteta za naravoslovje in matematiko, str. 201.

Etwinning projekt Let's Be Friends (Arkadaş Olalım)

Specialni pedagogi in učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Laško oddelka s prilagojenim programom in nižjim izobrazbenim standardom smo v mesecu oktobru pristopili k projektu Let's Be Friends (Arkadaş Olalım). V projektu sodelujemo z učenci in učitelji iz Turčije, Slovenije in Romunije.

Cilj projekta je ozavestiti učence o različnih oblikah spletnega nasilja ter jih opolnomočiti za varno uporabo spleta, odgovorno ravnanje s spletnimi in osebnimi podatki ter kritično presojanje vsebin na spletu. Prav tako želimo učence naučiti, kako poiskati pomoč v primeru, da se spletno nasilje nad njimi že izvaja.

V sklopu projekta smo se člani projekta med sabo že predstavili z izdelavo videoposnetkov, ki predstavljajo naše mesto, našo šolo in naš razred. Izdelali smo kotičke, kjer predstavljamo svoje izdelke v povezavi s projektom in tako ustvarjamo prijetne spomine na prijatelje iz drugih držav. Izvajamo redne videokonference, v prihodnosti pa želimo preko videa povezati tudi učence, ki bodo poskušali tkati prijateljstva še med sabo.

Veseli smo, da smo lahko del projekta, saj popestri naše delo in ga obogati z nepozabnimi izkušnjami.

*Jernej Stopar,
specialni in rehabilitacijski pedagog*

Palčič

»Palčič z družino v drevesu živi, z ženo skrbita za deteca tri.«

Le kdo ne pozna pravljic izjemno priljubljene in večkrat nagrajene avtorice Julie Donaldson! Učencem pravljničnega krožka, v katerem so sodelovali učenci 3. razreda ter prvošolka, je bil Palčič izredno všeč, zato smo se odločili, da ga uprizorimo. K sodelovanju smo povabili tudi člane plesnega in glasbenega krožka pod vodstvom mentoric Tanje Vrhovšek in Nine Cepuš, ki so predstavo še dodatno

popestrili. Najprej smo si razdelili vloge, se jih naučili, nato pa se lotili izdelovanja kostumov in scene. Predstavo smo pripravljali približno tri mesece, vanjo vložili res ogromno truda, ki je bil poplačan z lepimi besedami in navdušenjem gledalcev. V šoli smo jo uprizorili dvakrat za učence naše šole ter predšolske otroke Vrtca Laško, ki so se našemu povabilu z veseljem odzvali. V mesecu januarju pa smo stopili izven šole ter nastopili še v Knjižnici Laško. Do zadnjega kotička smo napolnili dvorano in poželi velik aplavz.

Urška Wiegeler

Praznično okrašena šola

Tudi letos se je matična šola Primoža Trubarja Laško v mesecu decembru spremenila v Božičkovo šolo. Vhod v šolo so stražili hrestač in njegovi pomočniki snežaki. Notranjost šole smo okrasili s pomočjo učencev 1. triade ter njihovih učiteljic. Že mesec dni prej so začele nastajati Snežakova dežela in Pingvinja vas. Ves čas sta nas iz svoje votline opazovala tudi Grinč in njegov pes Max, ki pa nista imela dovolj idej, da bi uničila praznično vzdušje na šoli. V telovadnici je bila še vedno aktivna Rudolfova šola športa, male miške iz pekarnice Mišmaš pa so vsakodnevno skrbele za pripravo okusnih obrokov. V praznično okrašeni šoli se je veliko pelo, plesalo, igralo in veselilo. Na-

smejani in polni pozitivne energije smo vstopili v praznične dni.

Učiteljice 1. triade MŠ Laško

Praznični koncerti učiteljskega zbor Primus OŠ Primoža Trubarja Laško

Praznični mesec december je mesec, ko v mestih zažarijo novoletne lučke, na radiu slišimo praznične melodije, centri mest pa dišijo po cimetu, klinčkih in vroči čokoladi. Za nekaj prazničnih melodij pa smo v zadnjem mesecu lanskega leta poskrbele tudi članice in člana učiteljskega zbor Primus.

Ideja o prepevanju prazničnih melodij po laških cerkvah se je med nami rodila že v začetku meseca septembra. Naša zborovodkinja Mateja Škorja je za nas pripravila raznolik program, zaradi česar so bile vaje ob sredah popoldne še toliko bolj zanimive. Pesmi, ki so bile skrbno izbrane, smo vzeli za svoje, kar se je na koncu čutilo prav na vsakem našem koncertu.

Primusove predpraznične koncerte smo otvorili v Sedražu, natančneje v cerkvi svete Jedrt, kjer se nam je pod vodstvom Mateje Škorja pridružil Moški pevski zbor Sedraž. Turnejo predprazničnih koncertov smo nadaljevali v cerkvi svetega Ruperta v Šentrupertu. Narava nas je tisti dan nagradila tudi z nekaj snežinkami, ki so nežno priplesale z neba. Koncert v Šentrupertu so popestrili učenci s podružnične šole Šentrupert ter tamkajšnji mešani pevski zbor pod vodstvom Urške Sikovšek. Predpraznično vzdušje smo pripeljali tudi v cerkev svetega Lenarta na Vrh nad Laškim. Tudi tam smo z veseljem v goste povabili učence podružnične šole Vrh, ki so koncert popestrili z ubranim petjem, ter Vaško godbo Vrh nad Laškim pod taktirko Ivana Medveda, ki je poskrbela za še nekaj več čarobnosti. Zadnji koncert v preteklem letu smo

zaključili v polni dvorani Kulturnega centra Laško. Na odru nas je prevzela posebna toplina, ki jo je bilo čutiti skozi celoten koncert. K temu je pripomogla tudi Maja Klevže, ki je v času koncerta v živo ustvarjala sceno na platnu. Na odru so se nam pridružili člani in članice Lux Teatruma, gospa Cvetka Berginc ter plesalci Glasbene šole Laško-Radeče, ki svoje korake urijo pod mentorstvom Špele Medved. Po novem letu smo še zadnje praznične melodije ponesli v cerkev Karmelske Matere božje na Marija Gradcu, kjer se nam je pridružil cerkveni mešani pevski zbor Koral pod vodstvom Neže Ulaga ter še nekaj mladih glasbenikov iz okolice Laškega.

Čeprav v Primusu prepevamo učiteljice, pa le-ta ne bi bil takšen kot je brez naših solista in kitarista Jerneja Stoparja ter pianista Aljaža Šumeja, ki je nas in vas s svojim znanjem razvajal na prav vseh koncertih.

Našo prvo turnejo prazničnih koncertov smo več kot uspešno zaključili. Poleg poslanstva učiteljev, ki ga vsak od nas z veseljem opravlja, je ljubezen do glasbe in prepevanja med nami v tem času stala še močnejše vezi. Na tem mestu bi se radi iskreno zahvalili vsakomur, ki je na kakršen koli način pripomogel k organizaciji in izvedbi naših prazničnih koncertov. Topla zahvala tudi vsem tistim, ki ste nas kljub zimskemu mrazu prišli poslušat in podpret.

Glasba je naša velika ljubezen in naša zvesta prijateljica ostaja tudi v letu 2023.

Nina Cepuš in Anja Pertinač

Foto: Damjan Kolšek

Noč branja v Debru

V petek, 13. januarja, je bil na PŠ Debro prav poseben dan, saj smo organizirali noč branja za učence od 1. do 3. razreda (54 otrok). Ob 17.00 smo se zbrali s spalnimi vrečami, knjigami, igračkami ... Slovo od staršev je bilo hitro in učiteljice smo poskrbele za aktivnosti do večerje, ko smo si privoščili palačinke in kompot. Po večerji smo zapeli in zaplesali ter počakali na presenečenje. Obiskali sta nas knjižničarki iz Knjižnice Laško, ki sta za nas pripravili Medeno pravljico pisateljice Svetlane Makarovič. Po pravljici je sledil kviz in nekaj srečnežev je prejelo

knjižno nagrado. Počasi smo se pripravili na spanje ter branje z lučkami, poslušanje pravljice za lahko noč ter umiritev ob meditacijskih zgodbah in ob umirjeni glasbi. Učenci so počasi tonili v spanec. Zjutraj so se mladi bralci drug za drugim prebujali ter se pripravili na zajtrk ter odhod domov. Bila je zanimiva izkušnja, ki si jo učenci želijo ponoviti še kdaj.

Učiteljice 1. – 3. razreda PŠ Debro

Prave gozdne škratovščine v OŠ Laško

Učenci Osnovne šole Laško imajo poleg rednega pouka vsako šolsko leto pester nabor interesnih dejavnosti, kamor se z veseljem vključujejo. Le-te so pomemben gradnik otrokovega vseživljenjskega učenja. Vsak učenec izbere zase tisto, kar ga najbolj veseli. Ko pa se interesi otrok povežejo in prepletejo, nastane skoraj prava gledališka igra. V letošnjem šolskem letu so tako moči združili učenci treh umetnosti – učenci, ki obiskujejo gledališki krožek, pevski zbor ter krožek igranja na Orffova glasbila. Pod mentorstvom učiteljic (Ane Cestnik, Tanje Bezgovšek, Nine Cepuš) so po predlogi pravljice Škrat Kuzma (S. Makarovič) ustvarili predstavo o nagajivih škrtkih, ki tekmujejo v tem, kdo bo napravil največjo škratovščino tega meseca.

Igralci se na odru spremenijo v škrate vseh vrst. Pozdravijo nas frizerski, slikarski, tiskarski, kuharski, zidarski škrat ter gozdni škrat Kuzma. Le-ta je v gozdu, kjer živi, pravi lump, saj zelo rad nagaja škratkom ter ostalim prebivalcem gozda. Gledališka igra ima tudi glasbeno spremljavo. Otroški zbor Trubadurčki ter člani krožka Orffovih glasbil gledališko igro začinijo, saj s svojimi krasnimi glasovi in ubranim igranjem nežno pobožajo naša ušesa.

Predstava bo odigrana tudi v Knjižnici Laško, in sicer 9. februarja ob 17.00, kamor ste prav vsi lepo vabljeni.

Nina Cepuš

Foto: Ana Cestnik, Nina Cepuš

Delovno-praznični december na PŠ Vrh nad Laškim

V pričakovanju prazničnega decembra in prihoda treh dobrih mož smo se na naši mali šoli lotili dela. Okna smo okrasili z nasmejanimi medvedki in snežinkami, šola je z vsakim dnem dobivala lepšo praznično podobo.

Učenci, starši in učiteljice smo zavihali rokave in pričelo se je ustvarjanje izdelkov (voščilnice, novoletni okrasci, piškoti, drobna darilca ...) za praznični božično-novoletni bazar. Drobne ročice so zmogle res veliko.

Na dan prijetnega dogodka so najmlajši iz vrtca in šolarji pripravili kulturno prireditev, na kateri so se predstavili kot pevci, plesalci in igralci. Po nastopu se je izvajal bazar, kjer so si obiskovalci lahko ogledali naše izdelke in jih prejeli za simbolično ceno.

Starši in drugi obiskovalci, zelo lepo ste nas presenetili z darovi v vseh oblikah in iz srca smo vam hvaležni za vse, pomoč, sodelovanje in finančne prispevke. Zbrali smo dovolj, da bomo lahko oblekli nekaj naših folkloristov, z nekaj knjigami obogatili ponudbo naše knjižnice in še za igračke in ustvarjanje bo malce ostalo.

Zadnji dan pouka v mesecu decembru smo sodelovali tudi na prireditvi Predbožično rajanje na občinskem dvorišču v Laškem. Z nestrpnostjo smo pričakovali dedka Mraza in ga tudi dočakali. Bil je nadvse zgovoren in prijazen, za vsakogar je našel prijazno besedo, nasmeš in skupaj z njim smo tudi zaplesali. Ni pozabil na sladka darila in za spomin smo se tudi fotografirali z njim.

Mesec se je zaokrožil s prijetnim koncertom v bližnji cerkvi na Vrhu, kjer smo se predstavili s petjem ob boku odraslih pevcev učiteljskega pevskega zbora Primus OŠ Primoža Trubarja Laško, predstavila pa se je tudi Vaška godba Vrh nad Laškim.

Ob koncu vsi voščimo vsem veliko zdravja, sreče, radosti in ustvarjalnosti v novem letu.

Učenci in učiteljice PŠ VRH

Zimska dekoracija knjižnice

Učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Laško, programa podaljšano bivanje NIS, so pod mentorstvom učiteljice Maje Klevže v mesecu decembru v Knjižnici Laško postavili zimsko dekoracijo snežakov, snežink in božičkov. Iz belega papirja so množično izrezovali zelo velike, manjše in najmanjše snežinke. Te pa so postavili v smiselne kompozicije željenih oblik, samostojno in v obliki snežakov. Iz belih kartonastih krožnikov so

izdelali glave Božičkov, ki se postavljeni v prostoru premikajo, gibljejo, nihajo in obračajo, a ohranjajo svojo obliko, četudi vanje zapiha veter.

Maja Klevže

NAPOVEDNIK DOGODKOV ŠOLE

Petek, 24. 2. 2023, in nedelja, 12. 3. 2023, ob 18.00 v Kulturnem centru Laško: glasbeno-dramska predstava **Mali potepuh**, pripravljata OŠ Primoža Trubarja Laško in Kulturno društvo Koral Laško.

Torek, 7. 3. 2023, ob 18.00 v Kulturnem centru Laško: **Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo**, nastopajo učenci OŠ Primoža Trubarja Laško in OŠ Antona Aškercar Rimske Toplice, v organizaciji NT&RC, Radia Ptuj in pokrovitelja Občine Laško.

Mateja Škorja

Družba NT&RC skupaj z Občino Laško, OŠ Laško in OŠ Rimske Toplice vabi na prireditev

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Zapeli nam bodo učenci Osnovne šole Laško in Osnovne šole Rimske Toplice.

Vidimo se v torek, 7. marca, ob 18.00 v Kulturnem centru Laško.

Pridite in skupaj podprimo naše otroke.

Vstop je prost.

Projekt je omogočila Občina Laško.

Sofinancira
Evropska unija

Vsi vključeni – vsi zmagovalci

Na področju izobraževanja in usposabljanja program Erasmus+ podpira mobilnost posameznikov (npr. pedagoškega kadra) ter mednarodna partnerstva za sodelovanje med različnimi institucijami z namenom strokovnega in osebnega razvoja posameznikov ter krepitve kakovosti izobraževanja prek sodelovanja med področjem izobraževanja in širšim okoljem (vključno z gospodarstvom). Za obdobje od 1. 9. 2021 do 1. 3. 2023 smo pridobili nepovratna sredstva za šest mobilnosti strokovnih delavcev šole, uspeli smo jih opraviti kar 7; štirje strokovni delavci smo se udeležili tečajev, trije pa senčenja na delovnem mestu. Z vseživljenjskim učenjem dajemo zgled, da je znanje vrednota.

O obisku tečaja v Estoniji ste brali v junijski, 90. številki. Učitelj fizike se je maja 2022 udeležil tečaja 3D tiska v skupnosti e-Nable v Grčiji. Naučil se je, kako učinkovito uporabljati projekte 3D tiskanja v inkluzivnih razredih, da bi povečal sodelovanje in udeležbo, hkrati pa spodbudil priložnosti za osebno rast in razvoj spretnosti pod prizmo ustvarjalnosti tako za učitelje kot za učence. Poudarek je bil na tem, kako lahko 3D tiskanje pomaga učencem s posebnimi potrebami in njihovim učiteljem, pa tudi ljudem v kakršni koli stiski, saj je to glavno delo skupnosti e-Nable. Z obiskom tečaja je pridobil licenco za tehniko tridimenzionalnega tiska protez za otroke (po meri). Protezo, natisnjeno s 3D-tiskalnikom, otrok preprosto nastavi ali sname kot rokavico, kar je le ena od prednosti, ki jo je v prostetiko prinesel tridimenzionalni tisk. Produktivne stroške krije neprofitna organizacija iz ZDA, ki priskrbi ves material za tisk in konstrukcijo, pripravi program za tisk. Lastnik licence (učitelj) priskrbi le tiskalnik. Tehnologije 3D tiskanja v razredu trenutno na šoli še nimamo.

Učiteljica tujega jezika sem se junija 2022 udeležila tečaja čuječnosti na Irskem. Čuječnost (angl. mindfulness) pomaga pri razumevanju in obvladovanju različnih čustev, spoprijemanju s stresnimi okoliščinami ter krepitvi samopodobe in koncentracije. S tem pomagamo otrokom, da se učinkovito spoprimejo s šolskimi zahtevami in raznolikimi skrbmi, hkrati pa jih opremi s strategijami za »preživetje« v odraslosti. Otroci so v svojem bistvu že sicer bolj čuječi kot odrasli, z usmerjenimi vajami pa lahko to njihovo sposobnost še dodatno negujemo in jo okrepimo - z zavedanjem, da dolgotrajno doživljanje stresa pomembno oslabi zmognosti učenja in zdravega razvoja. Zdi se,

Sošolci v Dublinu

da je čuječnost ustvarjena prav za otroke, saj so zanjo naravnost nadarjeni - radovednost za telesne doživljaje, gibčnost njihovih svobodnih umov in domišljija, ki ne pozna meja. Čuječnost razumemo kot prirojeno sposobnost, ki jo s prakso poglobljamo in razvijamo. Zakaj torej ne bi izkoristili naravne pripravljenosti otrok in začeli čuječnost učiti že v otroštvu? S čuječnostjo se naučimo gledati stvari, kot da so nove. Vsi stresni dogodki v našem življenju so le obiskovalci. S kontroliranimi vdihom in izdihom umirimo svoj srčni utrip in premišljeno premagujemo stresne situacije. Tehnike sproščanja pri pouku smo poimenovali pustolovske veščine.

Učiteljica španščine in specialna pedagoginja sem se odpravila na izobraževanje v mesto Alicante na obali Costa Blanca v Španiji, in sicer od 18. do 24. junija 2022. Izobraževanje me je pritegnilo že s svojim imenom, in sicer je bilo to izobraževanje SMART TEACHERS PLAY MORE (oziroma v prevodu Pametni učitelji se več igrajo). Kot že samo ime pove, smo na izobraževanju spoznali

Pouk španščine

različne igre, ki jih lahko izvajamo v razredu s celotno populacijo osnovnošolskih otrok. Izobraževanje je praktično naravnano, saj smo vse igre preizkusili in se tudi pogovorili, kako lahko posamezno igro prenesemo v naš razred. Igre so zasnovane tako, da se učenci premikajo in aktivno sodelujejo ter se pri tem učijo z vsemi svojimi čuti. Glavni poudarki pri izobraževanju so bili:

- krepitev pomnjenja, saj si morajo učenci pri vsaki aktivnosti nekaj zapomniti, da lahko aktivnost nadaljujejo.
- gibanje, saj se je med aktivnostjo uporabljalo več različnih načinov gibanja, da si učenci lažje zapomnijo in se učijo.
- ekološka uporaba didaktičnih pripomočkov, zato so bili pripomočki običajno narejeni iz kartonastih škatel ali drugega recikliranega materiala.

Pridobljeno znanje sem že uporabila pri svojih urah španščine v 7. in 8. razredu. Učencem je bilo všeč, da so se lahko gibali po razredu in so si tako lažje zapomnili snov in jo tudi razumeli. Učenci so z veseljem sodelovali pri vseh aktivnostih, ki sem jih do sedaj izvedla v razredu s pomočjo pridobljenega znanja na Erasmus izobraževanju Smart teachers play more.

V mesecu oktobru smo se ravnatelj ter učiteljici angleščine in matematike odpravili v mesto Batalha, ki leži v osrednjem delu Portugalske. Zanimal nas je njihov šolski sistem, kako v pouk vključujejo učence s posebnimi potrebami, inkluzija, pouk matematike in angleščine. Senčenje na delovnem mestu smo opravili na šoli Agrupamento de Escolas da Batalha, saj je šola z organizacijskega vidika zelo zanimiva, vključuje namreč vrtčevske otroke, osnovnošolske učence ter dijake srednjih šol za IKT, turizem in umetnost; torej skupaj 1806 otrok in 195 učiteljev. Ker je inkluzija izziv vsake šole, nas je tudi zanimalo, kako se s tem spopadajo na njihovi šoli. Na šoli imajo vsako leto 15 učencev s težjimi primanjkljaji na posameznih področjih. Učenci s posebnimi potrebami lahko tako med poukom prehajajo k rednemu pouku glede na svoje sposobnosti, prehajajo lahko pri več predmetih oz. le pri določenih. Za učence s posebnimi potre-

Učitelji na obisku v šoli na Portugalskem

bami imajo tudi posebno sobo - snoezelen sobo. Soba ponuja dinamično raziskovanje in sproščanje, spodbuja pridobivanje elementarnih izkušenj. Učenci v taki sobi pridobivajo nove izkušnje o svojih čutilih in se tako lažje umirijo in sprostijo. Posebno pozornost namenjajo medgeneracijskemu povezovanju. Na šoli izvajajo različne projekte, kjer starejši učenci učijo mlajše in spodbujajo izkustveno učenje. V projekte in dejavnosti vključujejo stare starše in starše ter lokalno skupnost; še posebej na podružničnih šolah. Šola je vključena v več projektov med

njimi tudi Erasmus +, eTwinning, Unesco. So prva portugalska šola, ki je v šolo uvedla temo umetne inteligence prek svojega Kluba robotike in programiranja. Dijaki svoje projekte in dejavnosti predstavijo tudi lokalni skupnosti in podjetjem. Njihov šolskih sistem je nekoliko drugačen od našega, saj se obvezno šolanje zaključí z osemnajstim letom, srednja šola je obvezna. Učenci so v šolskih klopih do poznega popoldneva, tako smo pri učencih opazili utrujenost in pomanjkanje koncentracije. Tudi šolska prehrana je drugače urejena, večina otrok nosi malico od doma, marsikdo izmed njih tako nima možnosti zdravega in raznolikega prehranjevanja. Presenečeni smo bili, da so poleg učiteljev na šoli zaposleni tudi asistenti, ki pred poukom in med odmori skrbijo za učence in dijake. Senčenje na delovnem mestu je odlična izkušnja, saj smo dobili boljši uvid, kaj v našem izobraževalnem sistemu deluje dobro in kje je še maneverski prostor za spremembe in izboljšave.

V marcu 2023 pripravljamo pedagoški večer, kjer lahko izveste več o naših izkušnjah in pridobljenemu znanju, veščinah. Vabilo bo objavljeno na spletni strani šole. Dobrodošli vsi.

Anja Podgoršek Rožanc,
Karmen Deželak,

Nuša Ocvirk, koordinatorica projekta

Zaljubljeni Dedek Mraz v Sedražu!

Vsi poznamo zgodbe o treh dobrih možeh, ki nas razveseljujejo in obdarujejo v času „veselega decembra“. Vsi tudi vemo, da Božička podpira in zvesto stoji ob strani gospa Božičkova (po leg seveda tisočih neumornih in v decembru na smrt utrujenih palčkov). Kaj pa Dedek Mraz in Miklavž? Za Miklavža ne vemo, verjetno ima preveč polne roke s krotanjem nagajivih hudičkov. Nam pa je na uho prišla že dolgo pozabljena zgodba o Dedku Mrazu, ki se je pred davnimi časi do ušes zaljubil in to v nikogar drugega kot ... ne bodite presenečeni, kajti to je Babica Zima!

In to je zgodba, ki jo le malokdo pozna. Seveda z izjemo tistih, ki so si v decembru ogledali simpatično, zabavno in na trenutke nagajivo predstavo, ki so jo v okviru decembrskega bazara organizirali v podružnični šoli Sedraž. In bilo je res pestro in zabavno, saj je sodelovala vsa šola: prav vsi do zadnjega učenca so nastopali in se tako ali drugače izpostavili na odru, zaposleni in drugi sodelavci pa so pomagali pri koordinaciji predstave, izdelavi kostumov, sceni in še marsikaj bi se našlo. Nastopili so tudi otroci vrtca Sedraž z vzgojiteljicami, lokalno skupnost pa je zastopal Moški pevski zbor Sedraž z zborovodkinjo Matejo Škorja.

Za piko na i nas je na koncu predstave obiskal še čisto pravi Dedek Mraz in razdelil darila, ki jih je za pridne otroke kupil s pomočjo donacij lokalnih podjetij in podjetnikov s področja KS

Sedraž, prispevka Občine Laško in Krajevne skupnosti Sedraž. Obdarovanje v taki obliki je letos, po dveh letih koronskega pre-mora, potekalo že 19. leto zapored.

In, kaj se je dogajalo v naši zgodbi? No, recimo, da je želel Dedek Mraz povabiti Babico Zimo na zmenek in je zato dolgo časa prosil in sitnaril živalim, da bi mu pomagale z idejami. Saj veste, Babica Zima ima zelo rada živali in se veliko druží z njimi. In ko je že skoraj obupal, se mu je vendarle nasmehnila sreča: izvedel je, da je največja želja Babice Zime, da bi se peljala na saneh. In to ne na katerih koli, ampak takšnih kot jih ima Božiček. Božiček v strahu, da mu Dedek Mraz polomi ljubljene sanke, le teh ni hotel posoditi, mu je pa pri Miklavžu izprosil tri zelo sposobne, a žal tudi zelo nagajive hudičke, da bi pod budnim vodstvom strogih palčkov izdelali sanke za Dedka Mraza. In mislite, da jim je uspelo? Seveda je, le z enim spodrsljajčkom: sanke so po-barvali na roza barvo. Katastrofa, boste rekli, mar ne? Ja, tako si je mislil tudi Dedek Mraz, ko jih je ugledal. K sreči pa je takrat prišla mimo Babica Zima, ki je bila nad sankami navdušena in je z veseljem privolila v zmenek.

In kako se zaključí naša zgodba? Dedek Mraz in Babica Zima sta postala par in sta od takrat zaljubljena kot dva najstnika ... Vsaj tako pravi pravljica o Zaljubljenem Dedku Mrazu, ki je poskrbela, da smo vsi v Sedražu zares preživeli čaroben december.

Anja Erjavec
Foto: Aleš Erjavec

Glasbeno in plesno dogajanje

V Glasbeni šoli Laško-Radeče je praznični čas že tradicionalno prežet z raznovrstnimi dogodki in nastopi. Tudi v preteklih mesecih ni bilo nič drugače. Z učenci smo pripravili in izpeljali mnogo nastopov. Z glasbo smo obiskali učence OŠ Antona Aškercarja v Rimskih Toplicah in že tradicionalno izpeljali Miklavžev koncert, ki smo ga popoldne ponovili tudi za ostale naše zveste poslušalce. Na novoletnem koncertu so se predstavili solisti in komorne skupine. Koncert orkestru glasbene šole pa smo letos pripravili v Radečah. V začetku januarja smo v dopoldanskem času ponovili Novoletni koncert orkestru glasbene šole. Na dveh predstavah je bilo z nami več kot 500 učencev OŠ Primoža Trubarja Laško, podružničnih šol ter otrok iz Vrta Laško. Tovrstni koncerti so nam še posebej aktualni in zanimivi, saj našim učencem veliko pomeni nastopati pred vrstniki. Z matinejami želimo popularizirati orkestrske instrumente in spodbuditi kandidate k vpisu. Hkrati pa tudi skupaj skrbimo za vzgajanje učencev k obiskovanju in primernemu obnašanju na kulturnih prireditvah ter spodbujamo razvijanje zelo pomembnega elementa poslušanja.

Poleg nastopov v naši organizaciji pa so bili učenci glasbene šole gostje na mnogih prireditvah lokalnih društev, javnih zavodov in organizacij ter z nastopom popestrili kulturni program njihovih dogodkov.

Učenka saksofona, **Emma Kovač**, se je udeležila Mednarodnega tekmovanja Emona 2023 v Ljubljani. Priigrala si je Srebrno plaketo. Njena učiteljica je Neva Marn Hafner. Ob klavirju jo je spremljala Nina Mole.

V aktivu saksofona in klarineta so pripravili delavnico z gostujočim pedagogom B. Logarjem. Ustvarjali so z lestvicami, improvizirali in tako istočasno obravnavali snov, ki jo učenci usvajajo tudi pri predmetu nauk o glasbi.

V januarju pa so bili zelo aktivni tudi učenci plesnega oddelka. Pod mentorstvom Špela Medved so pripravljali miniaturo za

Kategorija XXS

regijski izbor Državnega tekmovanja mladih plesnih ustvarjalcev Opus 1. Na izboru v Ljubljani se je predstavilo 29 plesalcev v 19 miniaturoh v 4 različnih kategorijah.

SKUPINA XXS (**Jeanin Krašovc in Enja Počej**: NENAVADNI POLET; **Lovro Mehle in Zoja Razboršek**: FOBOS; **Tiana Tovornik**: ZVEZDA; **Ula Ojsteršek**: V DEŽELI NIJE).

SKUPINA XS (**Špela Knez**: VZTRAJNOST SPOMINA; **Lara Bezgovšek**: LOVILKA SANJ; **Mija Razboršek**: NA DNU MORJA; **Lana Belej**: PRED, MED IN PO OBJEMU; **Ivana Brglez in Katja Gorišek**: DVOJINA; **Nik Romih in Zala Topole**: V NARAVO; **Tjaša Brglez in Mija Razboršek**: MOJA DEŽELA).

Kategorija XS

SKUPINA S (**Vita Nemec**: NOVA PRILOŽNOST; **Lana Dornik**: IT'S MY LIFE; **Sara Salobir in Alja Kajtna**: IMETI RAD; **Elvira Krajnc in Jerneja Žužek**: COMPOSITION IV; **Frida Benedek in Anja Jančič**: POJEJ ME; **Neža Čepin in Kaja Teršek**: NOSTALGIČNO; **Zala Ajdnik in Eva Senica**: PLESOGAMI; **Neli Guček**: ČIPKA).

Kategorija S

Na večeru plesne ustvarjalnosti z naslovom »Nekaj lepega« v Kulturnem centru Laško pa smo lahko spremljali, poleg pripravljenih miniaturoh za regijski izbor, tudi nastop vseh skupin učencev sodobnega plesa, ki so si za ustvarjalni izziv prvega polletja vzeli slovensko popevko. Vsem nastopajočim in učiteljicama Sandri Koren ter Špeli Medved iskrene čestitke za izpeljan večer.

Ob koncu nastopa pa je bila tudi priložnost, da so se učenci, starši in vodstvo glasbene šole poslovili in zahvalili učiteljici Špeli Medved za vse njene dragocene ustvarjalne trenutke, vse predstave in koreografije, ki so popestrile marsikatero prireditv v času njenega 15-letnega delovanja kot učiteljica plesa na Glasbeni šoli Laško-Radeče. Za njen velik doprinos k razvijanju plesne dejavnosti, ustvarjalne ideje in prijateljski duh v kolektivu, se ji še enkrat iskreno zahvaljujemo. Pri njenih novih izzivih pa ji želimo ogromno ustvarjalne energije.

Konec januarja so se učenke nauka o glasbi pod mentorstvom Martine Jovič udeležile 7. Orffovega srečanja glasbenih šol Slovenije v Mariboru.

V nadaljevanju šolskega leta bo seveda še veliko priložnosti, da se nam pridružite na naših dogodkih. Učenci so zelo ustvarjalni in skupaj se trudimo, da bo spomladanski čas na kulturnem področju tudi z našim glasbeno plesnim prispevkom še bogatejši.

»Z glasbo v srcu« vas prijazno povabimo v našo družbo. Koledar naših dogodkov pa spremljajte tudi na spletni strani šole: www.gslasko-radece.si.

Marko Razboršek

DRUŠTVO ŠMOCL AKTIVNO NA ŠTEVILNIH PODROČJIH

Društvo ŠMOCL velja za eno tistih društev, ki se trudi iz leta v leto ponujati več vsebin, za čim širšo skupino ljudi – če omevamo samo nekatere. Nadobudni otroci med 1. in 9. razredom osnovne šole, se že od začetka šolskega leta urijo veščin robotike. V sodelovanju s Pravljičarno bomo tudi letos ponudili brezplačne otroške predstave po vseh podružničnih šolah občine Laško. Pri organizaciji tradicionalnega otroškega festivala Pisani balon smo že zavihali rokave, več podrobnosti bomo objavili v naslednjih mesecih. Da bo pustna norčavost popolna, pripravljamo 18. februarja koncert z naslovom »Pust lejga«, v mesecu marcu, točneje 24. marca, pa bomo gostili rap ikono - Klemen Klemen z gosti, ki bo ob 20-letnici, v celoti odigral album »Trnow Stajl«.

Prostori Društva ŠMOCL, inkubator za številne glasbenike

V večnamenskih prostorih društva ŠMOCL dobivajo priložnost številni kreativni in talentirani glasbeniki. Tako so pri ustvarjanju zavetje našli Damnation, Strayaway, Mental Strike, novonastali Chik Pawza, Tufer band, El Timo (Timotej Pirš), Lym Nylon (Luka Lesjak), Plebejc (Luka Damiš) in pevska zbor MPZ Jesen ter Ofirovci. Damnation v zadnjem obdobju aktivno koncertirajo, Strayaway so v fazi nastajanja/izdaje svojega prvenca, nastopili pa bodo tudi na enem od največjih punk-rock festivalov na svetu – tolminskem Punk Rock Holiday. El Timo je v sodelovanju z glasbenico Stello (Špela Jezovšek) izdal pesem in videospot »Ni zavetja«.

Producent, ki ustvarja pod umetniškim imenom Plebejc pa je izdal svež avtorski material, ki mu lahko prisluhnemo na pretočni platformi Soundcloud.

MMC TV Laško ovekovečil nekatere dogodke in obletnice

S produkcijsko ekipo MMC TV Laško smo v zadnjem obdobju obiskali številne zanimive in pomembne dogodke. Naj bo to soočenje županskih kandidatov, nastop otrok na prireditvi "Pokaži svoj talent", osrednja prireditev Bralne značke za odrasle Knjižnice Laško, proslava ob občinskem prazniku, 90 let kulturnega utripa na Vrhu nad Laškim. Mogoče bi tokrat izpostavili 50. Božično-novoletni koncert Laške pihalne godbe ob 160-letnici delovanja, ki si ga boste lahko, tako kot vse ostalo, ogledali na MMC TV Laško. Vsa ta leta pa pri produkciji ne pozabljamo na naše poslanstvo, to je uvajanje in učenje mladih in znanja željnih kameramanov, montažerjev in oblikovalcev zvoka.

Boštjan Klemenčič

KLEMEN KLEMEN
20 let albuma Trnow Stajl
+ support
24. marec 2023 - ŠMOCL (Laško)
Vstopnice: www.olaii.com | trafike 3DVA | OMV

DRUŠTVO ŠMOCL PREDSTAVLJA
PUST LEJGA!
ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA
BUS BUS BUS
SMACKED
18.2.23 / ŠMOCL / 21:00 / VSTOPNINA: 10€

Novoletni izlet v Prago

Na novoletni izlet smo se LAK-ovci tokrat podali v zlato Prago. Očarani smo bili nad tamkajšnjo arhitekturo in mestnim vrvežem, obiskali pa smo seveda tudi pivovarno Staropramen.

Blaž Lenko

Koncert ZlatiRock Winter Edition

Na občinskem dvorišču smo 28. 12. izvedli koncert ZlatiRock v zimski preob-

leki. Praznično vzdušje in dobre glasbene ritme so nam pričarali Jet Black Dia-

monds, MRFY in DJ El Timo. Za ume-tniško presenečenje pa je poskrbela July Jones.

Manca Vorina

Napovednik zimskih dogodkov

- Vsaka sobota, 18.00 do 20.00 – Rekreacija v telovadnici PŠ Debro
- Sobota, 11. 2. – Študentsko smučanje v Katschbergu
- Sobota, 25. 2. – Nočno sankanje na Veliki planini
- Sobota, 25. 3. – Akademski ples
- Sobota, 1. 4. – Začetek natečaja KLAK

STRELSKO DRUŠTVO DUŠAN POŽENEL REČICA: NAJBOLJŠE STRELSKO DRUŠTVO 2022!

V januarju so se naši tekmovalci udeležili treh mednarodnih tekmovanj - Trzin Walther Cup & 25. Skirca Open, Grand Prix Ruše in ISSF Grand Prix Osijek. Jože Čeper je sodeloval na tekmovanju 2. nemške Bundeslige, kjer je na obeh tekmovanjih dosegel najboljši rezultat. Konec februarja sta s trenerjem Andrejem Brunškom odletela v Kairo (Egipt), kjer je potekal ISSF Svetovni pokal.

Čeper in Anja Jager sta 12. marca sodelovala na 48. dvoboju SLO : CRO. Marec je bil tudi mesec regijskih prvenstev, kjer so si naši člani pridobili kvote za nastop na državnem tekmovanju. Od 20. do 27. 3. je v norveškem mestu Hamar potekalo evropsko prvenstvo, ki sta se ga udeležila Jože Čeper in njegov trener Andrej Brunšek. Na začetku aprila je potekal zadnji krog državnih lig, znane so bile tudi skupne točke in uvrstitve. Mladinska liga: Nik Matek 9. mesto (mladinci), Nika Zupanc 23. mesto (mladinke), Blaž Strnad 11. mesto (kadeti), Iza in Zoja Kalin 10. in 14. mesto (kadinje), ekipno 6. mesto. Aleks Korun 6. mesto, Nik Vodišek 17. mesto (mladinci), Tilen Zidanšek 7. mesto, Jonas Laznik 11. mesto, Lukas Vodišek 15. mesto (kadeti), ekipno 3. mesto, ekipa st. deklic 2. mesto, Anja Jager 1. mesto, Zala Kajtna Požnel 2. mesto, Eva Vodopivec 4. mesto. 1. B DL zračna puška: Nik Matek 7. mesto, Iza Kalin 18. mesto, Urban Mekše 24. mesto, Zoja Kalin 26. mesto, Blaž Strnad 42. mesto in Nika Zupanc 43. mesto, ekipno 3. mesto. 1. A državna liga: Jože Čeper 5. mesto, Peter Tkalec 6., Jagoda Tkalec 9. mesto. Ekipno so postali ligaški zmagovalci. V končni uvrstitvi Pokala Slovenije smo zasedli 3. mesto, osvojili smo mali prehodni pokal zračna pištola. 2. državna liga vzhod: Valerija Kufner 2. mesto, Anja Jager 4. mesto, Aleks Korun 7. mesto, Zala Kajtna Požnel 8. mesto, Eva Vodopivec 14. mesto, Jonas Laznik 15. mesto, Tilen Zidanšek 16. mesto, ekipno 2. mesto.

9. aprila smo organizirali II. krog mednarodne lige Alpe Adria. 12. aprila smo se udeležili prireditve Strelec leta, kjer so podelili plakete najboljšim za leti 2020 in 2021. Naši člani so prejeli bronaste, srebrno in zlato plaketo, predsednik Andrej Brunšek pa je prevzel plaketi za naslov najboljšega strelskega društva tako za leto 2020 kot 2021.

V aprilu in maju so člani SD DPR uspešno nastopili na vseh državnih prvenstvih z zračnim orožjem. Na državnem prven-

Jože Čeper, najboljši strelec s pištolo v sezoni 2022, Andrej Brunšek, najboljši trener v sezoni 2022.

Kadetinje Zala Kajtna Požnel, Eva Vodopivec in Anja Jager - državne rekorderke s športno pištolo 25 m.

stvu za člane, mladince in kadete so tekmovalci našega društva osvojili tri medalje - eno zlato in dve srebrni. Za zlato medaljo so poskrbeli člani, ki so postali ekipni državni prvaki (Čeper, Tkalec, Jenko). V kategoriji članic (Tkalec, Vodopivec, Kufner) in kadetov (Zidanšek, Laznik, Vodišek) pa smo imeli ekipne državne podprvake.

Na državnem tekmovanju za mlade so naši tekmovalci poskrbeli, da smo bili društvo z največ prejetimi medaljami - skupno so jih osvojili sedem. Zlata medalja: E. Vodopivec (st. deklice ZP), ml. dečki ser. pu. ekipno (Kustura, Ojsteršek, Drame Hrastrnik), ser. pu. dek. ekipno (K. Požnel, Matek, K. Tovornik). Srebrna medalja: A. Jager (starejše deklice ZP), ser. pu. dečki ekipno (Vorina, K. Požnel, Lipovšek). Bronasta medalja: V. Vorina (ser. pu. de.), Z. K. Požnel (ser. pu. dek.). Predstavnike smo imeli tudi na DP mešanih parov. Pri mladincih zračna puška sta bila to Nik Matek in Zoja Kalin (7. mesto), pri članih pištola pa Valerija Kufner in Aleks Korun (4. mesto).

V maju je potekalo tudi kar nekaj mednarodnih tekmovanj - 5. Masped Shooting cup v Budimpešti, Jože in Peter sta nastopila na 1. krogu European Lapua Cup v Suhlu (Jože je domov prišel s srebrno medaljo v disciplini pištola središnji vžig), Jože je konec maja nastopil še na svetovnem prvenstvu v Bakuju.

Naša mlada strelka Anja Jager in trener Andrej Brunšek sta se udeležila dveh mednarodnih tekmovanj za mlade strelce - mladinskega svetovnega pokala v Suhlu in 30. srečanja mladih upov v češkem Plznu.

Organizirali smo dve kontrolni tekmovanji pištola 25 m.

Od 28. 6. do 3. 7. je Jože Čeper tekmoval na Sredozemskih igrah v Oranu (ALŽ), kjer se je uvrstil v finale in osvojil 6. mesto, od 7. do 9. julija pa je tekmoval na dveh mednarodnih tekmovanjih v Tallinu. Najprej na Ranno Krusta Memorial (8. mesto), nato še v 3. krogu ELC (4. mesto pištola središnji vžig in 2. mesto standard pištola).

Z odličnimi rezultati so se naši člani vrnil tudi s tekmovanja Grand Prix Novi Sad (Jagoda Tkalec 4. mesto, Jože Čeper 1. mesto v obeh disciplinah (SP, SVŽ), Peter Tkalec srebrna medalja v obeh disciplinah).

V avgustu pa je bil pred nami veliki organizacijski izziv, zelo uspešno smo že drugič zapored organizirali 4. krog European Lapua Cup. Poleg organizacije smo imeli tudi dva tekmovalca, to sta bila Jože Čeper (1. mesto pištola središnji vžig, 2. mesto standard pištola) in Peter Tkalec (13. mesto pištola središnji vžig, 20. mesto standard pištola). V enakem terminu je na Pragerskem potekalo državno prvenstvo na 50 m. Naši tekmoval-

ci so osvojili 6 medalj – dve zlati in štiri bronaste. Za bronaste medalje sta poskrbela Nik Matek (puška 50 m leže + trojni položaj mladinci) in Zoja Kalin (puška 50 m leže + trojni položaj kadetinje). Zlato medaljo je osvojil Jože Čeper v posamezni kategoriji pištola 50 m člani, imeli pa smo tudi ekipne članske državne prvake (Čeper, Tkalec, Brunšek).

Že en teden po končanem ELC nas je čakala organizacija državnega prvenstva, ki smo jo prav tako izpeljali na visokem nivoju. Tudi tokrat so za dodatno veselje poskrbeli domači strelci z odličnimi rezultati. Na tem državnem prvenstvu so naši tekmovalci zbrali največ medalj, kar 13 – sedem zlatih, pet srebrnih in eno bronasto. V vseh treh članskih disciplinah smo imeli državnega prvaka (Jože Čeper) in vsaj še srebrno medaljo (dvakrat Peter Tkalec, enkrat Peter Jenko) ter naslove ekipnih državnih prvakov v vseh disciplinah (Čeper, Tkalec, Jenko, Brunšek). Ekipno zlato našemu društvu tudi v kategoriji članic (Tkalec, Kufner, Vodopivec). Posamezno je Jagoda Tkalec osvojila srebrno medaljo. Pri mladinkah smo imeli državno podprvakinjo (Anja Jager) in dobitnico bronaste medalje (Eva Vodopivec), ekipno (Jager, Vodopivec, K. Požnenel) pa so podrle 10 let star državni rekord.

SD Dušan Požnenel Rečica pri Laškem - najboljše društvo v strelski sezoni 2022.

Če na hitro povzamem so se na našem strelišču minulo poletje zgodili vsi dogodki na 25 m - dve kontrolni tekmovanji, regijsko tekmovanje, Petkova liga in vrhunec sezone. Jagoda Tkalec in Jože Čeper ter trener Andrej Brunšek so se septembra udeležili evropskega prvenstva v poljskem Wroclawu. Konec septembra je v Lizboni potekal finale ELC, kjer je Jože osvojil zlato (pištola središnji vžig) in bronasto (standard pištola) medaljo. 8. oktobra smo počastili spomin na

našega bivšega predsednika z organizacijo 10. Vinkovega memoriala. Jože je začel s tekmovanji v novi sezoni 2. nemške Bundeslige, uspešno nastopil v prvem krogu in zmagal v obeh dvobojih. Od 12. do 28. oktobra je bil s trenerjem Brunškom v Kairu, kjer je na ISSF svetovnem prvenstvu nastopal v štirih disciplinah: zračna pištola, standard pištola, pištola središnji vžig in hitrostrelna pištola. Najboljši rezultat je dosegel v disciplini pištola središnji vžig, kjer mu je za medaljo zmanjkalo en krog. V oktobru so naši tekmovalci uspešno začeli z nastopi v vseh državnih ligah. Novembra in na začetku decembra je Jože nastopil na tekmovanjih 2. nemške Bundeslige in zmagal v vseh dvobojih. Naše mlade strelke Anja Jager, Eva Vodopivec in Zala Kajtna Požnenel so 3. decembra uspešno nastopile na Mladost Trophy v Zagrebu.

10. decembra smo organizirali 10. novoletni turnir Vinka Lavrinca. Konec leta pa smo z zaključkom za mlade strelce in zaključkom za malo manj mlade strelce nazdravili vsem uspehom v preteklem letu. Leto 2022 je bilo za naše strelsko društvo res zelo uspešno. Z veseljem se obrnemo nazaj in pogledamo vse dosežke, z vznemirjenostjo pa pričakujemo uspehe v letu 2023.

Saša Maček

ŠTIRILETNO OBDOBJE POPESTRILE ŠTEVILNE ŠPORTNE PRIREDITVE

V DTV Partizan Rimske Toplice se izteka štiriletni mandat predsednika Mitje Kneza. Pod njegovim vodstvom so se v Rimskih Toplicah v preteklih letih odvila številna zanimiva športna tekmovanja.

Društvo za telesno vzgojo Partizan je med poletnimi meseci izpeljalo zdaj že tradicionalno prireditve Športni vikend. Udeleženci so tekmovali v malem nogometu, namiznemu tenisu,

košarki in tenisu. V letu 2022 smo zaradi gradnje nove dvorane v Rimskih Toplicah prireditve prestavili na sosednje Brezno in na Kopitnik. Na čudoviti travnati površini na Breznem smo pospremili super turnir v malem nogometu, na Kopitniku pa smo organizirali dva turnirja v namiznem tenisu. Udeleženci so bili nad lokacijo obeh dogodkov izjemno zadovoljni. Zdaj smo v pričakovanju nove dvorane, ki se je bo tudi DTV Partizan zelo razveselil. Pogoji za vadbo bodo naravnost fantastični, zato vabimo vse, ki se želijo pridružiti našemu društvu, naj to tudi storijo.

DTV Partizan Rimske Toplice

PO LAŠKIH POTEH 2023

Sobota, 22. 4. 2023
POHOD NA HUM

Sobota, 20. 5. 2023
POHOD IZ SLOG V LOG

Sobota, 10. 6. 2023
POHOD PO AŠKERČEVI POTI

Sobota, 19. 8. 2023
POHOD PO ORIONOVI POTI

Sobota, 2. 9. 2023
ANZEKOV POHOD NA SVETINO

Sobota, 16. 9. 2023
POHOD PO POTI TREH CERKVA

Nedelja, 1. 10. 2023
POHOD NA SV. TROJICO

Sobota, 14. 10. 2023
POHOD PO POTI SREČNO

Sobota, 4. 11. 2023
**POHOD PO NEKDANJH TRŠKIH
MEJAH LAŠKEGA**

#myLaško

www.lasko.info
FB PO LAŠKIH POTEH

STIK

LAŠKO

SLOVENIA
GREEN
RESOURCING
PARTNER

LASKO

THERMANA
Laško

OBČINA LAŠKO

OBČINA LAŠKO

I FEEL
SLOVENIA

AKTIVNOSTI RADIOKLUBA LAŠKO V LETU 2022

Kot sem že v lanskem letu v mesecu juniju pisal o enem izmed največjih tekmovanj v radioamaterstvu, ki ga organizira Zveza radioamaterjev Slovenije, sedaj podajam rezultate. Rezultati laških radioamaterjev so skupni za oba dela tekmovanja pomladni in jesenski del, po kategorijah:

SINGLE(en)-OP(operator) 80M LOW MIXED - MALA MOČ - CW/SSB

18. mesto S55KA op. Alojz 17.793 točk, sodelovalo je 35 postaj

SINGLE(en)-OP(operator) 80M HIGH SSB - VELIKA MOČ - SSB

1. mesto S59GCD op. Janko 8.122 točk, sodelovalo je 8 postaj

SINGLE(en)-OP(operator) 80M LOW SSB - MALA MOČ - SSB

21. mesto S56PB op. Bogo 2.747 točk, sodelovalo je 54 postaj

SINGLE(en)-OP(operator) 80M LOW SSB - VELIKA MOČ - SSB

8. mesto S57NML op. Andrej 1.470 točk, sodelovalo je 8 postaj

SINGLE(en)-OP(operator) 80M LOW SSB - MALA MOČ - SSB

45. mesto S53PM op. Peter 384 točk, sodelovalo je 54 postaj

Skupno je Radioklub Laško osvojil **13. mesto** izmed 39 radioklubov s **30.516 točkami**.

Andrej, Peter, Bogo in Alojz smo tekmovali na svojih domovih z lastno opremo, Janko pa na Maliču z opremo Radiokluba Laško. Vsem operaterjem čestitam za dosežene uspehe.

Podrobni rezultati so na spletni strani <http://kvp.hamradio.si/2022/2022skupno.html>

Tudi o »SKEDIH« sem že pisal v biltenu. Sedaj podajam povzetek o tej aktivnosti, ki je potekala vsak ponedeljek v letu. S to aktivnostjo (izvajanja zvez) preizkusimo lastno in klubsko opremo ter usposobljenost radijskih operaterjev. Skupaj je v 52 skedih sodelovalo 56 operaterjev, od tega 24 iz Radiokluba Laško. Napravili smo več kot 5.000 zvez. V povprečju je sodelovalo 20 operaterjev. Vodenje skedov sva izvajala S55KA Alojz 50-krat in dvakrat S56PB Bogo.

Člani Radiokluba Laško pa smo sodelovali tudi na mesečnih skedih Zveze radioamaterjev Slovenije, ki poteka vsako prvo sredo v mesecu in na DMR (digitalna komunikacija) skedih, ki potekajo vsak četrtek v letu. Ob odsotnosti stalnega vodje S50PB Primož-a, sem nekajkrat te skede vodil tudi jaz, S55KA.

O aktivnostih ARON v letu 2022 pa naslednjič.

Alojz S55KA

SREČANJE RUDARJEV V SEDRAŽU

Rudarji iz Sedraža, bližnje in daljne okolice, smo se zbrali 4. decembra v Sedražu in ponovno obudili god svete Barbare, zavetnice rudarjev.

Praznovanje praznika rudarjev na god svete Barbare se je v naše kraje sredi 19. stoletja preneslo iz današnje Avstrije, skupaj s prihodom rudarskih strokovnjakov in lastnikov rudnikov.

Kopanje premoga se je v tistih časih širilo iz Češke in severne Avstrije proti jugu in tako tudi v naše kraje. Od tam se je prenesla tudi navada čaščenja Barbare kot zavetnice rudarjev.

Pri nas so tako rudarji imeli pred 150 leti na Barbarin god dela prost dan.

Obvezno pa so se morali udeležiti svete maše, da so vseeno dobili plačilo. Na ta dan so rudarji dobili še razna darila od lastnikov rudnika.

Z razvojem tehnologije, povečanih izkopanih količin premoga se je število rudarjev povečalo.

Odnosi med delodajalci in rudarji pa so se poslabšali. Vsak dan so morali rudarji nakopati več premoga, plače pa so bile vsak mesec slabše, zato so začeli protestirati.

Iz protesta se del rudarjev ni udeležilo maše ob rudarskem prazniku. Lastniki rudnikov pa so uvedli kazen za protestnike, tako je imel plačan praznik samo tisti rudar, ki se je udeležil maše. Sla po dobičku je takratna oblast gospodarstvo pripeljala v krizo po prvi svetovni vojni. V krizi pa so v okviru varčevalnih ukrepov ukinili plačan praznik na god Barbare. Rudarji so se sami organizirali, tako da so na nedeljo, ki je bila najbližja 4. decembru, praznovali z sveto mašo. Tako je bilo do druge svetovne vojne. Po tem je bilo praznovanje Barbare ukinjeno in uveden je bil praznik rudarjev - 3. julij, vseslovenski praznik rudarjev, v spomin na gladovno stavko leta 1934. Z gladovno stavko si je takrat skušalo pridobiti delavske pravice 8000 rudarjev, med njimi tudi 600 rudarjev iz laškega rudnika. V Sloveniji rudarji še vedno praznujemo tako 4. decembra kot tudi 3. julija.

Lani je Rudarsko društvo sveta Barbara Sedraž izvedlo že 23. praznovanje svete Barbare.

Zbor rudarjev je bil pri Gasilskem dom v Sedražu. V spremstvu Rudarske godbe Hrastnik smo se odpravili k sveti maši, ki se je udeležil tudi predsednik Zveze Možnar, po maši nam je zapel Moški pevski zbor Sedraž, nato smo se odpravili na turistično kmetijo Nemeč, kjer je sledil krajši program. Predsednik RD sveta Barbara Sedraž Drago Podreberšek je po minuti molka vse rudarje, člane društva ter goste lepo pozdravil. Nato so nas pozdravili: član društva in podpredsednik KS Sedraž, član društva in predsednik PGD Sedraž, predstavnik RD SREČNO Trbovlje ter predstavnik RD Brezno Huda Jama. Po malici smo se posladkali s sladkimi dobrotami, ki so jih pripravile naše članice. Zahvala gre Turistični kmetiji Nemeč za prijaznost in pogostitev s knapovsko malico.

Seveda pa takšno prireditev ne bi bilo moč izpeljati brez pomoči sponzorjev, za kar se vsem iskreno zahvaljujemo in vas pozdravljamo z rudarskim pozdravom SREČNO.

*Drago Podreberšek
Foto: Živa Kandolf*

RIBE SO PA ŠLE V SLAST

V Laškem je po dveh letih na Štefanovo (26. decembra) spet dišalo po pečenih ribah. Člani Ribiške družine Laško smo jih pekli pri Pivnici hotela Savinja. Na peko rib smo se tudi tokrat skrbno pripravili. Najprej smo ribe nalovili, dobrih 200 kilogramov - platnic, podustov, klenov, mren in krapov - jih skrbno očistili in marinirali. Tokrat jih je naša ekipa čistila dva dni prej, da so se, potem še prepojene z vsem, kar v marinado sodi, marinirale v hladilnici.

Ribiška družina Laško

ZIMSKO DELO

Lovska družina Jurklošter in tudi mnogi lovski gostje smo v zimski sezoni 2022/2023 redno izvajali skupne love. Diana nam je bila naklonjena, zato ni bilo težko zadnjo januarsko nedeljo nameniti zimskemu krmljenju divjadi.

V skladu s 44. členom Zakona o divjadi in lovstvu velja prepoved opravljanja lova (tudi) v primerih, ko je snežna odeja višja kot 40 cm (oziroma v visokem snegu), ali poledenela. Povedano drugače, prepovedano je divjad zalezovati v neugodnih vremenskih razmerah (poplave, hud

mraz, zmrzal, visok sneg) in vznemirjati v mirnih conah, na rastiščih, gnezdiščih, polegališčih, brlogih, zimovališčih, pasiščih v gozdu in krmiščih. Izjeme lahko dovoli minister zaradi znanstveno-raziskovalnih, izobraževalnih in podobnih potreb.

In po jurkloštrskih hribih je bila snežna odeja v letošnjem januarju debela preko 90 centimetrov, zato je pomembno, da smo divjadi omogočili dostop do hrane (nastavljanje vej z bršljanom ali omelom, kidanje do robidovja) tudi z zimskim krmljenjem. Zimsko krmljenje se izvaja z namenom zmanjšanja pritiska divjadi na naravne prehranske vire in tvorbe energijske rezerve v času prehranske ožine. S tem ukrepom se divjad v obdobju leta,

ko nastopi prehranska ožina prostorsko, zadržuje v predelih zimovališč. V zimskih mesecih (v času visokega snega) je najpomembnejše, da se divjad čim manj vznemirja, da po nepotrebnem ne troši energije. Zatorej je to čas, ko se javnost osvešča in opozarja, kako naj se obnašajo v naravnem okolju, da je čim manj moteče za divje živali.

Zadnjo nedeljo v januarju nas je pred zborom obiskala rajonska policistka Darja, ki nas je v kratkem predavanju opomnila na določbe Zakona o orožju, Zakona o divjadi in lovstvu in opozorila na budnost, ki jo mora izkazati vsak lovec v lovišču.

Urška Knez, LD Jurklošter

Foto: Urška Knez in Matjaž Zupanc

VPLIV PREHRANE NA PLODNOST PRI GOVEDU

Učinek prehrane na reprodukcijske procese je izredno zanimivo področje, pomembno tako za rejce kot za veterinarje. Dejstvo je, da ima prehrana izredno velik pomen pri reprodukciji živali. Tako je splošno poznan vpliv prehrane na krave v obdobju pred in po telitvi pri vzpostavitvi pojatvenega ciklusa, normalnosti njegovega izražanja in pri uspešnosti osemenitve. Njen pomen pa se kaže tudi v nadaljnjem obdobju brestosti, ko vpliva na pravilen razvoj ter življenjsko sposobnost zarodka in plodu.

Velikokrat neprimerno krmljenje in nesorazmerja med posameznimi hra-

nilnimi snovmi, ki so posledica napačno sestavljenega krmnega obroka, slabo vplivajo na plodnost in povzročajo vidne ali nevidne reprodukcijske težave ter neugodne statistične reprodukcijske parametre. Neustrezna količina beljakovin, energije, rudninskih snovi in vitaminov so vzroki za neplodnost in slabe reprodukcijske dosežke.

Energija

Krave, ki so neustrezno oskrbljene v obdobju presušitve, bodo po telitvi bolj verjetno razvile presnovne motnje ter kazale vrsto zdravstvenih in reprodukcijskih težav.

Prevelika količina energije v pozni laktaciji in v obdobju presušitve je problematična ter v naslednji laktaciji povzroči t. i. sindrom debelih krav, zaradi katerega se lahko razvije poporodna ketoza. Predebele krave po telitvi zaradi porabe energetskih zalog močno shujšajo in rabijo več časa, da se povrnejo v pojavni ciklus, za uspešno obrežitev pa potrebujejo večkratno osemenitev. Če so krave ob

telitvi predebele, imajo tudi več možnosti, da zbolijo za različnimi obporodnimi in poporodnimi boleznimi (zaostajanje posteljice, poporodne infekcije maternice, cistični ovariji).

Premalo zaužite energije pri telicah in kravah v zgodnji laktaciji tudi zmanjšuje reprodukcijsko sposobnost. Količina zaužite energije v prvih treh tednih laktacije namreč vpliva na vnovično vzpostavitev spolnega ciklusa po telitvi.

Beljakovine

Dlje časa trajajoča preslaba oskrba z beljakovinami se odraža v slabši reprodukcijski sposobnosti. Težave nastanejo tudi, ko krave krmimo z večjo količino beljakovin, kot jih dejansko potrebujejo, kar zahteva več osemenitev za uspešno obrežitev, posledica je podaljšan čas med dvema telitvama.

Rudninske snovi in vitamini

Neustrezna oskrba z rudninskimi snovmi in vitamini poleg neposrednih

učinkov na plodnost vpliva tudi na zmanjšanje za-
uživanja krme in s tem omejuje oskrbo z energijo,
lahko pa tudi z beljakovinami. Makroelementi,
ki so pomembni za dobro plodnost pri govedu so
predvsem fosfor, kalcij in kalij, pomembni mikro-
elementi pa so mangan, baker, selen, jod in kobalt.
Med vitamini so potrebni predvsem karoteni ter vi-
tamini A, D in E.

Pri prenizki količini fosforja v obroku se ugotavlja
zapoznjena spolna zrelost, neaktivnost jajčnikov
(anestrus), neredne pojatve in slabša sposobnost
osemenitve. Presežek fosforja pa se kaže kot
zaostajanje posteljice, neaktivnost jajčnikov, ane-
strične in subestrične živali, gnojna vnetja rodil ter
podaljšana doba med telitvama.

Neustrezna oskrba s kalcijem vpliva na plodnost
predvsem zaradi porodne mrzlice, ki pogosto
nastane zaradi prekomernega krmljenja s kalcijem
v času presušitve.

Za področje Slovenije je splošno znano, da ima
zemlja premalo selena, zato ga je tudi v doma pri-
delani krmi premalo in ga je potrebno dodajati v
obrok. Pomanjkanje selena se povezuje s slabšo
plodnostjo, abortusi, povečano embrionalno smr-
tnostjo, povečano incidenco mastitisa, infekcijami
na splošno ter telitvijo slabotnih ali mrtvih telet.

Barbara Jernejčič, dr. vet. med.

**SOFINANCIRANJE STERILIZACIJE/KASTRACIJE
LASTNIŠKIH MAČK/MAČKONOV V
OBČINI LAŠKO
PO SUBVENCIONIRANI CENI**

SUBVENCIONIRANE STERILIZACIJE/KASTRACIJE SE
IZVAJAJO OD 16. 1. 2023 DO PORABE
SREDSTEV, NA VETERINARSKI POSTAJI LAŠKO.

Cena sterilizacije mačke je 65,39 EUR.
Lastnik prispeva 30 EUR, preostalo razliko pa
sofinancirata Občina Laško (20 EUR) in
Veterinarska postaja Laško (15,39 EUR).

Cena kastracije mačkona je 54,02 EUR.
Lastnik prispeva 26 EUR, preostalo razliko pa
sofinancirata Občina Laško (20 EUR) in
Veterinarska postaja Laško (8,02 EUR).

Za naročila pokličite 03 734 16 16

Subvencija je namenjena občanom Občine Laško.
Posameznemu gospodinjstvu se lahko sofinancira storitev za največ tri živali.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO
Marija Gradec 36a, 3270 Laško

INTERVJU: Zavetišče za male živali Sevnica

NAJDBO ŽIVALI JE POTREBNO PRIJAVITI V ROKU 24 UR

Zavetišče za male živali, ki deluje v okviru Veterinarske po-
staje Sevnica, na podlagi Pogodbe o izvajanju dejavnosti oskr-
be in namestitve zapuščenih živali pokriva tudi območje obči-
ne Laško. Kaj je potrebno storiti, ko najdemo zapuščeno žival,
ali pa se izgubi naša žival ter, kakšne so izkušnje s posvojitva-
mi malih živali, nam je zaupala ekipa tamkajšnjega zavetišča.

V okviru Veterinarske postaje Sevnica deluje zavetišče za
male živali. Kako dolgo že nudite prehodni dom najdenim ži-
valim?

Prehodni dom živalim najdenim v občini Sevnica in Radeče
nudimo od leta 2012, ter občini Hrastnik in Laško od leta 2014.

Če kdo izmed naših bralcev najde kakšno zapuščeno muco ali
kužka, kaj mora storiti? Kakšen je torej postopek?

V primeru najdbe živali je potrebno čim prej obvestiti pristoj-
no zavetišče. Po Pravilniku o zaščiti hišnih živali je potrebno
prijaviti najdbo živali najpozneje v roku 24 ur najbližjemu za-
vetišču ali pristojni veterinarski organizaciji oziroma obvestiti
lastnika, če najditelj lastnika pozna. Ob najdbi zapuščene živali
je potrebno obvestiti tudi pristojni oddelek na občini.

Po prejemu prijave zavetišče le-to evidentira, preveri obve-
stila o pogrešanih živalih in obvesti skrbnika, sicer pa zagotovi
ulov in prevoz živali v zavetišče, če najditelj tega ne stori sam.
Nato v roku 24 ur zagotovi namestitev zapuščene živali.

V primeru najdenih prostoživečih domačih mačk jih zaveti-
šče sprejme, jim po potrebi zagotovi veterinarsko oskrbo, zago-
tovi sterilizacijo/kastracijo in jih po okrevanju, če ni interesen-
ta, ki bi zanje skrbel, ustrezno označene vrne v varno okolje s
skrbniki.

Kaj pa se zgodi, če najdbo živali najditelj ne prijavi v roku
24 ur (npr. najditelj ni prepričan ali bi žival obdržal ali ne, jo
prične hraniti, potem pa si po nekaj dneh premisli in pokliče v
zavetišče)?

Če najditelj najdbe zapuščene živali tega ne javi v zakonsko
predpisanem roku in jo zadržuje pri sebi, po osmih dneh posta-
ne skrbnik te živali. S tem nase prevzame tudi stroške in nadalj-
njo odgovornost zanjo. To NE velja za žival, ki je le izgubljena in
jo lastnik še vedno išče.

Kako pa postopamo v primeru, če se izgubi naša žival? Na
koga se lahko obrnemo?

Za živali, ki morajo biti označene v skladu s predpisi o vete-
rinarstvu, mora skrbnik v roku treh dni javiti izgubo pristojni
veterinarski organizaciji oziroma najbližjemu zavetišču za za-

puščene živali. Če lastnik živali izgube ne prijavi v navedenem roku, se šteje, da gre za namerno zapustitev živali.

Koliko živali lahko sprejme vaše zavetišče? Ali ste poleg mačk in kužkov sprejeli še katero drugo žival?

Imamo pet mest za namestitev psov in neke 20 mest za namestitev mačk, odvisno od starosti. Poleg psov in mačk smo v zavetišče sprejeli tudi kopenske in vodne želve, izgubljenega kameleona, označene golobe in divje živali (lisice).

Kakšne imate izkušnje z oddajo živali? Hitro najdete nove lastnike? Koliko časa povprečno tem živalim nudite prehod dom? Kakšen je postopek posvojitve živali iz zavetišča (si lahko žival prej pridemo ogledati, mogoče psa sprehoditi, da navežemo stik, so kakšni posebni pogoji za posvojitev – starost živali, stroški in dolžnosti posvojitelja)?

Izkušnje z oddajo živali so večinoma pozitivne. Z vse večjo ozaveščenostjo javnosti glede problematike zapuščenih živali in velikim dosegom socialnih omrežij dokaj hitro oddamo večino živali. Težje se ljudje odločajo za posvojitev starejših psov, ali odraslih mačk, pri tistih, ki imajo težave s socializacijo, ali so plašne, nezaupljive, ter pri živalih s posebnimi potrebami, npr. ko imajo zaradi poškodbe, bolezni ali prirojene motnje telesne hibe, potrebujejo posebno hrano, zdravila, dodatno zdravljenje ali izključno notranje bivanje. Povprečje, razen iz-

jem, je neke 2-3 tedne bivanja v zavetišču.

Pred posvojitvijo si potencialni posvojitelji žival lahko ogledajo v zavetišču, psa lahko tudi sprehodijo. Bodoče lastnike vedno povprašamo, kakšne so njihove izkušnje z živalmi, kje bo žival bivala (stanovanje, hiša, vrt ...), ali so v preteklosti že imeli domačo žival, seznanimo jih tudi s potencialnimi zdravstvenimi težavami in obvezami posvojitelja. Pred odhodom v nov dom lastnik podpiše pogodbo o prevzemu živali iz zavetišča ter se z njo zaveže, da bo za žival ustrezno skrbel in ji nudil potrebno veterinarsko oskrbo.

Pri malih živalih, ki se znajdejo v zavetišču, verjetno ne gre le za izgubljene živali, ampak kdaj dobite v oskrbo tudi živali, za katere lastniki niso mogli ali pa sploh niso skrbeli ... s kakšnimi zgodbinami se srečujete na terenu?

Če želi lastnik predati svojo žival v zavetišče, so z oddajo povezani stroški, ki bremenijo lastnika te živali. Višina teh je odvisna od velikosti, starosti ter ali je žival sterilizirana oz. kastrirana. Poleg lastniških živali dobimo v oskrbo tudi tiste, katere je po odločbi odvzela veterinarska inšpekcija, zaradi neustrezne oskrbe ali smrti lastnika živali.

Velikokrat v zavetišče sprejmemo zelo preplašene, boječe pse, ki niso vajeni družbe človeka in drugih živali. Takšen primer je psička Luna, stara okoli 2 leti, ki je k nam prišla pred nekaj meseci. Ob sprejetju se je plazila po tleh, se ves čas tresla, kar nekaj časa je tudi zavračala hrano. Prvi mesec je na nas samo lajala in se nam ni želela približati. Po dobrem mesecu vztrajanja nam je le uspelo, da je od nas vzela kakšen priboljšek. Danes je psička zelo prijazna, rada se z nami porcklja, počasi pa se navaja tudi hoje na povodcu. Za njo še vedno iščemo dom z ograjenim vrtom, kjer bi lahko prosto te-

kala. Veseli smo prostovoljcev za pomoč pri sprehajanju psov.

Na koga pa se obrnemo, če npr. na cesti naletimo na povoženo oz. poginulo žival?

Če na cesti naletite na povoženo žival o tem obvestite Center za obveščanje na številko 112.

Koliko vas na vaši veterinarski postaji skrbi za zavetišče? Vam kdaj pri vašem delu priskočijo na pomoč tudi prostovoljci? Ali sodelujete tudi s kakšnimi društvi?

Za živali v zavetišču skrbimo vsi zaposleni. Delo si med tednom porazdelimo, med vikendom pa za njih poskrbi dežurni veterinar. Pri delu nam pomagajo dijaki in študentje, ki prihajajo k nam na opravljanje prakse, ter prostovoljci, ki sprehajajo pse. Sodelujemo z Društvom za zaščito živali Posavje, Društvom za zaščito živali Hrastnik ter Kinološkim društvom Posavje.

Mogoče še kakšen nasvet za vse, ki imajo domače živali?

Imeti žival prinese določeno mero odgovornosti, odrekanja ter stroškov, zato naj pred nakupom oz. posvojitvijo živali dobro premislijo, če so živali pripravljene nuditi vse kar potrebuje. Zavedati se morajo, da kupujejo/posvajajo živo bitje za kar nekaj let. To ni plišasta igračka, ki jo lahko postaviš na polico, ko se je naveličaš. To pomeni, da je potrebno živali nuditi dovolj aktivnosti, sprehodov, ustrezno nego, prehrano, bivalno okolje, veterinarsko oskrbo ter ji v primeru daljše odsotnosti poiskati ustrezno varstvo. Zato naj bo sprejem novega družinskega člana dobro premišljena in tehtna odločitev. Vse tiste, ki se zanimajo za posvojitev psa in se zavedajo odgovornosti, ki jo prinaša žival, vabimo na ogled živali v naše zavetišče, v katerem trenutno na nove domove čaka kar nekaj muc ter kužkov.

Tanja Grabrijan

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Muca Strelca, stara 1 leto, zelo prijazna, lepo sprejema družbo drugih živali. Ob sprejemu je imela poškodbo zadnje tačke in repa, zato danes skače po 3 nogicah in ima malo krajši rep, kar pa je pri njenem gibanju prav nič ne ovira. Išče dom, kjer bo lahko bivala v stanovanju ali hiši.

Kuža z imenom Moj, star 13 let, srednje rasti. Zelo prijazen in igriv.

Psička Luna, srednje rasti, stara leto in pol, zelo prijazna, išče dom z ograjenim dvoriščem.

ZELENE NOVICE DESTINACIJE LAŠKO

Destinacija Laško je leta 2015 pristopila k Zeleni shemi slovenskega turizma in preteklo leto, po tretjem ocenjevanju, prejela najvišje priznanje na področju trajnosti – znak Slovenia Green Destination Platinum ter se pridružila peščici slovenskih destinacij, ki nosijo najvišjo priznanje na področju trajnosti – Bohinju, Ljubljani, Čatežu in Brežicam ter Kranju.

2016
Slovenia Green
BRONZE

2019
Slovenia Green
GOLD

2022
Slovenia Green
PLATINUM

Kaj je trajnostni turizem?

Trajnostni turizem ni več modna muha, saj so podnebne spremembe vse večja realnost našega časa. Še vedno pa zelo pogosto pride do napačnega razumevanja trajnostnega turizma. **Trajnostni turizem ne pomeni, da se lahko izvaja samo na naravnih, neokrnjenih področjih.** Trajnostni turizem naj bi zagotavljal ekonomsko, družbeno-kulturno, okoljsko in podnebno trajnost.

EKONOMSKA TRAJNOST

Zagotavljanje konkurenčnosti turističnih krajev in podjetij, da se bodo lahko uspešno razvijala in prinašala dolgoročne koristi.

DRUŽBENO- KULTURNA TRAJNOST

Spoštovanje človekovih pravic.
Spoštovanje avtentičnosti domače kulture prebivalstva.
Izboljšanje kakovosti življenja v lokalnih skupnostih.

OKOLJSKA TRAJNOST

Zmanjševanje onesnaženosti zraka, vode in zemlje.
Zmanjševanje količine odpadkov.
Ohranjanje narave, rastlin in živali.

PODNEBNA TRAJNOST

Zmanjševanje vplivov turizma na podnebje.
Prilagajanje turizma podnebnim spremembam.

Kako lahko prebivalci pomagamo pri ohranjanju zelenega Laškega?

Zelena mobilnost

V službo, v šolo,... delimo vožnjo s prijatelji ali uporabimo javni prevoz. V mesto in po mestu se odpravimo peš, s kolesom, skirojem ali uporabimo javni sistem izposoje koles KolesCE.

Energetski pregled doma

Zmanjšajmo porabo energije, uporabljajmo energetske učinkovite naprave in obnovljivo energijo. Ugašajmo luči in izklopimo elektronske naprave, kadar jih ne uporabljamo.

Trajnostno nakupovanje

Kupujmo lokalno pridelano hrano. Ne glede na to kaj kupujemo, kupimo manj, kupimo rabljeno ali obnovimo. Zmanjšajmo količine zavržene hrane.

Zmanjšajmo količino odpadkov

Poskusimo preprečiti, da odpadki sploh nastanejo, tako da kupujemo hrano brez embalaže ali prinesemo lastno embalažo. Odpovejmo prejemanje reklamnih katalogov. Uporabljajmo nakupovalne vrečke iz blaga.

Zmanjšajmo porabo vode

Med umivanjem zob, miljenjem rok in tuširanjem zapirajmo vodo. Rastline zalivajmo z deževnico. Uporabljajmo varčne pralne in pomivalne stroje.

Ne kurimo na prostem

Kurjenje na prostem močno obremenjuje zunanji zrak z visokimi emisijami delcev PM10 in drugimi strupenimi snovmi.

**ZLOŠČIMO
ZLATO LAŠKO**

Velika čistilna akcija
Sobota, 1. april 2023

Spremljajte nas na
www.lasko.info

MESEC LJUBEZNI v Rimskih termah

KAVARNA PRINCESE VIKTORIJE

SOBOTA, 18. 2. 2023, PUSTNO RAJANJE v Kavarni princese Viktorije

Vabimo vas na pustno rajanje z maskami v Kavarno princese Viktorije. Za nepozabno zabavno bo poskrbel DJ, vaši najmlajši pa se bodo zabavali na otroških delavnicah ter pri poslikavah obraza.

VALENTINOVO DOŽIVETJE V A LA CARTE RESTAVRACIJI SOFIJA

ROMANTIČNI VALENTIN v A la carte restavraciji Sofija kar 2 SOBOTI!

(11. 2. 2023 in 18. 2. 2023 od 18. ure dalje ...)

Prepusite se izvrstni kulinariki in romantiki ob spremljavi nežne žive glasbe.

Po kulinarinem razvajanju sledi **VALENTINOVA COCKTAIL ZABAVA v Kavarni princese Viktorije!**

Namig: Valentinov meni je na voljo še cel februar.

WELLNESS CENTER AMALIJA

Priporočamo vam:

- **KUPIDOVO DOŽIVETJE ZA 2 OSEBI (Kupidova kopel 60 min + Wellness masaža 60 min)**
Peneča kopel z aromo čokolade, kozarec penine, čokoladni fondi. Po romantični kopeli sledi Wellness masaža s hranljivim oljem v paru. **Posebna ponudba: 139 €** Redna cena: 160 €

DEGUSTACIJE VINA

Vabljeni na degustacije vin Klen'Art, ki pridelujejo vrhunsko vino na samem obrobju slovenske Istre. **Datumi degustacij: 25. 2. 2023, 4. 3. 2023, 11. 3. 2023.** Vse degustacije bodo potekale v Kavarni princese Viktorije ob 17. uri.

DOGODKI V MESECU MARCU

8. 3. 2023 Plesni večer ob Dnevu žena v Sofiji, 11. 3. 2023 Black & White party ob Dnevu žena in Dnevu mučnikov in dan s kozmetično hišo Sothys.

Info: WWW.RIMSKE-TERME.SI, info@rimske-terme.si, 03 574 2000

RIMSKE TERME
BUSINESS & SPA RESORT

VABILO

TD Rimske Toplice in OŠ AA Rimske Toplice
vabita na **GREGORJEVO**,
ki bo v soboto, **11. 3. 2023.**

Ob 17.00 bomo pred
Okrepčevalnico Marjeta izdelovali gregorčke,
ob 18.00 sledi spuščanje gregorčkov v Savinjo.

STE NAVELIČANI MONOTONEGA DELA IN SI ŽELITE STABILNO SLUŽBO V UGLEDNI USTANOVI?

Potem vas vabimo, da se pridružite naši odlični ekipi zdravstvenih delavcev in drugih sodelavcev.

Kot bolnišnica z dolgoletno tradicijo stremimo k temu, da zaposlenim omogočamo nenehno strokovno izobraževanje, redno napredovanje in predvsem prijetno in varno delovno okolje, kjer se zaposleni dobro počutijo in lahko izkoristijo svoje potenciale.

Zaposlimo več srednjih in diplomiranih medicinskih sester, kuharjev in pomožnih delavcev v kuhinji ter vzdrževalcev v elektro delavnici.

V kolikor si želite delati v ekipi, kjer so vsi zaposleni enaki, ter cenijo vrednote kot so zaupanje, timsko delo in razvojna usmerjenost, vas vabimo, da nam vlogo skupaj z življenjepisom pošljete na naslov: kadrovska.sluzba@sb-celje.si ali na Služba za kadrovske zadeve, Oblakova ulica 5, 3000 Celje.

TERAPIJA MESECA BOWNOVA TERAPIJA

Bownova terapija je nežna manualna terapija, namenjena fizični in energijski stimulaciji telesa. Spodbudi procese samozdravljenja, zmanjšuje bolečino in sprošča.

Učinkovita je pri odpravljanju limfnih zastojev, težavah s komolcem ali kolenom (bolečine, poškodba, teniški komolec), pogosto je del rehabilitacijskega programa po kapi, lajša nosečniške težave, kot so bolečine v križu, otekanje nog, slabost. Učinkovitost metode je izredno široka. Bownova terapija se vse pogosteje uporablja pri lajšanju simptomov Parkinsonove bolezni, multiple skleroze, sindromu kronične utrujenosti in drugih sistemskih obolenjih. Izboljša prebavo, poveča psihično umirjenost in izboljša koncentracijo. Bownova terapija je zaradi svoje nežnosti primerna tudi za najmlajše. Bownova terapija za dojenčke tako na primer ublaži krče pri dojenčkih, zmanjša nemir in sprošča mišično napetost.

V februarju je Bownova terapija v Centru fizioterapije Thermane Laško na voljo 20% ugodneje.